

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035

Świdwin, grudzień 2025 r.

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkim osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. W ramach dostosowania dokumentu do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano czcionkę bezszeryfową oraz odpowiednią interlinię, a także opisy alternatywne do map i grafik.

Spis treści

Wstęp.....	5
Podstawa prawna	6
Podstawowe informacje o Powiecie Świdwińskim.....	7
CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	12
Diagnoza sytuacji społecznej w Powiecie Świdwińskim	13
1. Struktura demograficzna	13
2. Zachodzące zmiany demograficzne	14
3. Zjawisko migracji.....	16
4. Sytuacja na rynku pracy	17
5. Aktywizacja lokalnego rynku pracy, wyzwania i cele Powiatowego Urzędu Pracy.....	26
6. Potencjał gospodarczy	28
7. Edukacja	29
8. Bezpieczeństwo publiczne	45
9. Ochrona zdrowia.....	47
10. Życie kulturalne, sport i rekreacja.....	51
11. Ekonomia społeczna i solidarna.....	54
12. Problemy społeczne na terenie Powiatu Świdwińskiego.....	56
12.1 Problemy społeczne a zapotrzebowanie na wsparcie pomocy społecznej	57
12.2 Problem niepełnosprawności	62
12.3 Piecza zastępcza i wsparcie rodziny	73
12.4 Interwencja kryzysowa	78
12.5 Przemoc domowa	80
12.6 Uzależnienia.....	84
13. Proces deinstytucjonalizacji pomocy społecznej.....	88
14. Podsumowanie diagnozy	90

Analiza SWOT.....	92
CZĘŚĆ STRATEGICZNA	96
Misja i wizja rozwoju społecznego Powiatu Świdwińskiego.....	97
Cele strategiczne i operacyjne.....	98
Kierunki działań polityki społecznej w Powiecie Świdwińskim	99
Prognoza zmian w wyniku realizacji Strategii.....	110
Realizatorzy Strategii	112
Źródła finansowania	116
Spójność realizacji celów Strategii z dokumentami strategicznymi	117
Monitoring i ewaluacja.....	118
Spis tabel, wykresów i zdjęć	119

Wstęp

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025–2035 (dalej zwana Strategią) określa kluczowe kierunki działań podejmowanych przez samorząd powiatowy oraz jego mieszkańców, których celem jest poprawa społecznego funkcjonowania Powiatu. Zmiany te mają znaczący wpływ na rozwój ekonomiczny, demograficzny i gospodarczy całego regionu. Dokument ten ukierunkowany jest również na ograniczanie i eliminowanie zjawisk problemowych występujących w środowisku lokalnym, a jego realizacja ma prowadzić do zmniejszenia negatywnych skutków przemian społecznych.

Podstawowym celem Strategii jest podniesienie jakości życia mieszkańców, wzmocnienie spójności społecznej, wyrównywanie szans oraz rozwijanie kapitału społecznego. Działania te mają również na celu przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego. Aby skutecznie realizować wyznaczone cele, konieczne jest doprecyzowanie pojęć i definicji, które będą stanowiły punkt odniesienia dla działań prowadzonych na terenie Powiatu Świdwińskiego.

Jakość życia rozumiana jest jako sposób, w jaki jednostka postrzega swoją pozycję w kontekście obowiązujących wartości i norm kulturowych, a także w odniesieniu do własnych celów, oczekiwań i zainteresowań. Definicja ta ma charakter subiektywny, gdyż opiera się na indywidualnych ocenach jednostki dotyczących jej sytuacji życiowej. Jednocześnie uwzględnia społeczno-kulturowe uwarunkowania, które wpływają na sposób postrzegania i oceniania rzeczywistości. Jakość życia jest zatem pojęciem wielowymiarowym, umożliwiającym kompleksową analizę warunków bytowych jednostek i społeczności.

Spójność społeczna oznacza zdolność społeczeństwa do zapewnienia wszystkim swoim członkom odpowiedniego poziomu życia poprzez zmniejszanie nierówności i zapobieganie rozwarstwieniu społecznemu. Jej utrzymanie wymaga eliminowania podziałów, które mogą prowadzić do nieufności i konfliktów między grupami. Nierozzerwalnie wiąże się to z **równością szans**, czyli zapewnieniem każdemu równych praw i możliwości — niezależnie od pochodzenia, statusu czy przekonań. Równość ta umożliwia pełny rozwój jednostki, realizację jej potencjału, zdobywanie wiedzy, pracy oraz umiejętności potrzebnych do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Kapitał społeczny stanowi istotny zasób wspólnoty lokalnej, oparty na zaufaniu, lojalności i solidarności, które sprzyjają współpracy oraz budowaniu więzi między mieszkańcami.

Tworzą go relacje społeczne umożliwiające wspólne działanie na rzecz dobra ogółu i rozwój lokalnych inicjatyw.

Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu polega na tworzeniu warunków, które pozwalają każdemu członkowi społeczności na pełne uczestnictwo w życiu społecznym — zarówno poprzez nawiązywanie relacji, jak i korzystanie z dóbr publicznych, infrastruktury społecznej oraz możliwości uzyskania dochodu.

Strategia na lata 2025–2035 stanowi podstawę do wdrażania długofalowych działań z zakresu polityki społecznej, mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców, zwłaszcza osób zagrożonych marginalizacją. Dokument ten wspiera procesy integracji społecznej i pełni funkcję kluczowego narzędzia zarządzania w obszarze spraw społecznych na poziomie Powiatu. Strategia jest praktycznym przewodnikiem zarówno dla władz samorządowych i instytucji, jak i dla samych mieszkańców, wskazującym kierunki dalszych działań na rzecz wspólnego rozwoju.

Podstawa prawna

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 16b ust. 1 i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Strategia powinna zawierać w szczególności:

- diagnozę sytuacji społecznej, w tym określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych w zakresie realizowania usług społecznych przez centrum usług społecznych;
- prognozę zmian w zakresie objętym strategią,
- określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, a także wskaźników realizacji działań.

Różnorodność problemów społecznych występujących w Powiecie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Strategia składa się z dwóch elementów. Podzielona jest na elementy teoretyczne i praktyczne.

Część diagnostyczna stanowi punkt wyjścia dla całego dokumentu. Jej celem jest: rozpoznanie aktualnej sytuacji społecznej na obszarze Powiatu, identyfikacja kluczowych problemów i potrzeb społecznych, określenie grup wymagających wsparcia, a także zrozumienie przyczyn zjawisk społecznych, które utrudniają rozwój i integrację społeczną.

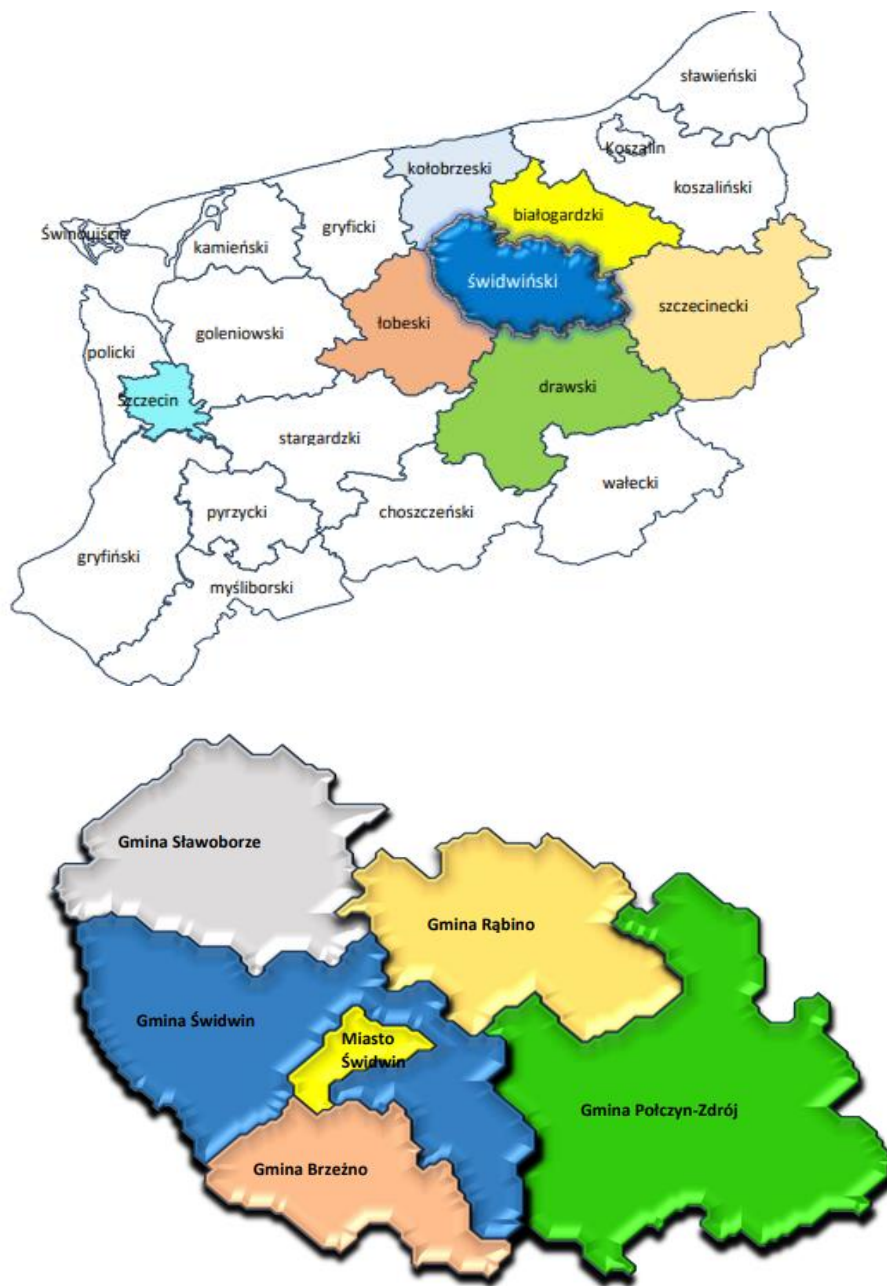
Część strategiczna stanowi rdzeń całego dokumentu. Jest to rozwinięcie i odpowiedź na wnioski z części diagnostycznej, która wcześniej zidentyfikowała problemy i potrzeby społeczne. W tej części określona została: misja i wizja rozwoju społecznego Powiatu, cele strategiczne i operacyjne, kierunki działań (priorytety polityki społecznej) oraz oczekiwane efekty i wskaźniki ich realizacji. W części tej również przedstawiona została prognoza zmian w wyniku realizacji Strategii, jej realizatorzy, źródła finansowania oraz spójność realizacji celów Strategii z innymi strategicznymi dokumentami wyższego rzędu. Część strategiczna przekształca diagnozę w konkretne plany działania – czyli przejście od analizy do praktyki.

Strategia jest skierowana do mieszkańców Powiatu Świdwińskiego, którzy z różnych powodów znajdują się w trudnych okolicznościach i wymagają pomocy w celu odzyskania zdolności do samodzielnego funkcjonowania. Adresatem Strategii są zarówno osoby samotne, jak i całe rodziny. Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej. Jest ona długotrwałym programem działań, który ma służyć rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez wspieranie rodziny, zwiększeniu efektywności pomocy społecznej, zapewnieniu godziwych warunków życia osobom niepełnosprawnym, podwyższeniu standardu życia osób starszych, zapobieganiu marginalizacji osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz wyznaczeniu kierunków działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców Powiatu.

Podstawowe informacje o Powiecie Świdwińskim

Powiat Świdwiński położony jest w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego, w granicach historycznego i geograficznego obszaru Pojezierza Drawskiego. Zajmuje powierzchnię 1093 km² i administracyjnie obejmuje sześć gmin, w tym dwa miasta: Świdwin (siedzibę władz Powiatu) oraz Połczyn-Zdrój, a także cztery gminy wiejskie: Brzeżno, Rąbino, Sławoborze i Świdwin (gmina wiejska).

Mapa 1 Powiat Świdwiński

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2020, s. 4.

Na koniec 2024 r. liczba mieszkańców Powiatu wynosiła 42 754 mieszkańców. Obserwuje się stopniowy spadek liczby ludności, co wpisuje się w szerszy trend demograficzny charakterystyczny dla wielu obszarów wiejskich i miejsko-wiejskich w Polsce. Powiat posiada zróżnicowany charakter gospodarczy. Dominującą rolę odgrywa rolnictwo i leśnictwo, jednak istotne znaczenie ma również sektor usług, w tym szczególnie działalność uzdrowiskowa i turystyczna (zlokalizowana głównie w Połczynie-Zdroju), a także małe i średnie przedsiębiorstwa. Infrastruktura techniczna, społeczna i administracyjna

jest rozwijana w sposób systematyczny, z uwzględnieniem dostępnych środków krajowych i unijnych.

W skład Powiatu wchodzi sześć gmin, obejmujących łącznie 201 miejscowości. Użytki rolne, o areale przekraczającym 60 tys. ha, zajmują ponad 55% powierzchni Powiatu; 35% stanowią uprawy leśne. Pod względem terenów nadających się pod uprawy, Powiat Świdwiński plasuje się w czołówce województwa, w związku z czym w jego gospodarce rolnictwo, a także związane z nim przetwórstwo rolno-spożywcze, odgrywają znamienne rolę. W Powiecie funkcjonuje ponad 2,5 tys. gospodarstw rolnych o bardzo zróżnicowanej strukturze obszarowej. Dość duży obszar zajmują lasy - buczyny pomorskie, dąbrowy i brzeziny bagienne, a także, coraz rzadsze już, monokultury drzew iglastych. Na dużą skalę działa zatrudniający setki pracowników sektor leśny oraz powiązane z nim zakłady przerobu drewna. Lasy państwowe administrowane są przede wszystkim przez nadleśnictwa Świdwin i Połczyn-Zdrój, oraz fragmentarycznie - Gościno i Białogard. Na terenie Powiatu na niewielką skalę wydobywane są surowce naturalne.

Środowisko przyrodnicze Powiatu charakteryzuje się dużą różnorodnością fauny i flory oraz występowaniem interesujących form krajobrazowych, które w wielu miejscach zachowały niemal naturalny charakter. Okolice Świdwina i Połczyna-Zdroju, duże kompleksy leśne gmin Sławoborze i Rąbino oraz jeziora gminy Brzeźno to idealne miejsca dla rozwoju infrastruktury turystycznej i agroturystyki. Lasy bogate są w zwierzynę łowną, grzyby i jagody. Dla miłośników wędkarstwa dostępne są czyste jeziora, kryjące w swej toni medalowe karpie i szczupaki. Turystykę pieszą można uprawiać na oznakowanych szlakach, biegnących przez tereny walk z okresu II wojny światowej w rejonie tzw. Kotła Świdwińskiego, przez dolinę rzeki Dębnicy oraz najpiękniejsze tereny Szwajcarii Połczyńskiej. Kajakarze znajdą na terenie Powiatu atrakcyjne szlaki wodne na Redze, Dębnicy i Mołstowie.

Powiat wykonuje zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w dziedzinach wymienionych w art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym. Zadania te obejmują następujące grupy tematyczne:

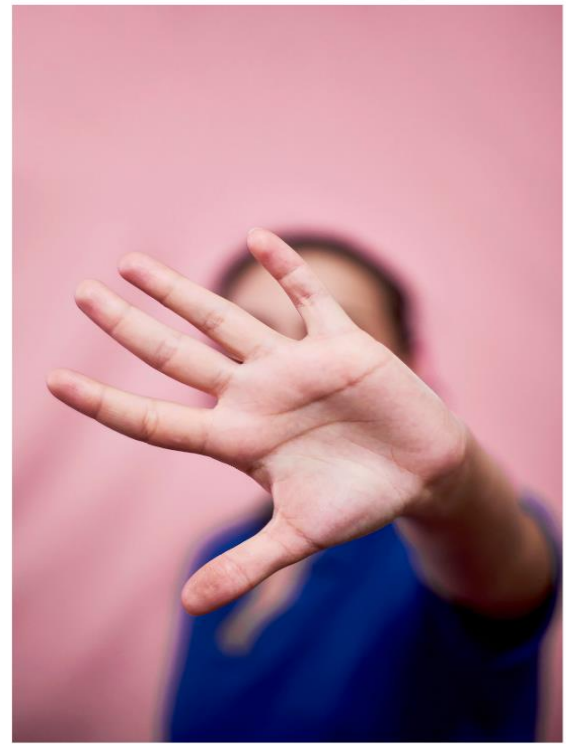
- 1) infrastrukturę społeczną:
 - edukacja publiczna,
 - promocja i ochrona zdrowia,
 - pomoc społeczna,

- wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej,
 - wspieranie osób niepełnosprawnych,
 - przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy,
 - ochrona praw konsumenta,
 - nieodpłatna pomoc prawna,
 - promocja powiatu,
 - współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych,
 - kultura oraz ochrona zabytków i opieka nad zabytkami;
- 2) infrastrukturę techniczną:
- drogi publiczne,
 - transport zbiorowy,
 - utrzymanie powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 3) porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli:
- obronność,
 - ochrona przeciwpowodziowa (w tym wyposażenie i utrzymanie powiatowego magazynu przeciwpowodziowego), przeciwpożarowa i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska.
- 4) ochrona środowiska i przyrody:
- gospodarka wodna,
 - rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe,
 - geodezja, kartografia i kataster,
 - gospodarka nieruchomościami,
 - administracja architektoniczno-budowlana.

Jednostkami organizacyjnymi Powiatu Świdwińskiego są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie z siedzibą w Połczynie-Zdroju,
- Dom Pomocy Społecznej w Krzecku,
- Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu,
- Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Świdwinie,
- Zespół Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie,

- Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie,
- Zespół Szkół w Połczynie-Zdroju,
- Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu,
- Zespół Placówek Oświatowych w Połczynie-Zdroju,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdroju,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Świdwinie.

Część diagnostyczna

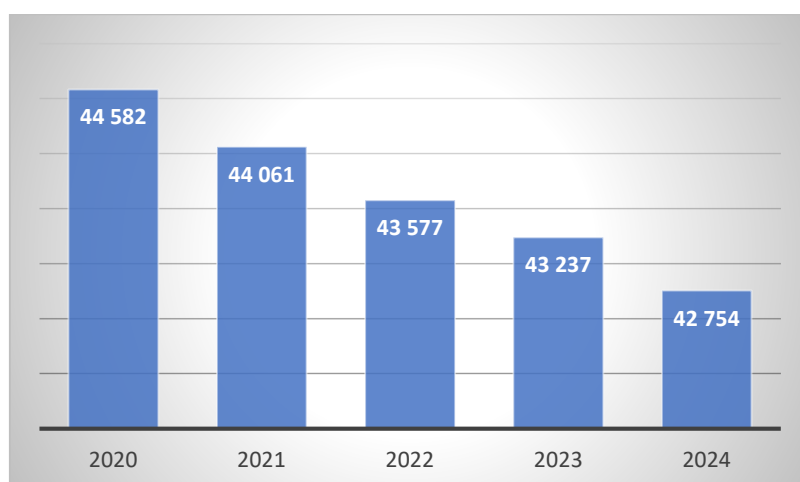

Diagnoza sytuacji społecznej w Powiecie Świdwińskim

1. Struktura demograficzna

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec grudnia 2024 r. Powiat Świdwiński zamieszkiwało 42 754 mieszkańców, z czego kobiety stanowiły 50,8% ludności. Liczba ludności na przestrzeni ostatnich analizowanych lat uległa obniżeniu, co jest zjawiskiem charakterystycznym dla większości powiatów i gmin w Polsce. W latach 2020-2024 liczba mieszkańców Powiatu Świdwińskiego zmniejszyła się o 1 828 osób, czyli o 4,11%.

Wykres 1 Liczba ludności w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

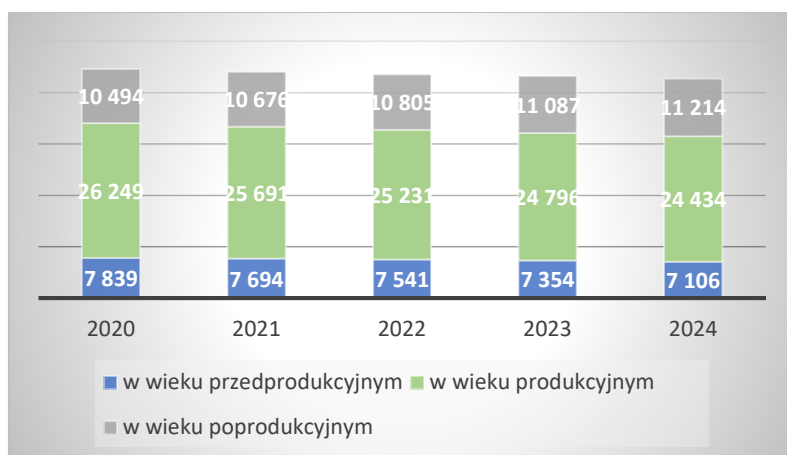
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W ostatnich latach w Powiecie Świdwińskim obserwuje się wyraźne zmiany demograficzne, charakterystyczne dla wielu regionów kraju. Liczba mieszkańców systematycznie maleje, co jest wynikiem zarówno ujemnego przyrostu naturalnego, jak i migracji, zwłaszcza ludzi młodych, którzy wyjeżdżają do większych ośrodków miejskich w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków życia.

Proces starzenia się społeczeństwa postępuje – rośnie udział osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku liczby dzieci i osób w wieku produkcyjnym. Zjawisko to wpływa na strukturę społeczną i gospodarczą Powiatu, zwiększając zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, zdrowotne oraz działania wspierające seniorów.

Malejąca liczba ludności stanowi wyzwanie dla lokalnego rynku pracy, systemu edukacji oraz planowania przestrzennego. Utrzymujący się trend depopulacji może w dłuższej perspektywie ograniczać potencjał rozwojowy regionu i wymaga podejmowania działań sprzyjających zatrzymaniu mieszkańców oraz zachęcających młodych ludzi do powrotu.

Wykres 2 Liczba ludności w Powiecie Świdwińskim w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Najwięcej ludności Powiatu Świdwińskiego zamieszkuje gminę Połczyn-Zdrój oraz miasto Świdwin. W analizowanych latach spadek największej liczby ludności odnotowano w gminach wiejskich: Brzeźno (-5,3%) oraz w gminie Rąbino (-4,9%). Najmniejszy spadek odnotowano w mieście Świdwin (-3,8%). W latach 2020-2024 odnotowano spadek liczby ludności we wszystkich gminach w Powiecie Świdwińskim.

Tabela 1 Liczba ludności w poszczególnych gminach Powiatu Świdwińskiego w roku 2020 i 2024

Gmina	Rok 2020	Rok 2024	Dynamika zmian
Brzeźno	2 667	2 526	-5,3%
Połczyn-Zdrój	14 116	13 532	-4,8%
Rąbino	3 395	3 231	-4,9%
Sławoborze	3 938	3 783	-4%
Świdwin	5 495	5 271	-4,1%
Świdwin (miasto)	14 971	14 411	-3,8%
Razem:	44 582	42 754	- 4,11%

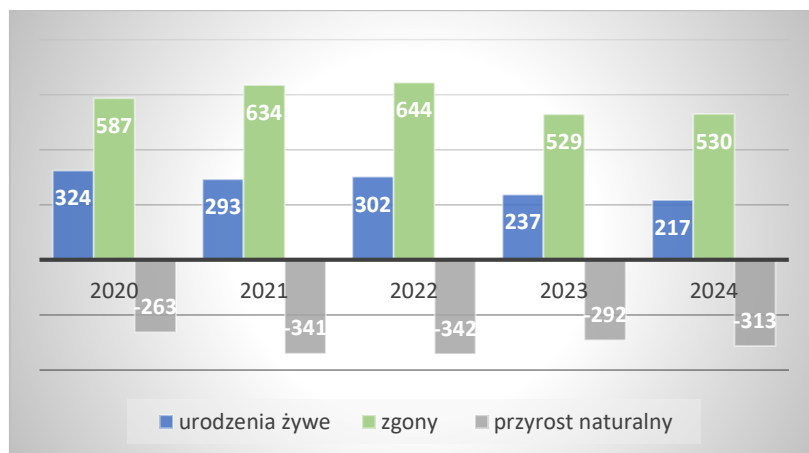
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

2. Zachodzące zmiany demograficzne

Spadek liczby ludności wynika z zachodzących niekorzystnych zmian demograficznych, które mają miejsce od wielu lat. Do głównych przyczyn spadku ludności w Polsce zalicza się przede wszystkim spadek liczby urodzeń. Przyrost naturalny w kraju systematycznie spada, co przekłada się na mniejszą liczbę mieszkańców w województwach i powiatach. Spadek liczby ludności odnotowany w Powiecie Świdwińskim od wielu lat również związany jest z ujemnym

przyrostem naturalnym, który w 2024 r. wyniósł -313 osób. W 2024 r. urodziło się 217 dzieci na terenie Powiatu. W tym samym okresie zmarło 530 mieszkańców Powiatu.

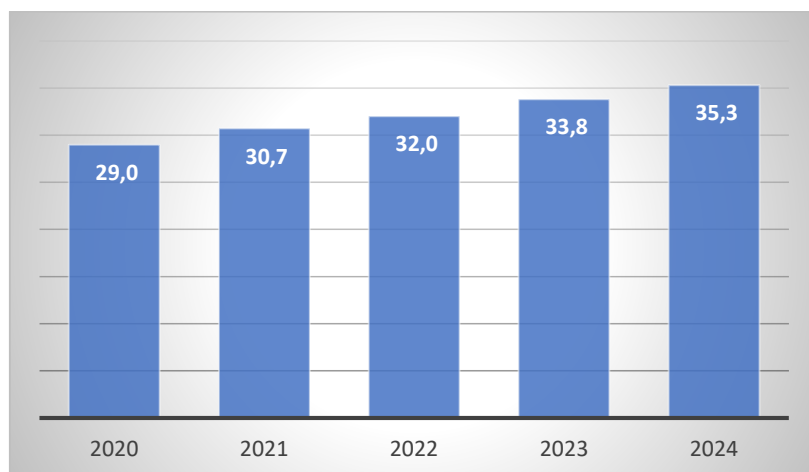
Wykres 3 Przyrost naturalny w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Widocznym i niepokojącym zjawiskiem zachodzących zmian demograficznych jest również proces starzenia się społeczeństwa, który przekłada się na wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym na terenie Powiatu w latach 2020-2024 zwiększyła się o 720 osób. Wskaźnik obciążenia demograficznego liczonego jako stosunek ludzi w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2024 r. wyniósł 35,3 p. p. i w stosunku do roku 2020 uległ zwiększeniu o 6,3 p. p. Wzrost liczby osób starszych ma szczególne znaczenie w kontekście rozwoju dalszej polityki społecznej, która będzie wymuszała podjęcie odpowiednich działań na rzecz zapewnienia opieki osobom starszym, wspierania ich w codziennym funkcjonowaniu, organizacji odpowiedniej opieki wytchnieniowej oraz aktywizowania ich do zachowania aktywności społecznej jak najdłużej.

Wykres 4 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Największy wzrost współczynnika obciążenia demograficznego osobami starszymi na terenie Powiatu odnotowano w mieście Świdwin (+7,2 p. p.) oraz w gminie Połczyn-Zdrój (+7 p. p.). W pozostałych gminach współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi wzrósł średnio o ok. 5-6%. W mieście powiatowym przybyło najwięcej osób starszych, przez co należy w szczególności sposób monitorować sytuację społeczną w tym obszarze pod względem potrzeb osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w poszczególnych gminach Powiatu Świdwińskiego w latach 2020 i 2024

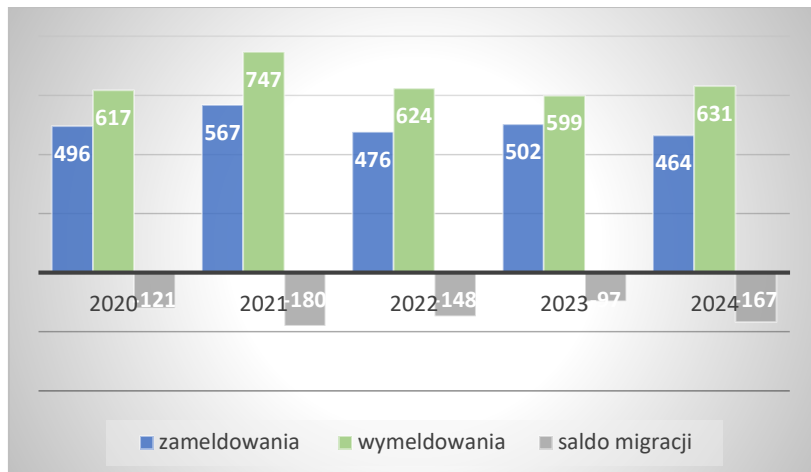
Gmina	Rok 2020	Rok 2024	Dynamika zmian
Brzeźno	26,0	30,9	+4,9
Połczyn-Zdrój	33,2	40,2	+7
Rąbino	26,7	31,0	+4,3
Sławoborze	23,9	30,0	+6,1
Świdwin	24,6	29,4	+4,8
Świdwin (miasto)	29,3	36,5	+7,2

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

3. Zjawisko migracji

Niekorzystnym zjawiskiem demograficznym jest również problem migracji. W 2024 r. w Powiecie Świdwińskim odnotowano 631 osób, które wymeldowały się, oraz 464 osoby, które się zameldowały. Saldo migracji wyniosło -167 osób. W analizowanym okresie lat 2020-2024 odnotowuje się systematyczny odpływ liczby ludności, co jest zjawiskiem bardzo niepożądanym i niekorzystnym w kontekście rozwoju gospodarczego całego Powiatu. W każdym z analizowanych lat saldo migracji przyjmowało wartości ujemne, co prezentuje poniższy wykres.

Wykres 5 Saldo migracji w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Badając zjawisko wymeldowań z poszczególnych gmin z Powiatu Świdwińskiego wskazuje się, że z gminy Połczyn-Zdrój oraz miasta Świdwin w 2024 r. wymeldowała się największa liczba mieszkańców. W analizowanych latach 2020-2024 dynamika zmian wymeldowań wskazuje na ujemne wartości w gminie Brzeźno, Połczyn-Zdrój, Rąbino oraz w mieście Świdwin, z kolei dodatnie w gminie Sławoborze oraz Świdwin.

Tabela 3 Liczba osób wymeldowujących się z terenu Powiatu w poszczególnych w latach 2020 i 2024

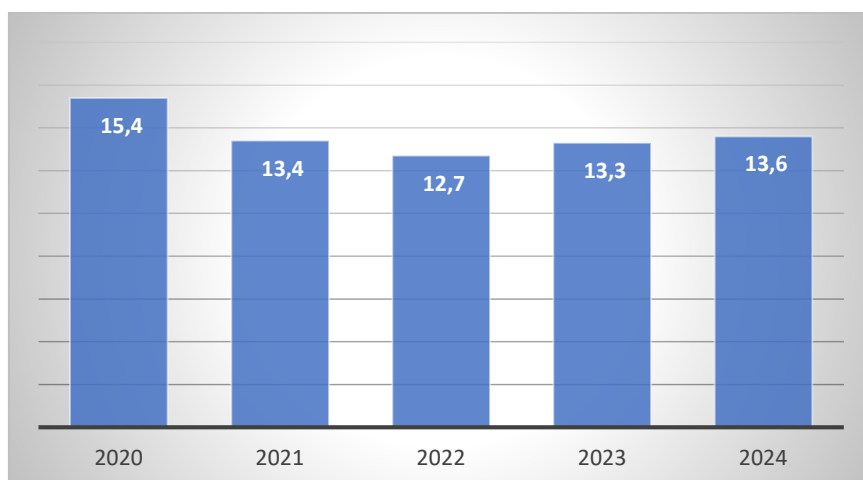
Gmina	Rok 2020	Rok 2024	Dynamika zmian
Brzeźno	34	53	-19
Połczyn-Zdrój	196	201	-5
Rąbino	55	61	-6
Sławoborze	46	40	+6
Świdwin	98	82	+16
Świdwin (miasto)	188	194	-6

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

4. Sytuacja na rynku pracy

W 2024 r. na terenie Powiatu Świdwińskiego odnotowano łącznie 1 653 osoby bezrobotne, w tym 879 kobiet. Stopa bezrobocia wynosiła 13,6%. W ostatnich latach widoczny jest spadek, a następnie niewielki wzrost stopy bezrobocia w Powiecie.

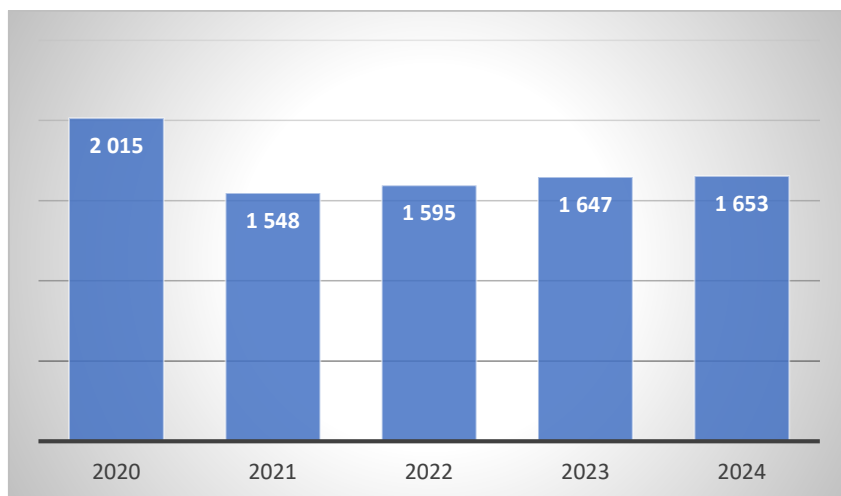
Wykres 6 Stopa bezrobocia w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 76

Liczba osób pozostających bez pracy na lokalnym rynku pracy na przestrzeni analizowanych 5 lat uległa zmniejszeniu (po okresie pandemii), choć w 2024 r. w stosunku do 2021 r. widoczny jest powolny, ale systematyczny wzrost liczby osób bezrobotnych, co może hamować rozwój gospodarczy i społeczny Powiatu oraz wskazywać na pogłębiające się trudności lokalnych rynków pracy.

Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Spadek liczby osób bezrobotnych odnotowano we wszystkich grupach osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Największy spadek odnotowano w liczbie bezrobotnych kobiet (o 254 osoby) oraz w grupie osób długotrwale bezrobotnych (o 162 osoby). W 2024 r. odnotowano na terenie Powiatu 879 bezrobotnych kobiet, 395 osób w wieku do 30. roku życia, 457 osób po 50. roku życia oraz 849 osób długotrwale bezrobotnych.

Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Rok	Bezrobotne kobiety	Bezrobotni do 30. roku życia	Bezrobotni powyżej 50. roku życia	Długotrwale bezrobotni
2020	1 133	517	495	1 011
2021	888	360	404	841
2022	917	396	402	754
2023	908	403	431	791
2024	879	395	457	849
Dynamika zmian	-254	-122	-38	-162

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

W stosunku do roku 2023 liczba bezrobotnych zwiększyła się w grupie osób po 50. roku życia (o 26 osób), co może świadczyć o pogarszającej się sytuacji osób starszych na rynku pracy. Zwiększeniu uległa również liczba osób długotrwale bezrobotnych (o 58 osób). Zjawisko to należy monitorować, pod względem wykluczenia społecznego osób starszych, które utraciły pracę oraz osób długotrwale bezrobotnych, które są nieaktywne zawodowo od dłuższego czasu.

W 2024 r. najwyższy wskaźnik bezrobocia odnotowano w gminie Świdwin (8,3%) oraz w gminie Brzeźno (7,7%). Największą liczbę osób bezrobotnych odnotowano w gminie Połczyn-Zdrój (558), a najmniejszą w gminie Brzeźno (111).

Tabela 5 Struktura bezrobocia w poszczególnym gminach Powiatu na koniec grudnia 2024 r.

Gmina	Liczba bezrobotnych			Wskaźnik bezrobocia na dzień 31.12.2024
	ogółem	z prawem do zasiłku	zamieszkujących na wsi	
Brzeźno	111	25	111	7,7%
Połczyn-Zdrój	558	111	283	7,3%
Rąbino	148	27	148	7,5%
Sławoborze	153	29	153	6,8%
Świdwin	260	47	260	8,3%
Świdwin (miasto)	423	83	0	5,2%

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 75.

Z danych wynika, że największy spadek liczby osób bezrobotnych w porównaniu z 2023 r. nastąpił w mieście Świdwin (4,3%). Największy wzrost liczby bezrobotnych nastąpił z kolei w gminie Świdwin (6,1%).

Powyższe dane wskazują, że sytuacja na rynku pracy w Powiecie Świdwińskim wróciła do sytuacji sprzed okresu pandemii, choć widoczny jest ponowny systematyczny wzrost osób pozostających bez zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Należy monitorować sytuację osób bezrobotnych, szczególnie tych z grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, aby minimalizować zjawisko ich wykluczenia społecznego. Analizując sytuację liczby osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy na terenie Powiatu można stwierdzić, że największym problemem społecznym w kontekście rynku pracy jest wysoki wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych oraz bezrobotnych kobiet. Osoby te często posiadają nieodpowiednie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe, mają trudności ze znalezieniem pracy, co przyczynia się do pogorszenia ich jakości życia, zniechęcenia, strachu, braku aktywności społecznej, a co za tym idzie do wykluczenia społecznego. Sytuacja osób bezrobotnych powinna być stale monitorowana i należy podejmować odpowiednie działania, aby systematycznie dążyć do obniżenia stopy bezrobocia na terenie Powiatu.

W 2024 r. w ramach aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych objęto wsparciem 676 osób, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na wzrost liczby bezrobotnych korzystających z różnych form aktywizacji. W poniższej tabeli wskazano formy wsparcia oraz liczbę osób z nich korzystających w latach 2020-2024.

Tabela 6 Formy aktywizacji osób bezrobotnych z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024 r.

Formy aktywizacji	2020	2021	2022	2023	2024
Łączna liczba osób bezrobotnych, które objęte zostały aktywnymi formami przeciwdziałania bezrobociu, z tego:					
Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły prace interwencyjne	610	654	762	613	676
Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły roboty publiczne	153	119	119	131	130
Liczba osób bezrobotnych, otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	81	79	101	78	69
	59	85	63	42	56

Formy aktywizacji	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	48	51	82	59	42
Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły szkolenia	16	56	69	28	52
Liczba osób bezrobotnych, które rozpoczęły staż	86	97	122	86	72
Liczba osób, które rozpoczęły prace społecznie użyteczne	111	104	90	101	99
Liczba osób, które otrzymały bon na zasiedlenie	50	55	64	51	57
Liczba osób, które otrzymały zwrot kosztów dojazdu	6	8	21	27	20
Liczba osób, które otrzymały refundację kosztów opieki nad dzieckiem	0	0	7	0	0
Liczba osób, które podjęły pracę w ramach Vouchera zatrudnieniowego	0	0	24	0	49
Liczba osób, które wzięły udział w Projekcie Pilotażowym "Punkt doradczy dla młodzieży w Świdwinie"	0	0	0	10	30

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świdwinie

W zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie w 2024 r. realizował następujące zadania:

Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy w Powiecie Świdwińskim (I):

Okres realizacji projektu: 01.01.2023 r. - 30.06.2024 r.

Celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia klientów (osób bezrobotnych) Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie wyłącznie znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 55 lat i więcej, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób o niskich kwalifikacjach i/lub kompetencjach oraz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Świdwińskim. W 2024 r. zostały zaktywizowane 54 osoby bezrobotne w następujących formach wsparcia: prace interwencyjne - 18 osób (w tym 1 osoba, która w projekcie otrzymała również wsparcie w postaci refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy), staże - 13 osób, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 2 osoby, bony na zasiedlenie - 9 osób,

szkolenia - 13 osób (w tym szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” - 9 osób; są to osoby, które w projekcie otrzymały również wsparcie w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej), jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 9 osób. Środki pozyskane na realizację projektu w 2024 r. w kwocie 561 569,57 zł zostały wykorzystane w 100%.

Źródło finansowania: FEPZ 2021-2027 Priorytet: 6 Działanie: 6.1 Tryb: niekonkurencyjny

Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy w Powiecie Świdwińskim (II):

Okres realizacji projektu: 01.01.2024 r. - 30.06.2025 r.

Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia klientów (osób bezrobotnych) Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie wyłącznie znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób w wieku 18-29 lat, osób w wieku 55 lat i więcej, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób o niskich kwalifikacjach oraz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Świdwińskim. W 2024 r. zostało zaktywizowanych 128 osób bezrobotnych w następujących formach wsparcia: prace interwencyjne - 16 osób, staże - 39 osób, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 13 osób, bony na zasiedlenie - 34 osoby, szkolenia - 26 osób (w tym szkolenie „ABC Przedsiębiorczości” – 13 osób, są to osoby, które w projekcie otrzymały również wsparcie w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej), jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 13 osób. Środki pozyskane na realizację projektu w 2024 r. w kwocie 1 947 170,40 zł zostały wykorzystane w 100%.

Źródło finansowania: FEPZ 2021-2027 Priorytet: 6 Działanie: 6.1 Tryb: niekonkurencyjny

Voucher zatrudnieniowy dla Powiatu Świdwińskiego:

Okres realizacji projektu: 01.09.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem projektu jest wdrażanie narzędzi aktywizacji osób pozostających bez pracy poprzez voucher zatrudnieniowy dla pracodawcy służący przygotowaniu pracownika do wykonywania pracy na stanowisku pracy i/lub samego stanowiska pracy, obejmujący m.in.: szkolenia, które pracodawca samodzielnie dopasuje do potrzeb pracownika i wymagań jakie są niezbędne na danym stanowisku pracy (m.in. zmiany kwalifikacji, dostosowanie kwalifikacji, coaching); wynagrodzenie pracownika wraz z jego pochodnymi, premie, dodatki, nagrody funkcjonujące u pracodawcy z wyłączeniem wpłat na Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK); mobilność zawodowa - możliwość finansowania zwrotu środków za dojazd do pracy, dofinansowanie

kosztów noclegów w przypadku zmiany miejsca zamieszkania; doposażenie stanowiska pracy lub np. zakupu środka trwałego do firmy, niezbędnego do praktycznego przygotowania stanowiska pracy dla nowo zatrudnianej osoby; finansowanie opieki nad dzieckiem pracownika/osobą zależną; zakup odzieży roboczej i środków BHP; inne związane z podjęciem i utrzymaniem zatrudnienia na stanowisku pracy przez zatrudnioną osobę, o ile będą realizowały cel projektu. Projekt realizuje wypłaty 72 voucherów zatrudnieniowych dla pracodawców o maksymalnej wartości dofinansowania z EFS+ 40 000,00 zł, plus 8 700,00 zł wkład własny pracodawcy (środki prywatne pracodawcy). W 2024 r. zostało zaktywizowanych 49 osób bezrobotnych w ramach vouchera zatrudnieniowego. Wartość projektu 4 166 910,00 zł, w tym dofinansowanie 3 540 510,00 zł, wkład własny (środki prywatne pracodawców) 626 400,00 zł.

Źródło finansowania: FEPZ 2021-2027 Priorytet: 6 Działanie: 6.3 Tryb: konkurencyjny

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem:

Okres realizacji programu: 14.06.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych rodziców powracających na rynek pracy po okresie sprawowania opieki nad dzieckiem. W 2024 r. zostały zaktywizowane 3 osoby bezrobotne w następujących formach wsparcia: refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 1 osoba, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 2 osoby. Zaprojektowane działania były finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 100 000,00 zł.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych powracających z zagranicy:

Okres realizacji programu: 14.06.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych powracających z zagranicy.

W 2024 r. zostały zaktywizowane 3 osoby bezrobotne w następujących formach wsparcia: prace interwencyjne - 1 osoba, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 1 osoba, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 1 osoba.

Zaprojektowane działania były finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 78 380,20 zł.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia - I tura:

Okres realizacji programu: 14.06.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia. W 2024 r. zostało zaktywizowanych 50 osób bezrobotnych w następujących formach wsparcia: prace interwencyjne - 14 osób, staże - 7 osób, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 6 osób, roboty publiczne - 18 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 5 osób. Zaprojektowane działania były finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 841 604,63 zł.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi:

Okres realizacji programu: 14.06.2024 r. - 31.12.2024 r.

Celem programu była aktywizacja zawodowa bezrobotnych będących dłużnikami alimentacyjnymi. W 2024 r. została zaktywizowana 1 osoba bezrobotna w ramach robót publicznych. Zaprojektowane działanie było finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 3 696,49 zł.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi:

Okres realizacji programu: 19.08.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi (mieszkańcy gmin wiejskich i gminy miejsko-wiejskiej). W 2024 r. zostało zaktywizowanych 16 osób bezrobotnych w następujących formach wsparcia: prace interwencyjne - 1 osoba, staże - 2 osoby, refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy - 2 osoby, roboty publiczne - 6 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 5 osób. Zaprojektowane działania były finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 333 851,91 zł.

Program aktywizacji zawodowej bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia - II tura:

Okres realizacji: 19.08.2024 r. - 31.12.2026 r.

Celem programu jest aktywizacja zawodowa bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia. W 2024 r. zostało zaktywizowanych 31 osób bezrobotnych w następujących formach wsparcia: refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 7 osób, bony na zasiedlenie - 10 osób, roboty publiczne - 5 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej - 9 osób. Zaprojektowane działania były finansowane ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. Wartość programu - 711 888,77 zł.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie w 2023 r. uruchomił projekt pilotażowy „**Punkt doradczy dla młodzieży w Świdwinie**” finansowany ze środków Rezerwy Funduszu Pracy. W ramach projektu zaplanowano objęcie wsparciem 40 osób do 30. roku życia. Kwota przeznaczona na sfinansowanie projektu wynosi 1 000,0 tys. zł. W 2024 r. przeznaczone środki wynosiły 729,2 tys. zł. W 2024 r. udział w projekcie wzięło 30 osób. W ramach projektu osoby młode otrzymały wsparcie w postaci indywidualnych spotkań ze specjalistami oraz innowacyjnych warsztatów i spotkań grupowych. Każdy uczestnik otrzymał dodatek za uczestnictwo w projekcie, zwrot kosztów dojazdu, materiały szkoleniowe i promocyjne oraz możliwość uczestnictwa w stażu z atrakcyjnym stypendium.

Wśród osób bezrobotnych na terenie Powiatu Świdwińskiego znajdują się osoby z niepełnosprawnością. W 2024 r. odnotowano 60 osób niepełnosprawnych bezrobotnych, z których najwięcej miało wykształcenie zasadnicze zawodowe. W 2024 r. liczba niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu wynosiła 7.

Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnością i poszukujących pracy w 2024 r. według wykształcenia

Wykształcenie	Niepełnosprawni bezrobotni	Niepełnosprawni poszukujący pracy i niepozostający w zatrudnieniu
Wyższe	1	2
Policealne i średnie zawodowe	6	3
Średnie ogólnokształcące	4	0
Zasadnicze zawodowe	25	0
Gimnazjalne	3	0
Podstawowe i niepełne podstawowe	21	2
Ogółem	60	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świdwinie

Według czasu pozostawania bez pracy przez osoby z niepełnosprawnością w Powiecie Świdwińskim, 25 bezrobotnych pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy, co może świadczyć o trudnościach w znalezieniu zatrudnienia na terenie Powiatu.

Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnością w 2024 r. według czasu pozostawania bez pracy

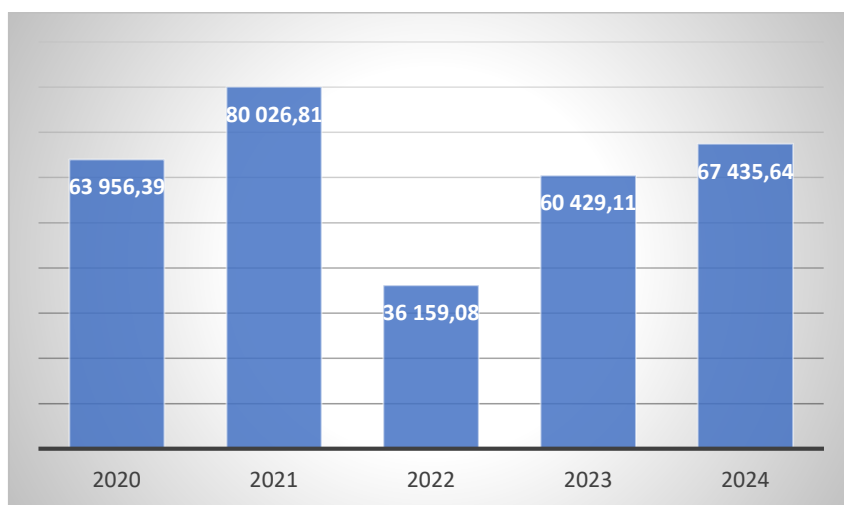
Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Niepełnosprawni bezrobotni
Do 1 miesiąca	1
1-3	6
3-6	7
6-12	11
12-24	10

Czas pozostawania bez pracy (w miesiącach)	Niepełnosprawni bezrobotni
Powyżej 24	25
Ogółem	60

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świdwinie

Wysokość środków finansowych pochodzących z PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy w ramach zadania – rehabilitacja zawodowa (wydatki na formy wsparcia, głównie staże i szkolenia) w 2024 r. wynosiły 67 435,64 zł. Od 2022 r. widoczny jest wzrost wypłacanych środków na ten cel.

Wykres 8 Środki z PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Świdwinie

5. Aktywizacja lokalnego rynku pracy, wyzwania i cele Powiatowego Urzędu Pracy

Promocja zatrudnienia i aktywizacja lokalnego rynku pracy w Powiecie Świdwińskim obejmuje działania samorządu powiatowego oraz instytucji rynku pracy ukierunkowane na ograniczanie bezrobocia, zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców oraz lepsze dopasowanie kwalifikacji do potrzeb pracodawców. Kluczową rolę w tym obszarze pełni Powiatowy Urząd Pracy, który realizuje zadania w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, aktywizacji osób bezrobotnych oraz wspierania pracodawców.

W praktyce działania Powiatu koncentrują się na kilku uzupełniających się kierunkach. Pierwszym z nich jest aktywna pomoc osobom bezrobotnym i biernym zawodowo, w tym osobom długotrwale bezrobotnym, młodzieży wchodzącej na rynek pracy, osobom po 50. roku życia, osobom z niepełnosprawnościami oraz osobom powracającym na rynek pracy.

Istotnym narzędziem są tu indywidualne plany działania, wsparcie doradców zawodowych oraz kierowanie do form zatrudnienia i szkoleń zgodnych z potencjałem i potrzebami rynku. Drugim kierunkiem jest podnoszenie kwalifikacji i przekwalifikowanie, m.in. poprzez szkolenia bezrobotnych oraz pracujących w ramach KFS oraz staże. Działania te mają na celu zwiększenie szans na zatrudnienie, szczególnie wśród osób o niskich kwalifikacjach oraz ułatwienie adaptacji do zmian gospodarczych i technologicznych.

Trzecim obszarem jest wspieranie zatrudnienia poprzez formy pomocy, między innymi staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, refundacja kosztów wyposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy czy jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Instrumenty te wzmacniają lokalnych pracodawców i jednocześnie tworzą realne miejsca pracy dla mieszkańców.

Czwartym kierunkiem jest współpraca i koordynacja działań lokalnych partnerów, w tym samorządów gminnych, pracodawców, szkół i placówek kształcenia zawodowego, instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej. Wspólne inicjatywy (targi pracy, spotkania branżowe, kampanie informacyjne, projekty szkoleniowe) zwiększają skuteczność aktywizacji i ułatwiają przepływ informacji między rynkiem pracy a systemem edukacji.

W kontekście uwarunkowań demograficznych i społecznych Powiatu, szczególnego znaczenia nabierają działania wspierające utrzymanie aktywności zawodowej osób starszych, łączenie wsparcia społecznego i zawodowego (np. dla osób z problemami zdrowotnymi, opiekuńczymi, uzależnieniami), a także zachęcanie młodych mieszkańców do pozostania lub powrotu poprzez tworzenie stabilnych perspektyw zatrudnienia oraz rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Podsumowując, promocja zatrudnienia i aktywizacja rynku pracy w Powiecie Świdwińskim to wyzwania i cele, które mają nie tylko ograniczać bezrobocie, lecz także wzmacniać lokalny potencjał rozwojowy, poprawiać jakość życia mieszkańców i przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu wynikającemu z braku pracy.

W ramach głównych wyzwań i celów do osiągnięcia w obszarze działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie znajdują się:

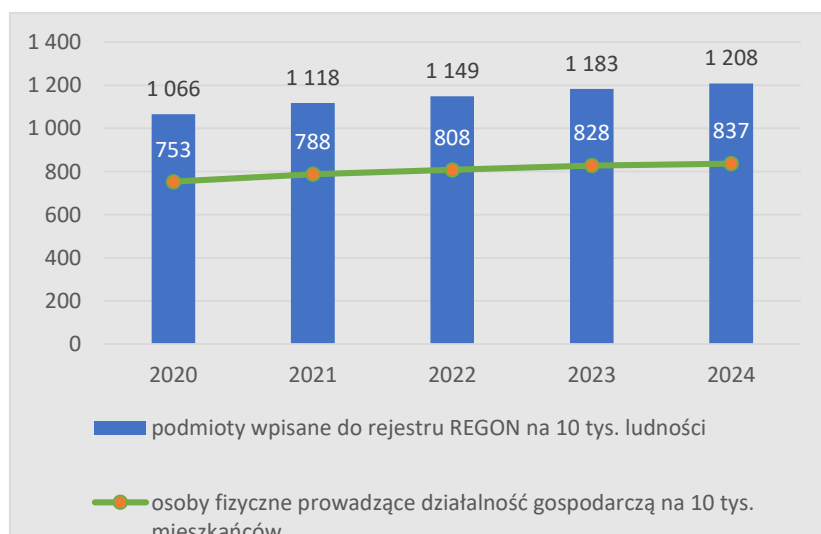
- Długotrwale bezrobotni, bierni zawodowo - wsparcie długotrwale bezrobotnych oraz dotarcie do biernych zawodowo, aby ułatwić im powrót na rynek pracy.

- Wzmocnienie lokalnego rynku pracy - wzmocnienie lokalnego rynku pracy poprzez realizację programów aktywizacyjnych sprzyjających tworzeniu stabilnych i wysokiej jakości miejsc pracy.
- Brak lub nieodpowiednie kwalifikacje bezrobotnych, poszukujących pracy i pracujących - dostosowanie kwalifikacji i umiejętności osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz pracujących do potrzeb nowoczesnej gospodarki oraz zmieniającego się rynku pracy, w tym do wymogów transformacji cyfrowej i zielonej.
- Rozwój kadry Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie - podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników w celu zwiększenia efektywności pracy oraz sprawnej adaptacji do zmian technologicznych.

6. Potencjał gospodarczy

Powiat Świdwiński charakteryzuje się wzrastającym wskaźnikiem przedsiębiorczości, który mierzony jest liczbą zarejestrowanych podmiotów gospodarczych oraz nowo powstających działalności na terenie Powiatu. Według ewidencji statystycznej REGON w 2024 r. na terenie Powiatu zarejestrowanych było 1 208 podmiotów gospodarczych na 10 tys. ludności w tym zdecydowana większość to podmioty sektora prywatnego. Liczba podmiotów w 2024 r. zwiększyła się w stosunku do roku 2020 o 142 podmioty na 10 tys. ludności. Na 1 208 podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców aż 837 podmiotów prowadzonych jest przez osoby fizyczne.

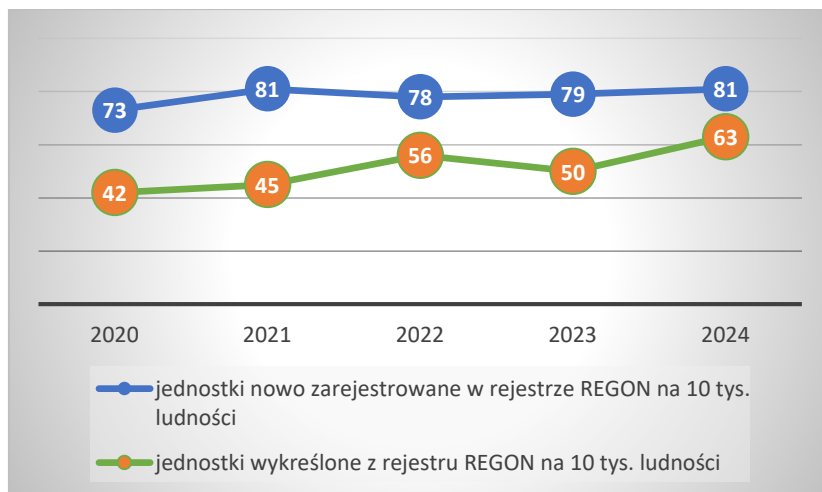
Wykres 9 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Uwarunkowania gospodarcze mierzone jako wskaźnik udziału podmiotów wyrejestrowanych w stosunku do rejestrowanych w systemie REGON na 10 tys. ludności wskazują na większy udział tych ostatnich. Jednakże w badanym okresie widoczny jest wzrost liczby podmiotów wyrejestrowywanych z ewidencji REGON. W 2024 r. wyrejestrowano 63 podmioty, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na wzrost o 19 podmiotów na 10 tys. ludności.

Wykres 10 Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Sytuacja wzrastającej liczby podmiotów wyrejestrowywanych z rejestru REGON wskazuje na trudną sytuację na lokalnym rynku gospodarczym. Wiele podmiotów powstaje i rozpoczyna swoją działalność, ale widoczny jest systematyczny wzrost podmiotów kończących również swoją działalność. Może to wskazywać na trudne warunki prowadzenia działalności, wzrastające opłaty podatkowe i koszty prowadzenia własnych biznesów, a także niesprzyjającą koniunkturę gospodarczą Powiatu Świdwińskiego.

7. Edukacja

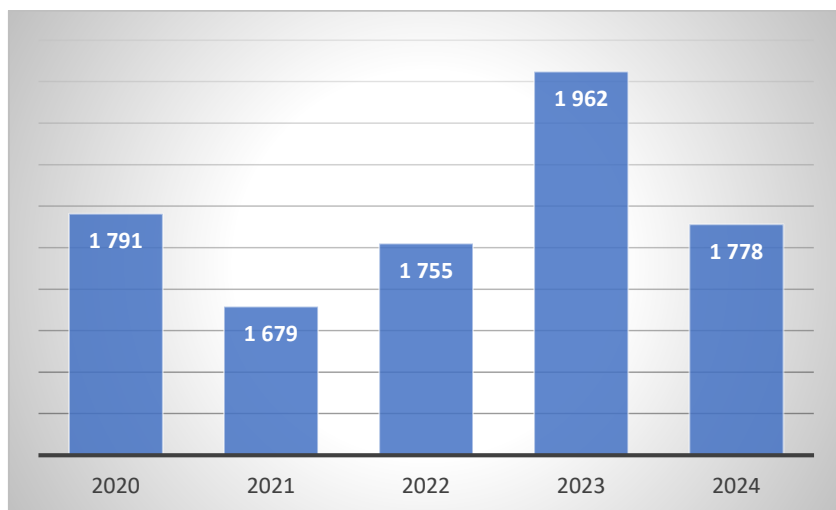
Powiat Świdwiński prowadzi 5 jednostek oświatowych, do których należą:

- 2 technika, 2 licea ogólnokształcące,
- 3 branżowe szkoły I stopnia, 1 branżową szkołę II stopnia (dla dorosłych),
- 1 specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, w tym szkołę podstawową, szkołę przysposabiającą do pracy, branżową szkołę I stopnia, przedszkole oraz ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy,
- 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne,

- 1 dom wczasów dziecięcych, 1 bursę szkolną, 1 internat,
- 2 szkolne schroniska młodzieżowe.

Łącznie w 2024 r. we wszystkich szkołach i placówkach publicznych prowadzonych przez Powiat Świdwiński (wg danych z Systemu Informacji Oświatowej na 15 maja 2024 r.) uczyło się 1 778 dzieci/uczniów/wychowanków i słuchaczy.

Wykres 11 Liczba uczniów w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 28.

W roku szkolnym 2024/2025 w placówkach oświatowych na terenie Powiatu Świdwińskiego odnotowano łącznie 205,46 etatów nauczycielskich. Największy odsetek stanowili nauczyciele dyplomowani.

W analizowanych latach 2020-2024 widoczny jest ruch edukacyjny w placówkach oświatowych na terenie Powiatu. Zdecydowanie wzrosła liczba słuchaczy Centrum Kształcenia Zawodowego (138 osób) oraz uczniów Technikum w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju (187). Spadek liczby uczniów odnotowano w Branżowej Szkole I Stopnia w Zespole Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie (o 62 osoby). Zmniejszyła się również liczba uczniów w Bursie Szkolnej w Zespole Placówek Oświatowych w Połczynie-Zdroju. W poniższej tabeli uwzględniono liczbę uczniów w roku 2020 i w 2024 według poszczególnych placówek oświatowych na terenie Powiatu.

Tabela 9 Liczba uczniów w placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Świdwiński w latach 2020-2024

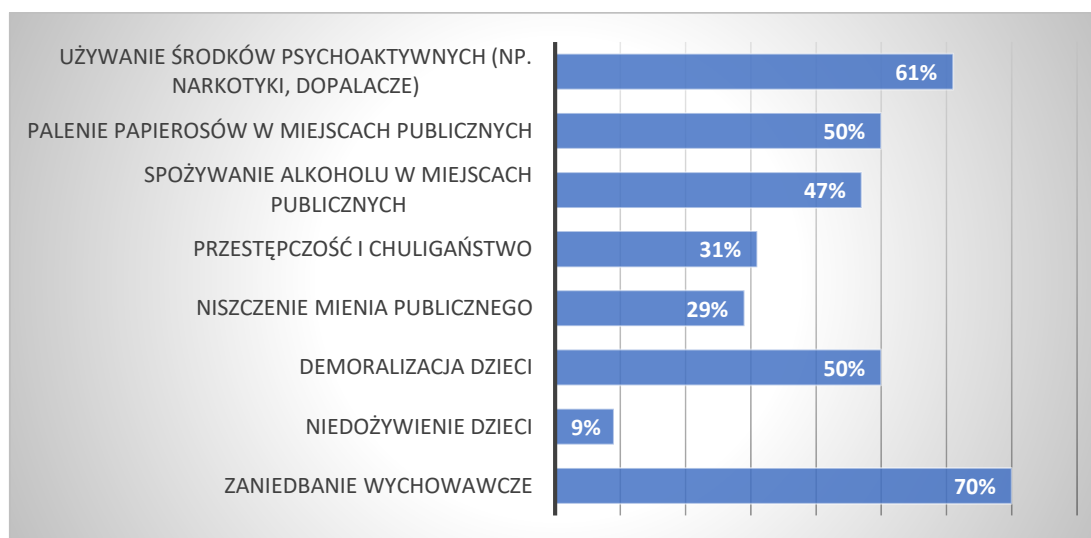
Lp.	Placówka oświatowa	Szkoły	Uczniowie		Nauczyciele
			2020	2024	2024
1.	Zespół Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie ul. Szczecińska 88 78-300 Świdwin	Technikum	725	715	ETATY: 36,65 początkujący; 32,05 mianowani; 136,76 dyplomowani Razem: 205,46
		Branżowa Szkoła I Stopnia	224	162	
		Branżowa Szkoła II Stopnia	15	39	
		Szkolne Schronisko Młodzieżowe	Nie dotyczy	Nie dotyczy	
		Centrum Kształcenia Zawodowego	41	138	
2.	Zespół Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie ul. Kościuszki 28 78-300 Świdwin	Liceum Ogólnokształcące	324	340	
		Branżowa Szkoła I Stopnia	64	54	
3.	Zespół Szkół w Połczynie-Zdroju ul. St. Staszica 6 78-320 Połczyn-Zdrój	Liceum Ogólnokształcące	118	109	
		Technikum	133	187	
		Branżowa Szkoła I Stopnia	12	57	
4.	Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu ul. Lepińska 3 78-314 Sławoborze	Przedszkole Specjalne	10	17	
		Szkoła Podstawowa Specjalna w Sławoborzu	65	70	
		Szkoła Podstawowa Specjalna w Sławoborzu – Filia Świdwin	10	9	
		Branżowa Szkoła I Stopnia	0	0	
		Szkoła Przystosowująca do Pracy	9	14	
		Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy	7	5	
		Specjalny ośrodek Szkolno-Wychowawczy	34	37	
		Bursa Szkolna	53	23	
5.	Zespół Placówek Oświatowych w Połczynie-Zdroju ul. Grunwaldzka 33 78-320 Połczyn-Zdrój	Dom Wczasów Dziecięcych	7,57	0	

Źródło: Starostwo Powiatowe w Świdwinie

Powiat Świdwiński jest organem rejestrowym dla szkół i placówek niepublicznych, w których wg SIO na 15 maja 2024 r. uczyło się 361 uczniów/wychowanków i słuchaczy. Wczesnym wspomaganie w rozwoju w placówkach niepublicznych objęto 75 dzieci.

Zauważalnym problemem społecznym na terenie Powiatu Świdwińskiego w opinii, mieszkańców są: zaniedbania wychowawcze (70%), używanie środków psychoaktywnych (61%), a także palenie papierosów w miejscach publicznych (50%) i demoralizacja dzieci (50%).

Wykres 12 Negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Realizacji usług edukacyjnych na terenie Powiatu jest na wysokim poziomie. Szkoły starają się zapewnić najlepsze warunki do zdobywania wykształcenia i wiedzy praktycznej przydatnej w dorosłym życiu. Ważne w kontekście uwarunkowań społecznych jest zaspokajanie potrzeb edukacyjnych również w kontekście rozwoju gospodarczego, aby kształcić w odpowiednim kierunku i na odpowiednim poziomie młodzież będącą potencjalnymi przedsiębiorcami na lokalnym rynku. Istotne jest włączenie w proces edukacji (na wszystkich jej poziomach) odpowiedniej polityki doradztwa zawodowego poprzez wskazywanie potencjałów lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości w Powiecie.

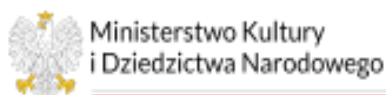
Placówki oświatowe na terenie Powiatu aktywnie realizują różnego rodzaju zadania i programy na rzecz rozwoju edukacyjnego uczniów. W 2024 r. na terenie szkół prowadzonych przez Powiat realizowano następujące programy:

- „Aktywna Tablica” – w 2020 r. Technikum, w 2021 r. Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego w Świdwinie – rządowy program rozwoju szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2020-2024. Kwota dwóch projektów 35 tys. zł, w tym z dotacji Powiatu 7 tys. zł.
- „Aktywna Tablica” – w 2020 r. Liceum Ogólnokształcące, w 2021 r. Branżowa Szkoła I Stopnia nr 2 w Zespole Szkół im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie. Kwota dwóch projektów 35 tys. zł, w tym z dotacji Powiatu 7 tys. zł.
- „Aktywna Tablica” – w 2021 r. Liceum Ogólnokształcące im. St. Staszica, w 2024 r. Technikum w Zespole Szkół w Połczynie - Zdroju. Kwota dwóch projektów 35 tys. zł, w tym z dotacji Powiatu 7 tys. zł.
- „Aktywna Tablica” – w 2021 r. Szkoła Podstawowa nr 2 w Zespole Placówek Specjalnych w Sławoborzu. Kwota projektu 17,5 tys. zł w tym z dotacji Powiatu 3,5 tys. zł.

- „Ekopracownia ” w 2023 r. Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie – ekologiczny projekt badawczy. Wartość zadania 49 410 zł środki finansowe Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. w 2022 r. Liceum Ogólnokształcące

w Zespole Szkół im. Wł. Broniewskiego w Świdwinie. Program dotyczył zakupu nowości wydawniczych oraz elementów wyposażenia do bibliotek szkolnych. Kwota projektu wynosiła Wartość zadania 15 tys. zł.

- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0” - Technikum w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju 14 988,36. zł, w tym z dotacji 11 990,68 zł.
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Technikum w Zespole Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego w Świdwinie. Wartość zadania 15 tys. zł.

Fundusze Europejskie
dla Pomorza Zachodniego

- Projekt „Zdobycь zawód a nie być zawiedzionym 2” zrealizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020. Projekt był realizowany w latach 2020 – 2023. Budżet ogółem 1.358.208,00 z tego: środki unijne 1 154 476,80 zł, krajowe środki publiczne – budżet państwa 52 731,20 zł, środki własne Powiatu Świdwińskiego 141 162,00 zł, środki prywatne (koszty pracodawców) 9 838,00 zł. Projekt obejmował realizację płatnych staży zawodowych i doradztwa zawodowego, kursy, wyjazdy oraz szkolenia dla 66 uczniów Zespołu Szkół Rolniczych CKZ w Świdwinie.

Erasmus+

Program Unii Europejskiej wspierający wymianę edukacyjną

- ERASMUS+ Projekt „Start!” w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju dla uczniów Technikum. W ramach Programu Fundusze Społeczne dla Rozwoju Społecznego (FERS) 2021-2027 Kwota dofinansowania projektu: 492 326 zł.
Termin realizacji: 1.12.2023 r. – 31.05.2025 r. Uczestnicy uczniowie Technikum w zawodach: t. informatyk 15 uczniów, t. żywienia i usług gastronomicznych 10 uczniów, t. hotelarz 5 uczniów. Uczniowie odbyli miesięczne praktyki zawodowe w firmach we Włoszech.

- ERASMUS+ Projekt „Omnibus – poszerzamy horyzonty wiedzy z Erasmusem”.
Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie. Budżet projektu 231 662 zł. Czas trwania 1.06.2023 r. – 31.08.2024 r.
Uczestnicy: 6 uczniów Technikum w zawodzie technik informatyk, 6 uczniów Technikum w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych, 12 nauczycieli.
Rezultaty: zainteresowanie uczniów nowymi technologiami. Uczniowie Technikum klas informatycznych zaobserwowali w jaki sposób wiedzę fachową zdobywają ich rówieśnicy z Hiszpanii, odwiedzali też zakłady pracy w Grenadzie.
Podczas zajęć praktycznych uczniowie zaprezentowali umiejętności, podzielili się zdobytą wiedzą i przygotowali potrawy.
- ERASMUS+ Projekt „Zagraniczna mobilność edukacyjna Zespołu Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Zawodowego im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie – poznajemy standardy europejskiego rynku pracy”. Czas trwania 1.09.2024 r. – 31.08.2025 r.
Kwota dofinansowania 311 772 zł. Główny cel: umożliwienie 24 uczniom Technikum w zawodzie t. ekonomista, t. mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, t. informatyk oraz t. żywienia i usług gastronomicznych, a także 5 nauczycielom podwyższenia kwalifikacji zawodowych, językowych i kompetencji osobistych ułatwiających odniesienie sukcesu na rynku pracy poprzez udział profesjonalnych praktykach zawodowych w Hiszpanii i Portugalii.

Ministerstwo
Edukacji Narodowej

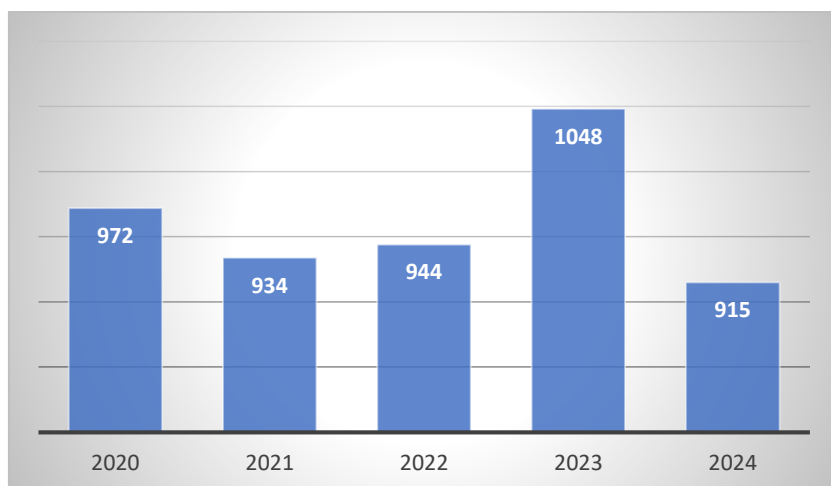
- „Podróże z klasą” - łączna kwota wsparcia przyznanego Powiatowi Świdwińskiemu na realizację zadania wynosiła 150 tys. zł. W ramach wsparcia finansowego zorganizowano następujące wycieczki szkolne:
 - Technikum w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju – pięciodniowa wycieczka do miejscowości Kowary, Karpacz i okolic.
 - Technikum w Zespole Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego w Świdwinie – pięciodniowa wycieczka do Krakowa i okolic.
 - Branżowa Szkoła I Stopnia nr 1 w Zespole Szkół Rolniczych CKZ im. Stefana Żeromskiego - pięciodniowa wycieczka do Kudowy Zdrój, Kłodzka i okolic.

ZESPÓŁ SZKÓŁ ROLNICZYCH CENTRUM KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W ŚWIDWINIE

Według SIO na 15 maja 2024 r. w ZSR CKZ w Świdwinie kształciło się 915 uczniów i słuchaczy. W Technikum – 715 uczniów, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 1 - 162 uczniów, w Branżowej Szkole II Stopnia – 38 słuchaczy, w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych - 0 słuchaczy.

Wykres 13 Liczba uczniów i słuchaczy ZSR CKZ w Świdwinie w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 28.

W 2024 r. ze Szkolnego Schroniska Młodzieżowego skorzystało łącznie 1 136 uczniów. W Centrum Kształcenia Zawodowego zorganizowano kursy zawodowe dla 138 słuchaczy. 72 słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych zdało egzamin zawodowy w zakresie danej klasyfikacji. Technikum kształciło w zawodach technik mechanizacji rolnictwa i agrotechniki, technik informatyk, technik ekonomista, technik żywienia i usług

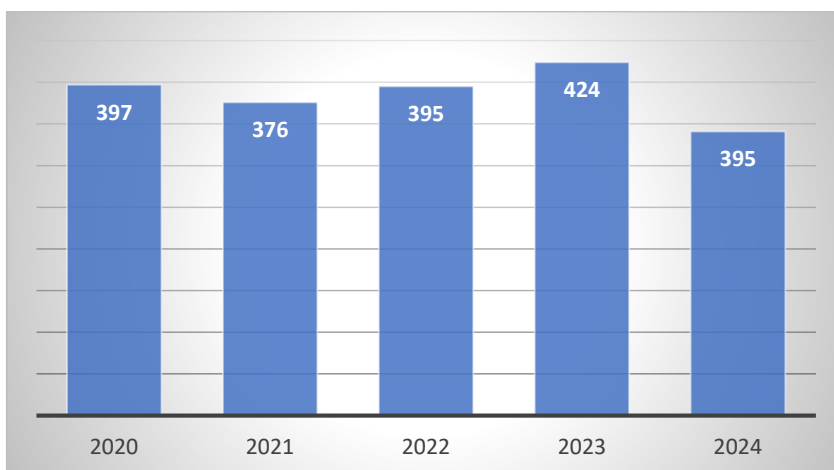
gastronomicznych, technik logistyk. Z kolei Branżowa Szkoła I Stopnia kształciła w zawodach: mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych, kucharz.

ZESPÓŁ SZKOŁ IM. WŁADYSŁAWA BRONIEWSKIEGO W ŚWIDWINIE

Według SIO na 15 maja 2024 r. w Zespole Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie kształciło się 395 uczniów: w Liceum Ogólnokształcącym - 341 uczniów, w Branżowej Szkole I Stopnia nr 2 - 54 uczniów, w Liceum Ogólnokształcącym dla dorosłych – 0 słuchaczy.

Wykres 14 Liczba uczniów w Zespole Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie w latach 2020-2024

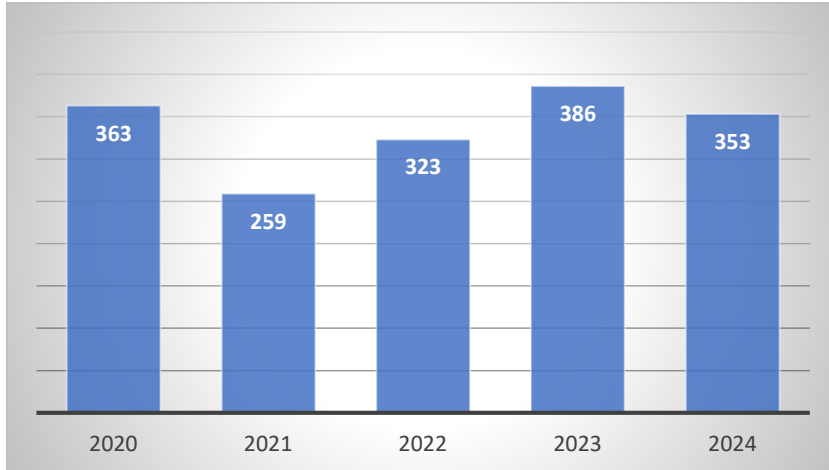
Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 28.

ZESPÓŁ SZKÓŁ W POŁCZYNIĘ-ZDROJU

Według SIO na 15 maja 2024 r. w Zespole Szkół w Połczynie - Zdroju kształciło się 353 uczniów, z czego w Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica - 109 uczniów, w Technikum - 187 uczniów, w Branżowej Szkole I Stopnia - 57 uczniów.

Wykres 15 Liczba uczniów w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 28.

Technikum kształciło w zawodach: technik informatyk, technik hotelarstwa, technik żywienia i usług gastronomicznych, technik reklamy.

ZESPÓŁ PLACÓWEK SPECJALNYCH W SŁAWOBORZU

Według SIO na 15 maja 2024 r. w Zespole Placówek Specjalnych w Sławoborzu kształciło się 93 uczniów i 22 wychowanków, w tym 37 uczniów było wychowankami Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego. W szkołach i placówkach wchodzących w skład SOSW w Sławoborzu kształciło się: w Przedszkolu - 17 wychowanków, w Szkole Podstawowej Specjalnej w Sławoborzu – 70 uczniów, w Filii w Świdwinie – 9 uczniów w Szkole Specjalnej Przystosowanej do Pracy - 14 uczniów. Do Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego w Świdwinie uczęszczało 5 dzieci. W Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym realizowane jest wczesne wspomaganie rozwoju dla 17 dzieci.

ZESPÓŁ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W POŁCZYNIE-ZDROJU

Zespół Placówek Oświatowych to Dom Wczasów Dziecięcych, Bursa Szkolna oraz Szkolne Schronisko Młodzieżowe. Dom Wczasów Dziecięcych realizuje turnusy zdrowotne, sportowe i wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży. Dom Wczasów Dziecięcych dysponuje 40 miejscami. Bursa Szkolna jest miejscem zamieszkania dla uczniów Zespołu Szkół w Połczynie - Zdroju i Szkoły Podstawowej nr 2 w Połczynie – Zdroju (obcokrajowcy). Na dzień 15 maja 2024 r. w Bursie mieszkało 23 wychowanków. Szkolne Schronisko Młodzieżowe zorganizowane w Bursie Szkolnej jest schroniskiem sezonowym, prowadzącym swoją działalność w dniach wolnych od nauki w szkołach. Według stanu na dzień 15 maja 2024 r. liczba korzystających ze szkolnego schroniska młodzieżowego według rzeczywistej liczby miejsc i liczby miesięcy ich użytkowania wynosiła 202.

PORADNIE PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Na terenie Powiatu Świdwińskiego funkcjonują dwie Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne: w Świdwinie oraz w Połczynie-Zdroju.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna udziela dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomaga przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych. Zadania publicznych

Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych:

- diagnozowanie dzieci i młodzieży;
- wydawanie opinii i orzeczeń dotyczących kształcenia i wychowania dzieci i młodzieży;
- udzielanie pomocy bezpośredniej uczniom oraz rodzicom;

- realizacja zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno-wychowawczych;
- wspomaganie przedszkoli, szkół i placówek.

Diagnoza w Poradni, a także wydanie informacji o wynikach przeprowadzonej diagnozy czy opinii, odbywa się na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia. Wydana przez Poradnię opinia przekazywana jest do jednostki oświaty, do której uczęszcza uczeń, również tylko na wniosek rodzica lub pełnoletniego ucznia. Pomoc udzielana przez publiczną Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną jest dobrowolna i nieodpłatna.

W 2024 r. w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych na terenie Powiatu Świdwińskiego objęto wsparciem łącznie 7 661 dzieci i młodzieży. Najwięcej dzieci przebadano w Poradni w Świdwinie (4 753), co wskazuje na spadek liczby dzieci objętych wsparciem. W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połczynie-Zdroju objęto wsparciem w 2024 r. łącznie 2 908 dzieci, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje również na spadek liczby dzieci objętych wsparciem.

Tabela 10 Liczba dzieci objętych wsparciem w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych na terenie Powiatu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
PPP w Świdwinie	5 275	5 239	5 121	4 803	4 753
PPP w Połczynie-Zdrój	3 628	3 850	2 932	2 926	2 908
Razem:	8 903	9 089	8 053	7 729	7 661

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportów o stanie Powiatu Świdwińskiego za lata 2020-2024

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Świdwinie obejmuje swym zasięgiem miasto Świdwin; gminę Świdwin, gminę Sławoborze, gminę Brzeźno, Publiczną Szkołę Podstawową w Nielepie. Liczba placówek objętych opieką wynosi 35 (w tym: przedszkola, oddziały przedszkolne prowadzone przez TPD, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, Zespół Placówek Specjalnych w Sławoborzu, MOW w Rzepczynie, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Świdwinie). W 2024 r. Placówka wydała łącznie 158 orzeczeń do kształcenia specjalnego. Wydano również 9 orzeczeń do nauczania indywidualnego oraz 25 opinii do wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. Przeprowadzono: 329 diagnoz psychologicznych, 256 diagnozy pedagogiczne, 100 diagnoz logopedycznych oraz 21 diagnoz

testem ADOS-2. W Poradni wydano łącznie 213 opinii psychologiczno-pedagogicznych dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz dostosowania wymagań edukacyjnych. Wydano 18 informacji z wyników badań, udzielono 240 porad, w tym 182 porad dla rodziców, 91 porad i konsultacji dla nauczycieli i pedagogów, 67 porad dla innych (kuratorzy sądowi, asystenci rodziny, pracownicy socjalni).

Liczba przebadanych dzieci w Poradni z obszaru objętego wsparciem została zaprezentowana w poniższej tabeli, z której wynika, że wzrosła liczba dzieci z problemami edukacyjnymi, które wymagają objęcia wsparciem i pomocą ze strony placówek oświatowych i rodziców.

W 2024 r. przebadano łącznie 411 dzieci, co wskazuje na wzrost o 143 dzieci na przestrzeni ostatnich badanych lat.

Tabela 11 Liczba przebadanych dzieci w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdwinie w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	64	32	40	40	45
Połczyn-Zdrój	0	2	9	7	7
Rąbino	3	5	5	3	5
Sławoborze	31	33	56	50	59
Świdwin Miasto	138	181	216	220	245
Świdwin Gmina	32	57	52	66	51
Razem:	268	310	378	386	411

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PPP w Świdwinie

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdrój obejmuje swym zasięgiem gminę Połczyn-Zdrój oraz gminę Rąbino. Liczba placówek objętych opieką wynosi 20 (w tym: 1 żłobek, 6 przedszkoli, 6 szkół podstawowych, 1 liceum ogólnokształcące, 1 technikum, 1 branżowa szkoła I stopnia, 1 bursa szkolna, 1 dom wczasów dziecięcych, 1 OREW, 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza). W 2024 r. Poradnia wydała łącznie 33 orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Poradnia wystawiła 88 opinii o potrzebie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz 41 informacji o wynikach diagnozy przeprowadzonej w Poradni. W 2024 r. w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka uczestniczyło 13 osób. Poradnia organizowała różnorodne formy wsparcia, m.in. zajęcia warsztatowe dla szkół i przedszkoli, grupy wsparcia dla rodziców dzieci w spektrum autyzmu,

wsparcie dla osób poszkodowanych w powodzi. Organizowała również Piknik Rodzinny dla dzieci uczęszczających na zajęcia „Wczesne wspomaganie rozwoju” oraz młodszych uczestników zajęć terapeutycznych. Liczba wydanych dokumentów w Poradni z obszaru objętego wsparciem została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Tabela 12 Liczba wydanych dokumentów w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połczynie-Zdroju w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Połczyn-Zdrój	163	181	153	90	154
Rąbino	5	34	22	10	21
Świdwin Miasto	10	5	5	0	0
Świdwin Gmina	5	2	1	0	0
Razem:	183	222	181	100	175

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PPP w Połczynie-Zdroju

W 2024 roku Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Połczynie-Zdroju realizuje zadania wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego w ramach rządowego programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”. Zadaniem Ośrodka są:

1. Wsparcie dla rodzin z dziećmi od wykrycia niepełnosprawności u dziecka do podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3. roku życia.
2. Koordynowanie usług specjalistów.
3. Prowadzenie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

W 2024 r. pod opieką Ośrodka było 61 dzieci, w tym 16 dzieci do 3. roku życia. W Ośrodku pracowało 8 specjalistów. Liczba rodziców/opiekunów prawnych lub faktycznych objętych Programem w 2024 r. wynosiła 58 osób. W ramach Programu udzielono łącznie 1 722 godzin wsparcia dla dzieci. Kwota wykorzystanej dotacji wynosiła 189 420,00 zł.

CENTRUM NAUKI CORDIS IM. RUDOLFA VIRCHOWA W ŚWIDWINIE

Centrum Nauki CORDIS im. Rudolfa Virchowa w Świdwinie to nowocześnie wyposażona komórka organizacyjna Starostwa Powiatowego w Świdwinie, której celem jest

popularyzacja nauki poprzez wykorzystanie interaktywnych wystaw i nowoczesnych technologii. Jest to miejsce, gdzie dzieci i dorośli mogą eksperymentować, rozwijać kreatywność i samodzielnie prowadzić doświadczenia.

Centrum oferuje interaktywne wystawy, które pozwalają na naukę poprzez zabawę.

W salach CORDIS znajdują się przestrzenie dla dwóch wystaw:

- **SOWA** (Strefa Odkrywania, Wyobraźni i Aktywności) - jest to inicjatywa Centrum Nauki Kopernik realizowana m.in. w Centrum Nauki Cordis w Świdwinie. Wystawa SOWA składa się z kilkunastu angażujących eksponatów, dających możliwość praktycznego zgłębiania wiedzy i odkrywania zjawisk naukowych.
- **ANATOMIA LUDZKIEGO CIAŁA** składa się z kilkudziesięciu eksponatów opracowanych specjalnie dla CORDIS. To podróż po ludzkim organizmie, która pomaga zrozumieć

związek między strukturą a funkcją ciała ludzkiego, zapoznaje z elementami poszczególnych układów niezbędnych do życia oraz prezentuje nowoczesne technologie stosowane w medycynie.

W Centrum odbywają się zajęcia o zróżnicowanej tematyce, prowadzone w majster ni, sali audiowizualnej oraz w salach warsztatowych wyposażonych w ozoboty, długopisy 3D, klocki konstrukcyjne LEGO, przyrodnicze i chemiczne pomoce dydaktyczne. Dodatkowo Centrum posiada sale doświadczeń i stymulacji zmysłów, stanowiska do wirtualnej rzeczywistości oraz salę konferencyjną. Centrum jest otwarte dla zwiedzających indywidualnych i grupowych. Wstęp jest wolny. Obiekt jest przystosowany dla osób z niepełnosprawnościami. Każdego roku Centrum notuje wysoką liczbę odwiedzających. W 2023 r. były to 24 684 osoby, w tym 206 grup. W 2024 r. Centrum odwiedziło 25 150 osób, w tym 148 grup zorganizowanych. W ostatnim roku spadła liczba odwiedzin grup zorganizowanych. Zaobserwowano wzrost liczby odwiedzin indywidualnych. Ma to związek z rozszerzeniem oferty zajęć o warsztaty tematyczne organizowane w godzinach popołudniowych. W 2024 r. Centrum Nauki CORDIS było inicjatorem, organizatorem lub współorganizatorem licznych wydarzeń kulturalno-naukowych, uczestnikiem wydarzeń organizowanych przez inne podmioty, a także miejscem realizacji wydarzeń organizowanych przez inne podmioty przy współpracy z nimi.

8. Bezpieczeństwo publiczne

Zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego na terenie Powiatu Świdwińskiego realizuje Policja, Straż Miejska oraz Straż Pożarna. Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej ma siedzibę w Świdwinie. Jej działania wspierają Ochotnicze Straże Pożarne (OSP) funkcjonujące na terenach wiejskich w poszczególnych gminach Powiatu. W 2024 r. odnotowano na terenie Powiatu Świdwińskiego 652 zdarzenia ogółem, w tym: 161 pożarów, 450 miejscowych zagrożeń oraz 41 fałszywych alarmów. W latach 2020–2024 zmniejszyła się liczba pożarów oraz liczba miejscowych zagrożeń ogółem.

Tabela 13 Liczba pożarów, miejscowych zagrożeń i fałszywych alarmów na terenie powiatu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Pożary	173	183	232	167	161
Miejscowe zagrożenia	538	618	979	498	450
Fałszywe alarmy	45	37	40	42	41
Zdarzenia ogółem	756	838	1 251	707	652

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Komenda Powiatowa Policji w Świdwinie realizuje zadania powiatowej Policji oraz zapewnia pomoc dzielnicowych dla obszaru miejskiego na terenie Powiatu. W 2024 r. w Powiecie Świdwińskim stwierdzono łącznie 826 przestępstw, które zakończono w postępowaniach przygotowawczych. Liczba przestępstw na terenie Powiatu przedstawia ogólnie tendencję spadkową w latach 2022-2023, ale widoczny jest ich wzrost w 2024 roku. Z analizy dostępnych danych wynika, że spadła liczba przestępstw o charakterze kryminalnym (o 65), przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji (o 29).

W analizowanym okresie na terenie Powiatu wzrosła jednak liczba przestępstw o charakterze gospodarczym (o 115) oraz przeciwko mieniu (o 101).

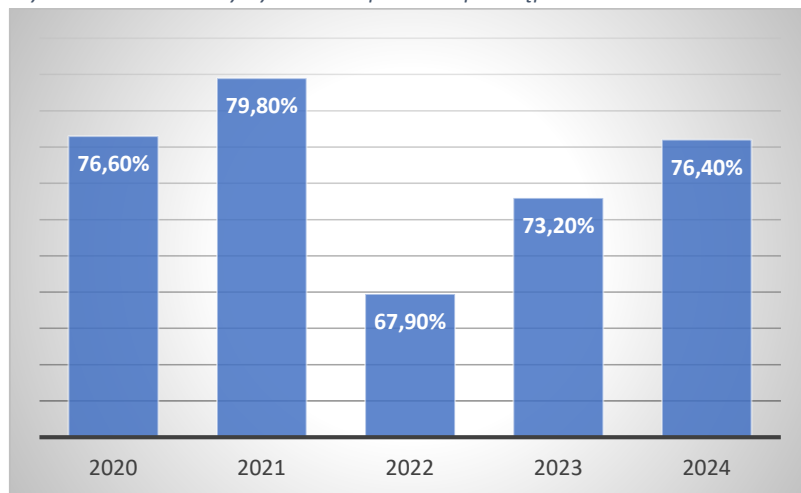
Tabela 14 Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Przestępstwa ogółem, w tym:	821	876	676	653	826
o charakterze kryminalnym	545	625	499	444	480
o charakterze gospodarczym	108	115	28	85	223
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji - drogowe	115	88	94	75	85
przeciwko życiu i zdrowiu	14	22	26	9	12
przeciwko mieniu	308	414	286	264	409
przeciwko wolności, wolności sumienia, wolności seksualnej i obyczajności razem	48	45	41	41	37
przeciwko rodzinie i opiece	90	88	75	90	86
przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji razem	121	94	103	83	92

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw na terenie Powiatu Świdwińskiego stwierdzonych przez Policję w 2024 r. wyniósł 76,4%. Od roku 2022 widoczny jest wzrost wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw, w szczególności o charakterze gospodarczym oraz przeciwko mieniu.

Wykres 16 Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw na terenie Powiatu w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Bezpieczeństwo publiczne stanowi jeden z podstawowych obszarów odpowiedzialności samorządu powiatowego. Powiat, we współpracy z właściwymi służbami, inspekcjami i strażami, podejmuje działania mające na celu ochronę życia, zdrowia i mienia mieszkańców oraz zapewnienie ładu i porządku publicznego na swoim terenie. Zadania te realizowane są w Powiecie Świdwińskim na wysokim poziomie, jednakże w dalszym ciągu należy wspierać zadania realizowane przez Policję, Państwową Straż Pożarną i OSP, aby minimalizować zjawiska zagrożeń bezpieczeństwa i ochrony ludności.

9. Ochrona zdrowia

Zadania w zakresie ochrony zdrowia na terenie Powiatu Świdwińskiego realizują przychodnie, praktyki lekarskie oraz ośrodki zdrowia. W 2024 r. na terenie Powiatu funkcjonowały 32 przychodnie ogółem oraz 11 aptek i 2 punkty apteczne. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w 2024 r. udzielono łącznie 267 941 porad lekarskich. Ich liczba w okresie lat 2020-2024 uległa zwiększeniu.

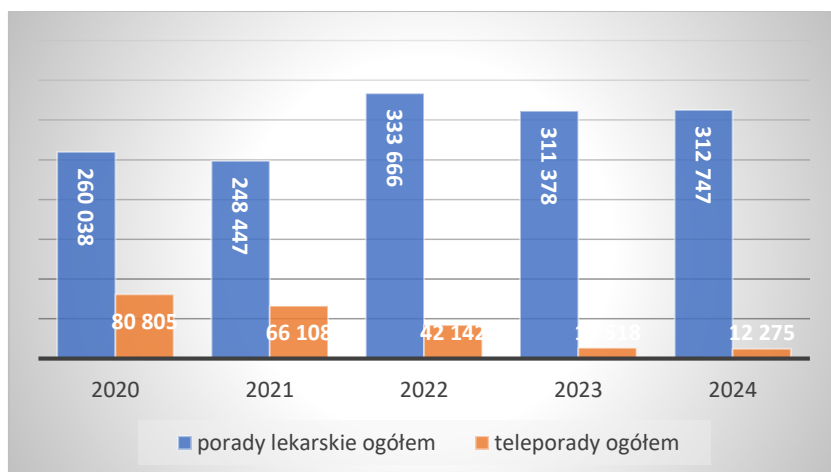
Tabela 15 Ochrona zdrowia na terenie powiatu w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Przychodnie ogółem	26	22	28	31	32
Apteki	14	13	12	11	11
Punkty apteczne	1	2	2	2	2
Podstawowa opieka zdrowotna - porady lekarskie	223 987	198 367	284 960	265 865	267 941

Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Podobny wzrost odnotowano wśród liczby udzielonych porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej. W 2024 r. udzielono łącznie 312 747 porad lekarskich, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na wzrost o 52 709 porad.

Wykres 17 Liczba udzielonych porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

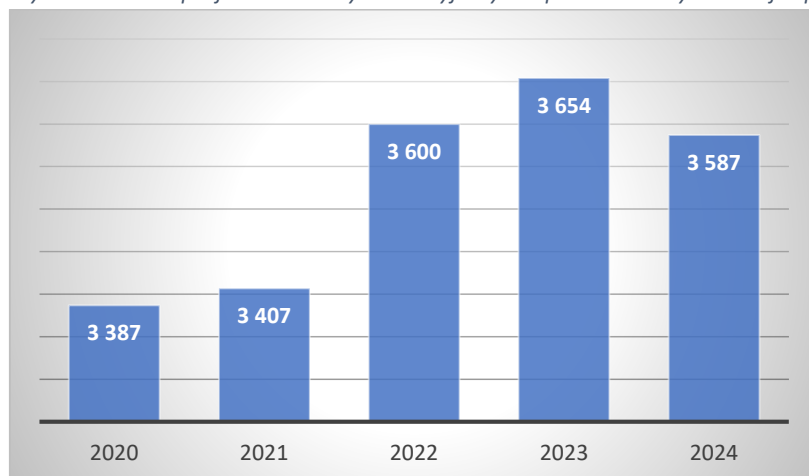
Źródło: opracowanie własne, GUS BDL

Kluczowym podmiotem świadczącym usługi zdrowotne na terenie Powiatu jest Przyjazny Szpital w Połczynie Zdroju Sp. z o.o. Od dnia 01.10.2017 r. funkcjonuje w systemie podstawowego zabezpieczenia zdrowotnego, w „Sieci Szpitali” jako szpital I stopnia.

Świadczy usługi w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego na podstawie umów z Zachodniopomorskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia w Szczecinie. W szpitalu funkcjonują: oddział chorób wewnętrznych, oddział chirurgii ogólnej, oddział ginekologiczno-położniczy, oddział noworodkowy oraz oddział pediatryczny. Na dzień 31.12.2024 r. ogółem zatrudnionych w Szpitalu na podstawie umów i kontraktów było 200 osób, z czego 159 osób wykonywało zawody medyczne i opiekuńcze, a 41 - wykonywało prace zarządcze, nadzorcze, administracyjne, techniczne i pomocnicze niezbędne do prawidłowego funkcjonowania szpitala. W 2024 r. w oddziałach szpitalnych leczono łącznie 3 587 pacjentów. Po okresie pandemii ich liczba wzrosła i w latach 2022-2024 utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Wykres 18 Liczba pacjentów leczonych w Przyjaznym Szpitalu w Połczynie-Zdroju Sp. z o.o. w latach 2020-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 99.

W 2024 r. w szpitalu wykonano 1 321 zabiegi operacyjne (w 2023 r. 1 242, w 2022 r. 1 093, w 2021 r. 1 012, w 2020 r. 1 098), co wskazuje, że ich liczba w analizowanych latach wzrosła dość znacznie. W 2024 r. w pracowni tomografii komputerowej wykonano 3 559 badań diagnostycznych (wzrost o 816 badań w porównaniu z 2020 r.). W pracowni badań endoskopowych (gastroskopia i kolonoskopia) wykonano 5 370 badań (wzrost o prawie 50% - 2 524 badań).

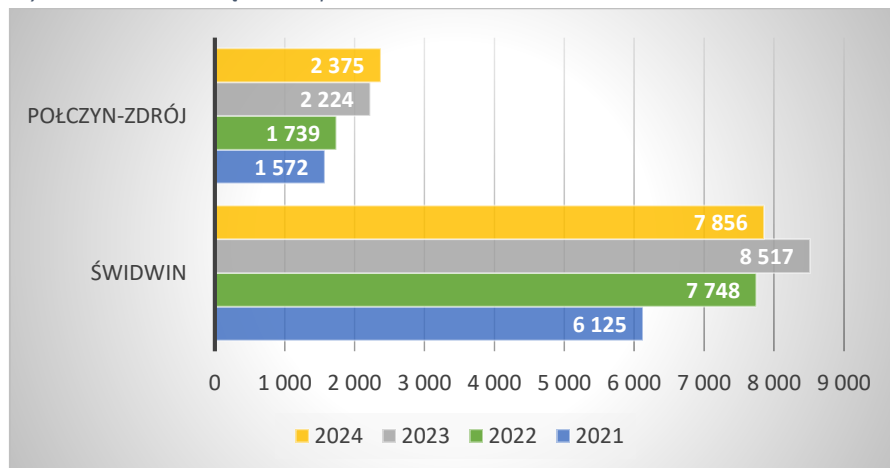
Świadczenia ambulatoryjne w poradniach specjalistycznych w Połczynie-Zdroju świadczone są w poradni neurologicznej, chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, urologicznej, ginekologiczno-położniczej oraz okulistycznej. Z kolei świadczenia ambulatoryjne w poradniach specjalistycznych w Świdwinie realizują: poradnia neurologiczna, chirurgii ogólnej oraz urologiczna.

Szpital prowadził dwa punkty świadczeń nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej:

- w Połczynie-Zdroju ul. Szpitalna 5 i w Świdwinie ul. Kościuszki 23a. Ogółem w 2024 r.

w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej udzielono 10 231 świadczeń, w większości opieka ta świadczona była w Świdwinie.

Wykres 19 Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w latach 2021-2024

Źródło: Raport o stanie Powiatu Świdwińskiego za rok 2024, s. 103.

Na terenie Powiatu funkcjonuje placówka – **Centrum Zdrowia Psychicznego w Świdwinie**.

To miejsce, gdzie mieszkańcy (głównie osoby dorosłe) mogą uzyskać szybką pomoc psychiatryczną, psychologiczną/psychoterapeutyczną oraz wsparcie interwencyjne w kryzysie.

Centrum Zdrowia Psychicznego w Świdwinie, ul. Dawska 38

Infolinia: 94 314 11 83 / 509 036 641
e-mail: punktzgloszeniowy-czp@szpitalkansk.pl
www.szpitalkansk.pl

Punkt Zgłoszeniowo - Koordynacyjny
tel. 451 071 100

Zespół Leczenia Środowiskowego
tel. 451 071 101, tel. 606 993 284

System ochrony zdrowia w Powiecie Świdwińskim zapewnia mieszkańcom podstawowy poziom opieki medycznej, jednak jego funkcjonowanie napotyka na liczne wyzwania natury organizacyjnej, kadrowej i finansowej. W ciągu ostatnich lat utrzymano ciągłość świadczeń i podstawową dostępność do usług zdrowotnych, lecz w wielu obszarach widoczne są deficyty, które mogą pogłębiać się w przyszłości, zwłaszcza w kontekście zmian demograficznych. Największym problemem pozostaje ograniczony dostęp do lekarzy specjalistów, zwłaszcza w dziedzinach takich jak kardiologia, ortopedia, psychiatria czy geriatryka. Wielu mieszkańców, zwłaszcza z terenów wiejskich, zmuszonych jest do korzystania z pomocy w sąsiednich powiatach. Sytuację komplikuje również niedobór personelu medycznego, w tym lekarzy, pielęgniarek i ratowników, co prowadzi do przeciążenia kadry oraz wydłużonych terminów oczekiwania. Kolejnym wyzwaniem jest starzenie się populacji – wzrastająca liczba seniorów wymaga dostosowania usług do potrzeb tej grupy: zwiększenia opieki długoterminowej, rehabilitacji, wsparcia domowego i geriatrycznego. Wzrost zachorowań na choroby przewlekłe oraz problemy zdrowia psychicznego, szczególnie wśród młodzieży, wskazują na konieczność rozwoju profilaktyki, wczesnej diagnostyki i opieki środowiskowej.

10. Życie kulturalne, sport i rekreacja

Życie kulturalne, towarzyskie i integracyjne zapewniają funkcjonujące na terenie poszczególnych gmin w Powiecie instytucje kultury, biblioteki oraz ośrodki sportu. Na terenie Powiatu funkcjonuje wiele jednostek, które działają w obszarze kultury, edukacji, promocji sportu i rekreacji oraz propagowania czytelnictwa. Część z poniżej wymienionych podmiotów posiada w swoich strukturach filie biblioteczne, biblioteki i inne podmioty propagujących kulturę.

Tabela 16 Ośrodki kulturalne funkcjonujące na terenie gmin w Powiecie Świdwińskim

Gmina	Instytucja organizująca życie kulturalne
Brzeżno	❖ Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Brzeźnie
Połczyn-Zdrój	❖ Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju ❖ Biblioteka Publiczna im. Juliana Tuwima
Rąbino	❖ Ośrodek Kultury i Biblioteka w Rąbinie
Sławoborze	❖ Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka w Sławoborzu

Gmina	Instytucja organizująca życie kulturalne
Świdwin	❖ Gminna Biblioteka Publiczna w Bierzwnicy oraz filia w Lekowie
Świdwin (miasto)	❖ Świdwiński Ośrodek Kultury „Zamek” ❖ Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Jana Śpiewaka (w strukturze ŚOK)

Źródło: opracowanie własne

Działalność instytucji kultury skupia się głównie na organizacji życia kulturowego we własnych gminach. Ośrodki kultury prężnie działają w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców do szeroko pojmowanej kultury. Są organizatorami wielu wydarzeń kulturalnych, spektakli, przedstawień, wystaw, spotkań integracyjnych itp. Organizują zajęcia dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Na stałe w swoich harmonogramach prac posiadają szeroki wachlarz zajęć, warsztatów, spotkań. Organizują pracownie tematyczne, prowadzą naukę gry na instrumentach. Są inicjatorami wielu okolicznościowych imprez, również tych w plenerze. Z kolei biblioteki gminne promują czytelnictwo wśród mieszkańców, prowadzą lekcje biblioteczne, organizują liczne konkursy, zajęcia dla dzieci itp.

Instytucje kultury pełnią ważną rolę w kształtowaniu życia społecznego w każdej gminie. Ich współpraca z placówkami oświatowymi jest realizowana na wielu szczeblach. Jednostki te stanowią centrum rozwoju kultury, rekreacji i organizują czas wolny dla mieszkańców Powiatu w poszczególnych gminach. Dodatkowo wspierają aktywnie lub organizują działania na rzecz seniorów. Niejednokrotnie są inicjatorami wielu ciekawych wydarzeń kulturalnych. Zadania w zakresie dostępu do kultury, rekreacji, sportu realizowane są w Powiecie na wysokim poziomie. Instytucje kultury działające w terenie Powiatu Świdwińskiego poprzez organizację różnych wydarzeń, wystaw, koncertów i imprez plenarnych aktywnie aktywizują mieszkańców do udziału w życiu kulturalnym, społecznym i integracyjnym. Dodatkowo dbają o dziedzictwo kulturalne i narodowe, akcentując każde wydarzenie na skalę ponadlokalną. Różnorodność form i spektrum działań zarówno publicznych bibliotek oraz domów kultury z terenu Powiatu zaspokajają potrzeby mieszkańców w dostępie do kultury, organizują czas wolny, rozwijają zainteresowania i pobudzają życie kulturalne miast, wsi i całych gmin.

Zadania z zakresu kultury fizycznej i turystyki stanowią kanwę propagowania na terenie Powiatu zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej, aktywnego wypoczynku, sportu i rekreacji. Powiat Świdwiński w 2024 r. zawarł umowy z gminami na podstawie art. 220

ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych i przyznał dotacje celowe na organizację zawodów sportowych i rekreacji przez gminy. W ramach tej współpracy zorganizowano:

- Gmina Miejska Świdwin: Mistrzostwa Powiatu w Piłce Koszykowej. Trzy na Trzy; IX Bieg Przełajowy wokół Jeziora Bukowiec.
- Gmina Świdwin: Wojewódzki Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt.
- Gmina Połczyn-Zdrój: Bieg „Pamięci Żołnierzy Wyklętych”; Turniej Szachowy „Mistrzostwa Powiatu Świdwińskiego”.
- Gmina Rąbino: X Letni Festyn Rodzinny.
- Gmina Sławoborze: XII Powiatowy Turniej Piłki Nożnej; X Regionalny Turniej Szachowy; Zawody Spławikowe o Puchar Sołtysa Gminy Sławoborze; IX Memoriałowy Turniej Piłki Nożnej im. R. Kucharskiego; „Tydzień sportu dla wszystkich”; Bieg na Święto Niepodległości.
- Gmina Brzeżno: Turniej Piłki Nożnej „Memoriał im. Zenona Diakuna”; Marszobiegi Brzeźnieński „Ruszał z nami”.

W ramach ścisłej współpracy i wsparcia finansowego organizowano na terenie Powiatu Mistrzostwa Powiatu Świdwińskiego, w ramach Wojewódzkich Igrzysk Szkolnego Związku Sportowego dziewcząt i chłopców w następujących dyscyplinach: piłka siatkowa, unihokej, piłka ręczna, piłka nożna, piłka koszykowa, lekkoatletyka i biegi przełajowe.

Każdego roku Powiat Świdwiński, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi, ogłasza otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych. W 2024 r. zrealizowano następujące zadania publiczne w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej:

- Klub Sportowy „POGOŃ” Połczyn-Zdrój - zadanie pn. „Organizacja regionalnych turniejów piłki nożnej drużyn młodzieżowych”.
- Uczniowski Klub Sportowy „REGA” w Bierzwnicy - zadanie pn. Mikołajkowy Turniej Piłki Ręcznej Dziewcząt „Szczypiorniak z Mikołajem”.

- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Świdwinie – zadanie pn. „Wspieranie i upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wśród mieszkańców Powiatu, w szczególności poprzez organizowanie wycieczek i spotkań promujących walory turystyczne Powiatu Świdwińskiego”.

Zadania publiczne zrealizowane w 2024 r. w trybie pozakonkursowym w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej realizowane były przez:

- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie – zadanie pn. „Splawikowe Mistrzostwa Koła Dzień Wędkarza”.
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie – zadanie pn. XXI Zawody o „Puchar Starosty Świdwińskiego”.
- Okręg Polskiego Związku Wędkarskiego w Koszalinie – zadanie pn. „Zawody splawikowe o Puchar Prezesa Koła „REGA”.

11. Ekonomia społeczna i solidarna

Zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, która weszła w życie dnia 30 października 2022 r., diagnoza sytuacji społecznej Powiatu w kontekście opracowywania Strategii powinna zwierać również informacje na temat zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych. Ekonomia Społeczna to sfera aktywności obywatelskiej i społecznej, która poprzez działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu. Podmiotami ekonomii społecznej są: organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów, niewidomych oraz produkcji rolnej; przedsiębiorstwa społeczne – podmioty ekonomii społecznej, które prowadzą działalność gospodarczą lub odpłatną pożytku publicznego, zatrudniają i aktywizują zawodowo osoby trudno zatrudnialne, nie prywatyzują zysku lub nadwyżki bilansowej i są zarządzane w sposób partycypacyjny, a także jednostki reintegracyjne tj. takie, których głównym działaniem jest reintegracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, czyli: Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej.

Na terenie Powiatu Świdwińskiego brak jest podmiotów ekonomii społecznej, oprócz stowarzyszeń sportowych, turystycznych i kulturalnych oraz **Spółdzielni Socjalnej „Moc na wynos” w Świdwinie**.

Na terenie Powiatu funkcjonują również inne podmioty, które realizują zadania z zakresu integracji społecznej i przeciwdziałania marginalizacji osób wykluczonych. Należą do nich:

- Klub Seniora w Świdwinie,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Świdwinie,
- Caritas,
- Dzienny Dom Pobytu w Świdwinie,
- Klub Seniora w Połczynie-Zdroju,
- Klub Rodzica Zastępczego,
- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Połczynie-Zdroju.

Brak rozwiniętego sektora ekonomii społecznej na terenie Powiatu ma istotne konsekwencje dla społecznego, gospodarczego i instytucjonalnego rozwoju lokalnego. Utrudnia on realizację celów polityki społecznej, ogranicza możliwości aktywizacji mieszkańców oraz osłabia współpracę pomiędzy instytucjami a społecznością. Podmioty ekonomii społecznej tworzą miejsca pracy i ścieżki powrotu na rynek pracy dla osób, które nie radzą sobie w systemie rynkowym – np. długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, samotnych rodziców. Ich brak skutkuje brakiem lokalnych programów reintegracji zawodowej, koniecznością odsyłania mieszkańców do instytucji w innych powiatach, mniejszymi szansami na trwałe usamodzielnienie osób korzystających z pomocy Ośrodków Pomocy Społecznej (OPS), a także utrzymywanie się zależności od świadczeń społecznych (zamiast ich wygaszania poprzez pracę i integrację).

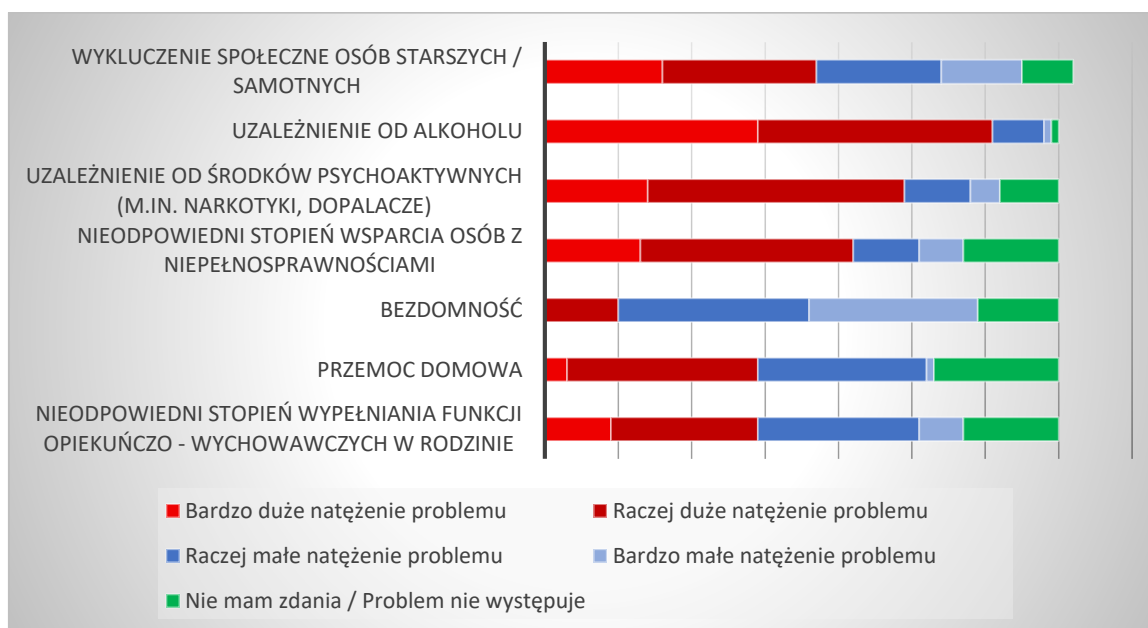
Realizacja polityki społecznej w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035 powinna uwzględniać aspekt budowania i tworzenia podmiotów ekonomii społecznej, aby przeciwdziałać marginalizacji osób wykluczonych oraz budować odpowiedni system wsparcia dla osób niesamodzielnych, z niepełnosprawnościami i innymi specjalnymi potrzebami.

12. Problemy społeczne na terenie Powiatu Świdwińskiego

Zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Powiatu Świdwińskiego realizuje w szczególności Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Świdwinie (PCPR) oraz Ośrodki Pomocy Społecznej (OPS)/Centra Usług Społecznych (CUS) na terenie każdej z gmin Powiatu Świdwińskiego. Identyfikując problemy społeczne na terenie Powiatu Świdwińskiego oparto się na kategoriach problemów społecznych, z powodu których uzyskać można wsparcie z systemu pomocy społecznej. Problemy określono bazując na dostępnych danych przede wszystkim Ośrodków Pomocy Społecznej z poszczególnych gmin Powiatu oraz informacji z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie.

Z przeprowadzonych badań społecznych na terenie Powiatu wynika, że największym problemem społecznym w opinii mieszkańców są: uzależnienia od alkoholu, uzależnienia od środków psychoaktywnych, następnie nieodpowiedni stopień wsparcia osób z niepełnosprawnościami, a także wykluczenie społeczne osób starszych/samotnych.

Wykres 20 Problemy społeczne występujące na terenie Powiatu Świdwińskiego w opinii mieszkańców

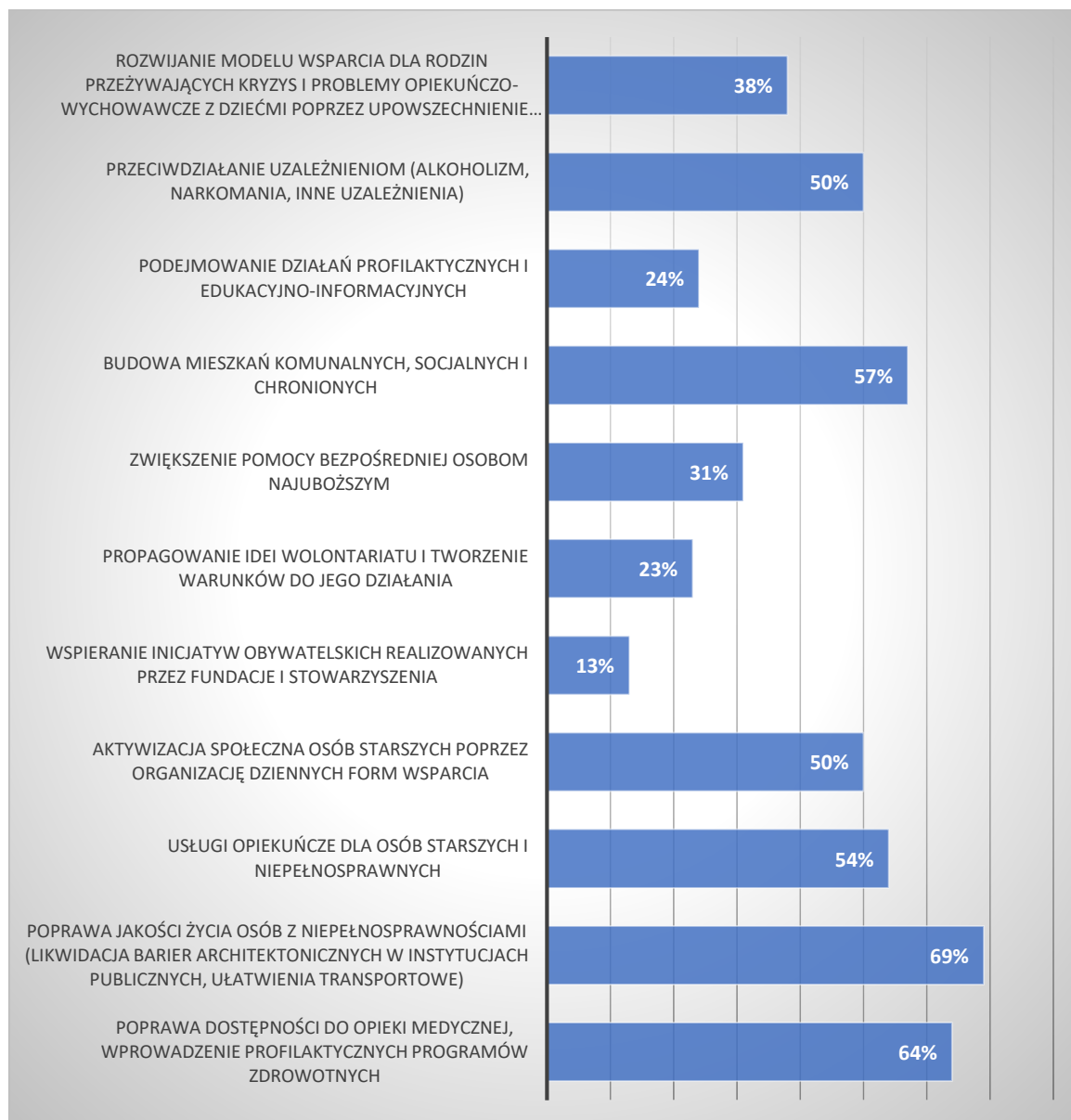

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Przeprowadzone badania społeczne na terenie Powiatu Świdwińskiego wskazują, że należałoby w kolejnych latach przeznaczyć środki finansowe przede wszystkim na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami (69%), poprawę dostępności do opieki medycznej (64%), budowę mieszkań komunalnych, socjalnych i chronionych (57%), a także na usługi opiekuńcze dla osób starszych i niepełnosprawnych (54%) oraz na przeciwdziałanie

uzależnieniom i aktywizację społeczną osób starszych poprzez organizację dziennych form wsparcia (50%).

Wykres 21 Najważniejsze działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym na terenie Powiatu w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

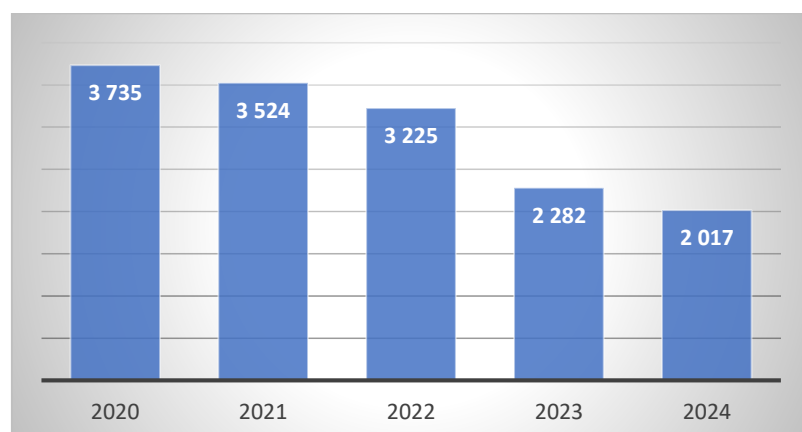
12.1 Problemy społeczne, a zapotrzebowanie na wsparcie pomocy społecznej

Wykluczenie społeczne to sytuacja, w której nie wszyscy mają równy dostęp do możliwości i usług, które pozwoliłyby im wieść godne, szczęśliwe życie. Przyczyny wykluczenia społecznego są bardzo różne. Do najczęstszych należą: bezrobocie, problemy opiekuńczo-wychowawcze, alkoholizm, niepełnosprawność, długotrwała choroba, problemy rodzinne

związane z przemocą domową np. Często występowanie jednego negatywnego zjawiska pociąga za sobą prawdopodobieństwo wystąpienia kolejnych. Brak możliwości prowadzenia godnego życia prowadzi często do problemów natury psychicznej, które we współczesnym świecie występują coraz częściej. Ubóstwo rodzące się z braku posiadania pracy lub niepełnosprawności pogłębia problem wykluczenia społecznego. Coraz częściej problem wykluczenia dotyka również osób starszych, zależnych, schorowanych. Wraz z zachodzącymi zmianami demograficznymi przybywa osób w wieku poprodukcyjnym, które pozostawione same sobie, prowadzą samotne życie. Dlatego w kontekście dalszej realizacji polityki społecznej Powiatu należy zwrócić szczególną uwagę na tworzenia odpowiednich warunków do zaspokajania podstawowych potrzeb osób starszych w zakresie integracji społecznej, aby tym samym przeciwdziałać wykluczeniu społecznemu tej warstwy społecznej, które z roku na rok wciąż przybywa.

Z danych pozyskanych z ośrodków pomocy społecznych funkcjonujących na terenie Powiatu Świdwińskiego wynika, że na terenie Powiatu systematycznie zmniejsza się liczb osób korzystających z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji. W analizowanych latach 2020-2024 nastąpił spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej o 1 718 osób. W 2024 r. na podstawie wydanych decyzji z pomocy społecznej skorzystało 2 017 osób z terenu Powiatu.

Wykres 22 Liczba osób w Powiecie Świdwińskim korzystająca z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS/CUS w Powiecie Świdwińskim

W 2024 r. najwięcej mieszkańców Powiatu Świdwińskiego skorzystało z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji z terenu gminy Świdwin (810 osób), a najmniej z terenu

gminy Rąbino (119 osób). W każdej badanej gminie liczba osób korzystających z pomocy społecznej uległa zmniejszeniu.

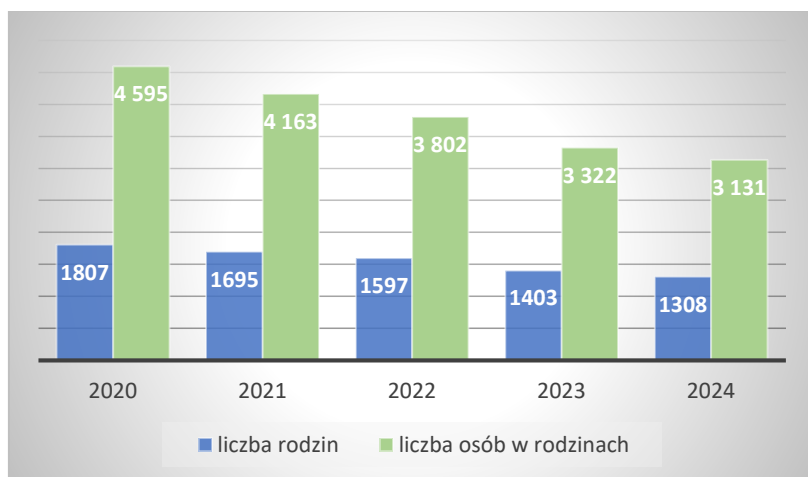
Tabela 17 Liczba ludności z poszczególnych gmin Powiatu Świdwińskiego korzystająca z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	190	160	178	133	135
Połczyn-Zdrój	452	513	417	365	340
Rąbino	164	154	148	130	119
Sławoborze	287	255	217	190	163
Świdwin	1 923	1715	1583	893	810
Świdwin (miasto)	719	727	682	571	450
Razem	3 735	3 524	3 225	2 282	2 017

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS/CUS w Powiecie Świdwińskim

W 2024 r. łącznie z pomocy społecznej skorzystało 1 308 rodzin, w tym 3 131 mieszkańców Powiatu Świdwińskiego. W analizowanych latach 2020-2024 liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej zmniejszyła się o 499, w tym o 1 464 mieszkańców.

Wykres 23 Liczba rodzin i osób w tych rodzinach korzystająca z pomocy społecznej na terenie powiatu w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS/CUS w Powiecie Świdwińskim

Spadek liczby beneficjentów pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji jest znaczny, co świadczy o poprawiającej się sytuacji materialnej wielu rodzin z terenu Powiatu. Jednakże mniejsza liczba osób korzystających z pomocy społecznej nie przekłada się na zmniejszenie skali zjawiska wykluczenia społecznego – jest tylko sygnałem, iż z każdym rokiem mniej ludzi

korzysta np. z pomocy w formie zasiłków czy pomocy na dożywianie. Nie oznacza to wcale, że problem ubóstwa i wykluczenia zmniejsza się wraz z liczbą wypłacanych zasiłków. Forma pracy pomocy społecznej zmienia się w perspektywie udzielania pomocy finansowej na rzecz świadczenia coraz to częstszej i większej pomocy niematerialnej, pozafinansowej.

Na terenie Powiatu Świdwińskiego głównym powodem korzystania z pomocy społecznej jest bezrobocie, ubóstwo, choroba przewlekła i niepełnosprawność — stanowią ponad 70% wszystkich przypadków. Pozytywną tendencją jest wyraźny spadek korzystania z pomocy w wyniku ubóstwa i bezrobocia, co sugeruje poprawę sytuacji ekonomicznej mieszkańców. Niepokojący zjawiskiem jest wzrost liczby powodów korzystania z pomocy w wyniku bezdomności, przemocy domowej i problemów postpenitencjarnych, co wskazuje na potrzebę rozszerzenia działań profilaktycznych. Problemy zdrowotne (choroby i niepełnosprawność) pozostają na wysokim poziomie, mimo niewielkiego spadku. Zdarzenia losowe odnotowano sporadycznie, lecz wzrost w ostatnich latach może oznaczać większą liczbę sytuacji kryzysowych (np. pożary, powodzie, nagłe choroby).

Tabela 18 Liczba rodzin i powody korzystania z pomocy społecznej w gminach z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Powód przyznanej pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
	liczba rodzin				
Alkoholizm	74	76	71	73	80
Bezdomność	39	47	46	62	65
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (rodzina wielodzietna)	50	48	50	42	37
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (rodzina niepełna)	76	72	78	63	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	146	128	131	117	105
Bezrobocie	794	767	711	673	644
Przemoc domowa	7	7	10	9	17
Długotrwała lub ciężka choroba	619	619	580	555	533
Niepełnosprawność	534	482	466	403	398

Powód przyznanej pomocy	2020	2021	2022	2023	2024
	liczba rodzin				
Potrzeba ochrony macierzyństwa	137	111	129	91	94
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	27	22	23	20	38
Ubóstwo	648	539	506	422	489
Zdarzenia losowe	1	9	19	5	8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z OPS/CUS w Powiecie Świdwińskim

Problem bezrobocia jest jednym z głównych przyczyn korzystania z pomocy społecznej na terenie Powiatu Świdwińskiego, co niewątpliwie pogarsza status mieszkańców Powiatu i często jest również przyczyną ubóstwa. Przyczyną ubóstwa jest np. brak pracy lub niewystarczające środki finansowe na własne utrzymanie. Brak wsparcia i pomocy w odpowiednim momencie może doprowadzić do utraty własnej rodziny i gospodarstwa domowego. Ubóstwo i bezrobocie są jednym z głównych powodów wykluczenia społecznego, braku aktywności społecznej, integracyjnej, stają się powodem uzależnień oraz często prowadzą do bezdomności. Zjawisko bezdomności prowadzi do marginalizacji jednostki, co staje się poważnym problemem społecznym, które bardzo trudno jest zminimalizować.

Liczba osób bezdomnych z terenu Powiatu Świdwińskiego w analizowanych latach 2020-2024 uległa zwiększeniu, co wskazuje na pogłębienie się problemu bezdomności i wykluczenia społecznego. W 2024 r. odnotowano 64 osoby bezdomne – wzrost o 25 osób w porównaniu do 2020 r. Najwięcej osób bezdomnych znajduje się w mieście Świdwin (22 osoby).

Tabela 19 Liczba osób bezdomnych z terenu Powiatu w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	2	3	2	4	7
Połczyn-Zdrój	13	12	12	9	15
Rąbino	1	2	1	1	2
Sławoborze	6	3	1	5	6
Świdwin	5	9	10	9	12
Świdwin (miasto)	12	18	13	17	22
Razem:	39	47	39	45	64

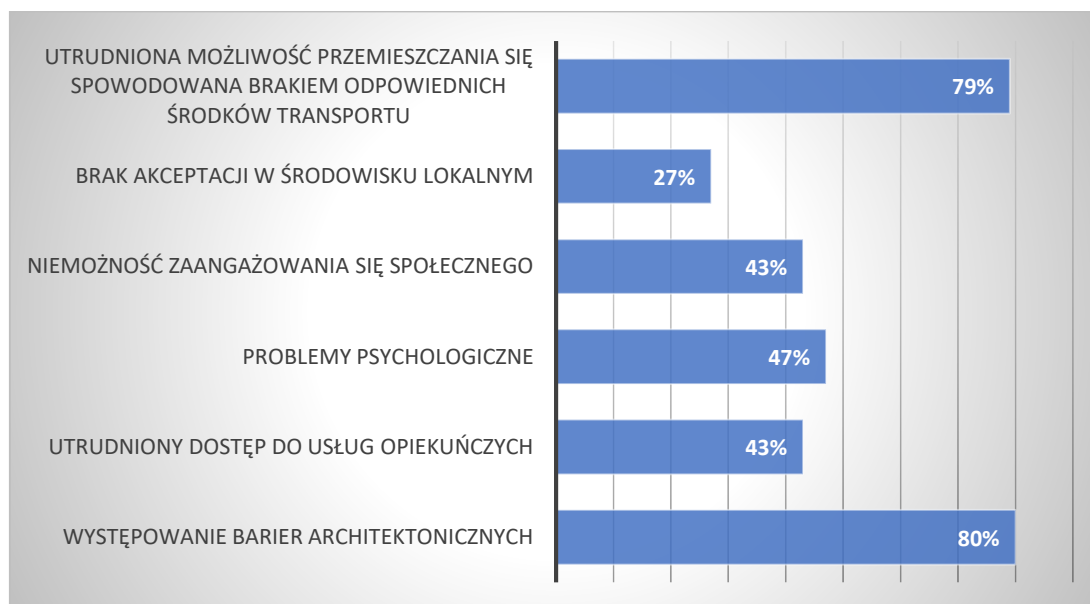
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

12.2 Problem niepełnosprawności

Od 1 stycznia 1998 r. podstawą do uznania osoby za niepełnosprawną jest wyłącznie orzeczenie wydane przez powiatowy lub wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności lub orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Orzeczenia innych organów, wydane po 31 grudnia 1997 r. nie stanowią podstawy do uznania osoby za niepełnosprawną w rozumieniu ustawy o rehabilitacji (...). Orzeczenia o zaliczeniu do grupy inwalidzkiej, wydane przed 1 stycznia 1998 r., traktuje się na równi z odpowiednim orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności tylko jeżeli są nadal ważne. Niepełnosprawność oraz długotrwałe lub ciężkie choroby stanowią wyzwanie dla współczesnej pomocy społecznej. Ich rozwiązanie wymaga bowiem długotrwałych i wieloaspektowych działań aktywizacyjnych i pomocowych.

W opinii mieszkańców Powiatu do głównych problemów, jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami w środowisku lokalnym należą przede wszystkim: występowanie barier architektonicznych (80%) oraz utrudniona możliwość przemieszczania się spowodowana brakiem odpowiednich środków transportu (79%).

Wykres 24 Główne problemy napotymane w społeczeństwie przez osoby z niepełnosprawnościami w opinii mieszkańców

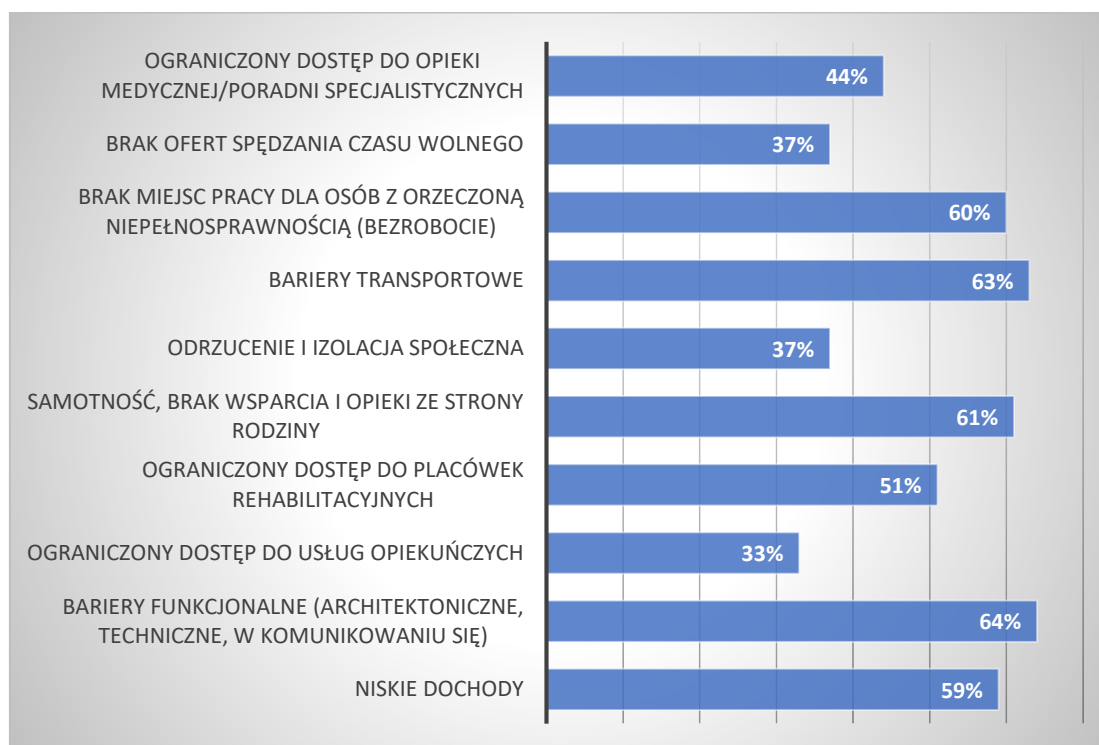

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Innymi zdiagnozowanymi problemami w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością w opinii mieszkańców Powiatu należą przede wszystkim (oprócz barier funkcjonalnych

i transportowych) samotność, brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (61%), brak miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością (60%) oraz niskie dochody (59%).

Wykres 25 Zdiagnozowane problemy osób z niepełnosprawnością w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Z danych Powiatowego Zespołu np. Orzekania o Niepełnosprawności w Świdwinie na temat wydanych orzeczeń w latach 2020-2024 ujętych w poniższej tabeli wynika, iż w 2024 r. na terenie Powiatu było 948 osób z niepełnosprawnością, w tym 110 osób do 16. roku życia. Wzrosła liczba osób z niepełnosprawnością na terenie Powiatu w porównaniu z latami wcześniejszymi.

Tabela 20 Liczba osób z niepełnosprawnością na terenie Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób z niepełnosprawnością – ogółem	703	801	865	904	948
Liczba osób z niepełnosprawnością do 16 r.ż.	74	84	100	102	110

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Na terenie Powiatu Świdwińskiego najwięcej osób z niepełnosprawnością posiada niepełnosprawność w stopniu umiarkowanym (310 osób), następnie niepełnosprawność

w stopniu znacznym (295 osób). Niepełność w stopniu lekkim stwierdzono u 233 mieszkańców Powiatu.

W 2024 r. wydano 838 orzeczeń o niepełnosprawności z określonym stopniem niepełnosprawności. W porównaniu z rokiem 2020 liczba wydanych orzeczeń wzrosła o 246 orzeczenia. W analizowanych latach wzrosła także liczba wydanych orzeczeń o niezaliczeniu do osób z niepełnosprawnością. W 2024 r. wydano 24 takich orzeczeń oraz 46 postanowień dotyczyła odmowy wydania orzeczenia o niepełnosprawności.

Tabela 21 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w latach 2020-2024

Rodzaj orzeczenia	2020	2021	2022	2023	2024
Orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	592	655	686	797	838
Orzeczenia o niezaliczeniu do osób z niepełnosprawnością	11	12	17	23	24
Orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia	26	33	31	37	46
orzeczenia wydane na podstawie np. 5a ustawy	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób do 16. roku życia w analizowanych latach 2020-2024 uległa zwiększeniu o 31 orzeczeń. W 2024 r. odnotowano 94 wydanych orzeczeń, 11 decyzji o niezaliczeniu do osób z niepełnosprawnością oraz 2 odmowy wydania orzeczenia dla osoby poniżej 16. roku życia.

Tabela 22 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia w latach 2020-2024

Rodzaj orzeczenia	2020	2021	2022	2023	2024
Orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	63	72	75	91	94
Orzeczenia o niezaliczeniu do osób z niepełnosprawnością	4	4	14	13	11
Orzeczenia o odmowie wydania orzeczenia	0	0	1	3	2
orzeczenia wydane na podstawie np. 5a ustawy	Art. 5a nie dotyczy osób poniżej 16. roku życia				

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Liczba wydanych legitymacji dla osób z niepełnosprawnością w analizowanych latach 2020-2024 wzrosła od czasu pandemii. W 2020 r. wydano łącznie 119 legitymacji dla osób

z niepełnosprawnością, w tym zaledwie 9 legitymacji dla osób poniżej 16. roku życia i 110 legitymacji dla osób powyżej 16. roku życia. W 2024 r. wydano łącznie 209 wydanych legitymacji, w tym 20 dla osób do 16. roku życia oraz 189 dla osób po 16. roku życia.

Tabela 23 Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
legitymacje wydane osobom przed 16. rokiem życia	9	18	19	23	20
legitymacje wydane osobom po 16. roku życia	110	105	113	170	189
RAZEM:	119	123	132	193	209

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

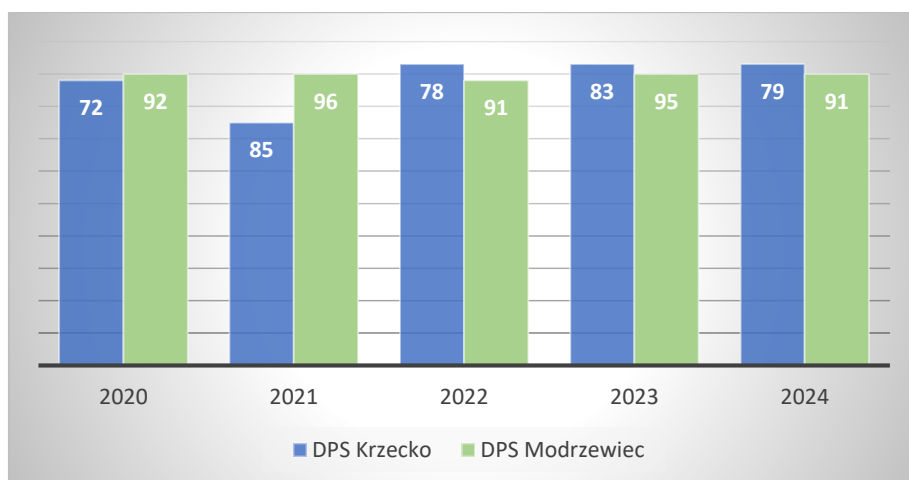
Na terenie Powiatu Świdwińskiego pomoc instytucjonalną z zakresu pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnością realizują następujące jednostki:

- Dom Pomocy Społecznej dla mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie w Modrzewcu,
- Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych w Krzeku

Domy Pomocy Społecznej (DPS) są placówkami przeznaczonymi dla osób, które nie kwalifikują się do leczenia szpitalnego, lecz z uwagi na podeszły wiek, schorzenia, warunki rodzinne, mieszkaniowe i materialne oraz sytuację życiową wymagają stałej opieki. **Dom Pomocy Społecznej w Krzeku oraz Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu** mają zasięg ponadlokalny, charakter stacjonarny i zapewniają całodobową opiekę dla osób przewlekle somatycznie chorych i w podeszłym wieku oraz mężczyznom niepełnosprawnym intelektualnie. Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu wydaje organ gminy właściwy dla tej osoby w dniu jej kierowania do Domu Pomocy Społecznej. Decyzję o umieszczeniu wydaje dyrektor PCPR. Dom Pomocy otrzymuje dotacje z województwa. Dotacja ta przyznawana jest tylko na mieszkańców umieszczonych bądź skierowanych przed 1 stycznia 2004 r. i ma charakter wygasający, a za osoby umieszczone po 1 stycznia 2004 r. płaci gmina/miasto skąd pochodzi mieszkaniec. Każdy mieszkaniec domu ponosi odpłatność w wysokości nie więcej niż 70% swojego dochodu. Odpłatność tą ustala się w drodze decyzji administracyjnej. W 2024 r. PCPR w Świdwinie otrzymało z Ośrodków Pomocy Społecznej 26 decyzji kierujących osoby do DPS.

W latach 2020-2024 liczba mieszkańców Domów Pomocy Społecznej w Powiecie Świdwińskim uległa wahaniom, wynosiła 72 – 96 osób narastająco.

Wykres 26 Liczba mieszkańców DPS w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024 narastająco

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W MODRZEWCU

Dom Pomocy Społecznej w Modrzewcu zapewnia całkowitą opiekę 90 mężczyznom niepełnosprawnym intelektualnie. Najliczniejszą grupę stanowili mieszkańcy w wieku od 41 do 60 lat. Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS w Modrzewcu w 2024 r. wynosił 7 502,50 zł. Na koniec 2024 r. w DPS w Modrzewcu przebywały 52 osoby umieszczonych przed 1 stycznia 2004 r. oraz 38 osób, umieszczonych na nowych zasadach, za pobyt których opłatę ponosiła gmina kierująca.

W analizowanych latach 2020-2024 liczba mieszkańców z terenu Powiatu Świdwińskiego w DPS w Modrzewcu nie uległa zmianom. Z terenu Powiatu w tej placówce przebywały 4 osoby.

Tabela 24 Liczba mieszkańców DPS w Modrzewcu z terenu powiatu w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Połczyn-Zdrój	1	1	1	0	0
Rąbino	2	2	2	2	2
Sławoborze	1	1	1	1	1
Świdwin	0	0	0	0	0
Świdwin (miasto)	0	1	1	1	1
Razem:	4	5	5	4	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z DPS w Modrzewcu

Wysokość środków finansowych przeznaczanych na pomoc osobom z terenu Powiatu przebywającym w DPS w Modrzewcu został uwzględniony w poniższym zestawieniu.

Tabela 25 Roczny koszt utrzymania mieszkańców z terenu powiatu w DPS w Modrzewcu w latach 2020-2024

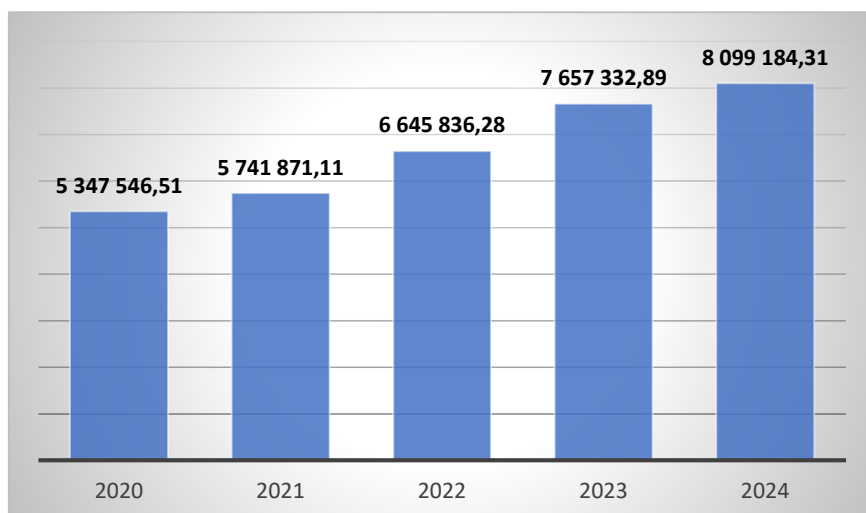
Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Połczyn-Zdrój	34 140,91	36 702,63	33 046,48	0	0
Rąbino	83 232,63	91 693,08	93 902,29	111 630,66	129 121,50
Sławoborze	44 063,42	45 829,02	48 877,88	58 546,68	67 817,70
Świdwin	0	0	0	0	0
Świdwin (miasto)	0	15 704,52	38 225,84	45 879,60	54 657,57
Razem:	161 436,96	189 869,25	214 052,49	216 056,94	251 596,77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z DPS w Modrzewcu

Ogólny koszt funkcjonowania placówki w 2024 r. wynosił 8 099 184,31 zł.

W stosunku do roku 2020 widoczny jest znaczny wzrost kosztów utrzymania placówki.

Wykres 27 Roczny koszt funkcjonowania DPS w Modrzewcu w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ W KRZECKU

Dom Pomocy Społecznej w Krzeku przeznaczony jest dla 70 mieszkańców przewlekle somatycznie chorych. W 2024 r. miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w DPS w Krzeku wynosił 6 940,00 zł. Na koniec 2024 r. w DPS w Krzeku przebywało 68 osób, w tym: 1 osoba umieszczona na starych zasadach (przed 1 stycznia 2004 r.) oraz 67 osób umieszczonych na nowych zasadach (za pobyt, których opłatę ponosi gmina kierująca).

Tabela 26 Liczba mieszkańców DPS w Krzecku z terenu Powiatu w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	2	1	0	0	3
Połczyn-Zdrój	5	9	11	7	5
Rąbino	0	0	0	0	1
Sławoborze	9	8	6	9	9
Świdwin	5	5	6	3	0
Świdwin (miasto)	20	10	10	14	20
Razem:	41	33	33	33	38

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z DPS w Krzecku

Wysokość środków finansowych przeznaczanych na pomoc osobom z terenu Powiatu przebywającym w DPS w Krzecku została uwzględniona w poniższym zestawieniu.

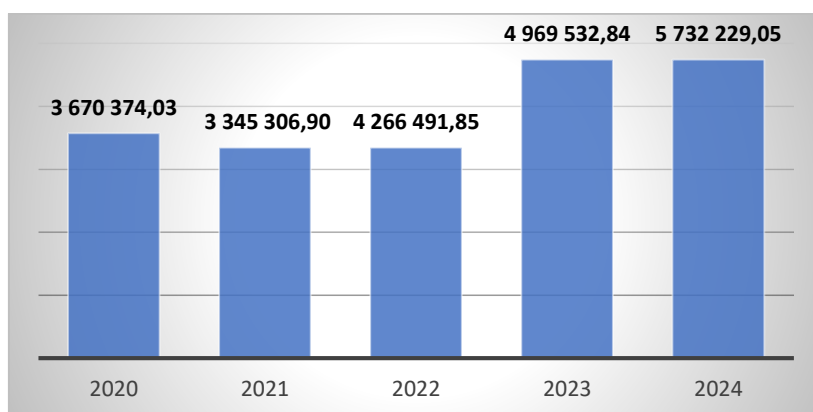
Tabela 27 Roczny koszt utrzymania mieszkańców z terenu Powiatu w DPS w Krzecku w latach 2020-2024

Gmina	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	27 212,75	14 638,08	0,00	0,00	44 390,53
Połczyn-Zdrój	163 386,44	154 425,54	289 971,75	231 174,30	222 012,99
Rąbino	0,00	0,00	0,00	0,00	38 208,61
Sławoborze	206 711,50	224 241,14	167 272,16	240 330,95	423 808,78
Świdwin	171 332,40	191 886,75	240 875,28	152 986,92	62 693,76
Świdwin (miasto)	491 017,45	325 459,62	770 273,16	522 862,30	558 157,13
Razem:	1 059 660,54	910 651,13	1 011 148,44	1 147 354,47	1 409 641,54

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z DPS w Krzecku

Ogólny koszt funkcjonowania placówki w 2024 r. wynosił 5 732 229,05 zł. W stosunku do roku 2020 widoczny jest znaczny wzrost kosztów utrzymania placówki.

Wykres 28 Roczny koszt funkcjonowania DPS w Krzecku w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Mieszkańcy Domów Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Świdwińskiego mają zapewnione szerokie spektrum usług wspierających codzienne funkcjonowanie, rehabilitację i integrację społeczną. Obejmują one następujące obszary:

1. Usługi bytowe:

- całodobowe wyżywienie (dostosowane do potrzeb dietetycznych),
- zakwaterowanie w pokojach jedno- lub wieloosobowych,
- utrzymanie czystości i porządku,
- zapewnienie środków higieny osobistej i odzieży,
- organizacja codziennego rytmu dnia i pomoc w czynnościach samoobsługowych.

2. Usługi opiekuńcze:

- pomoc w ubieraniu się, poruszaniu, spożywaniu posiłków, toalecie,
- pielęgnacja osób leżących i przewlekle chorych,
- monitorowanie stanu zdrowia i współpraca z pielęgniarką oraz lekarzem rodzinnym,
- zapewnienie transportu medycznego, wizyt lekarskich, rehabilitacji i leczenia specjalistycznego.

3. Usługi wspomagające:

- terapia zajęciowa – zajęcia manualne, artystyczne, kulinarne, ruchowe, muzyczne,
- rehabilitacja fizyczna – ćwiczenia poprawiające sprawność, masaże, zabiegi fizykoterapeutyczne,
- wsparcie psychologiczne i socjalne,
- pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rodziną i środowiskiem lokalnym,
- organizacja czasu wolnego – imprezy kulturalne, spotkania integracyjne, wycieczki, udział w wydarzeniach religijnych.

4. Usługi edukacyjno-aktywizujące:

- zajęcia rozwijające zainteresowania i umiejętności praktyczne,
- nauka prostych czynności życia codziennego,
- aktywizacja mieszkańców poprzez wolontariat wewnętrzny lub współpracę z lokalnymi organizacjami.

5. Usługi wspierające kontakty społeczne:

- umożliwienie uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
- organizowanie spotkań z rodzinami, wyjazdów integracyjnych, uroczystości okolicznościowych,

- współpraca z organizacjami pozarządowymi, szkołami i parafiami,
- działania wolontariuszy i animatorów kultury.

Rehabilitacja społeczna

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwianie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym, a realizowana jest przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej, a także wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych. Również sama praca jest doskonałą formą rehabilitacji społecznej. Nie bez znaczenia jest też kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi. Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji społecznej, ale także zawodowej, zalicza się uczestnictwo osób z niepełnosprawnością w warsztatach terapii zajęciowej i w turnusach rehabilitacyjnych.

Wspieranie osób niepełnosprawnych w ramach rehabilitacji społecznej w 2024 r., z której skorzystało 467 osób odbywało się na poprzez:

- dofinansowanie kosztów zakupu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla osób z niepełnosprawnością,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego,
- dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej,
- dofinansowanie pobytu na turnusie rehabilitacyjnym dla osób dorosłych oraz dzieci wraz z opiekunami,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki.

W ramach rehabilitacji społecznej w 2024 r. wydatkowano łącznie 1 043 889,36 zł na wsparcie osób z niepełnosprawnością, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na wzrost o 608 543,36 zł.

Tabela 28 Środki z PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w 2020 i 2024 r. w ramach rehabilitacji społecznej

Rodzaj świadczenia – rehabilitacja społeczna	2020	2024
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	0	357 006,00
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	0	6 600,00
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	176 734,00	258 851,60
Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	0	0
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	258 612,00	404 431,76
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	0	17 000,00
Razem:	435 346,00	1 043 889,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie nadal kontynuowało realizację skierowanego do osób niepełnosprawnych **program „Aktywny Samorząd”**. Program obejmował następujące formy wsparcia: Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową oraz Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W ramach programu „Aktywny Samorząd” wsparciem finansowym objęto 38 osób w tym:

- 6 osób uzyskało dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego oraz jego elementów lub oprogramowania,
- 1 osoba uzyskała dofinansowanie do utrzymania sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- 3 osoby skorzystały z pomocy w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 1 osoba uzyskała pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 2 osoby uzyskały dofinansowanie do zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- 1 osoba uzyskała pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką)
- 17 osób skorzystało z dofinansowania do uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym,
- 5 osób uzyskało pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej,
- 2 osoby skorzystały z dofinansowania w ramach programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla Absolwenta.

Program realizowany był ze środków PFRON. Ogólny koszt realizacji Programu w 2024 r. wyniósł 263 604,62 zł.

Rehabilitacja zawodowa

Rehabilitacja zawodowa ma na celu ułatwienie osobie z niepełnosprawnością uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia przez umożliwienie jej korzystania ze szkolenia lub stażu. W 2024 r. Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie realizował zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej. Zostały one scharakteryzowane w punkcie 4 – Sytuacja na rynku pracy.

12.3 Piecza zastępcza i wsparcie rodziny

Na podstawie art. 182 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. Zarządzeniem nr 44/2011 z dnia 17 października 2011 r. Starosta Świdwiński na organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Świdwińskim wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie. Zadania Organizatora w 2024 r. były wykonywane przez: pracowników socjalnych, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, który zajmuje się bezpośrednio pracą z rodzinami zastępczymi oraz pracowników socjalnych, którzy realizują świadczenia oraz pomoc instytucjonalną (dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych), a także psychologa i radcę prawnego.

Na terenie Powiatu Świdwińskiego funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze, w których jest dostępnych 28 miejsc.

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Świdwinie (14 miejsc),
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Zdrój” w Połczynie-Zdroju (14 miejsc).

Liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosiła w analizowanym okresie lat 2020-2024 narastająco 40 - 52 dzieci w każdym roku. W 2024 r. wszystkie dostępne miejsca w placówkach były zajęte.

Tabela 29 Liczba dzieci przybywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024 [narastająco]

Rodzaj instytucji	2020	2021	2022	2023	2024
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Świdwinie	40	37	21	23	27
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Słoneczny Źródło” w Połczynie-Zdroju	0	15	24	15	16
Razem:	40	52	45	38	43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z CPOW w Świdwinie

W 2024 r. z terenu Powiatu Świdwińskiego liczba dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w innych powiatach wynosiła 6 osób.

Koszty funkcjonowania Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych (pieczy instytucjonalnej) w Powiecie Świdwińskim przedstawiają się następująco:

Tabela 30 Koszty funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024 [zł]

LATA	2020	2021	2022	2023	2024
Koszty funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej	2 597 911,12	2 832 615,17	2 763 793,33	3 072 485,63	3 442 302,82

Źródło: opracowanie na podstawie danych z CPOW w Świdwinie

Na terenie Powiatu w 2024 r. funkcjonowały się 84 rodziny zastępcze. Najwięcej było rodzin spokrewnionych (61 rodzin), następnie niezawodowych (19 rodzin) oraz 3 rodziny zawodowe i 1 Rodzinny Dom Dziecka. W analizowanych latach 2020-2024 liczba rodzin zastępczych uległa niewielkiemu wzrostowi (o 2 rodziny w stosunku do 2020 r.).

Tabela 31 Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

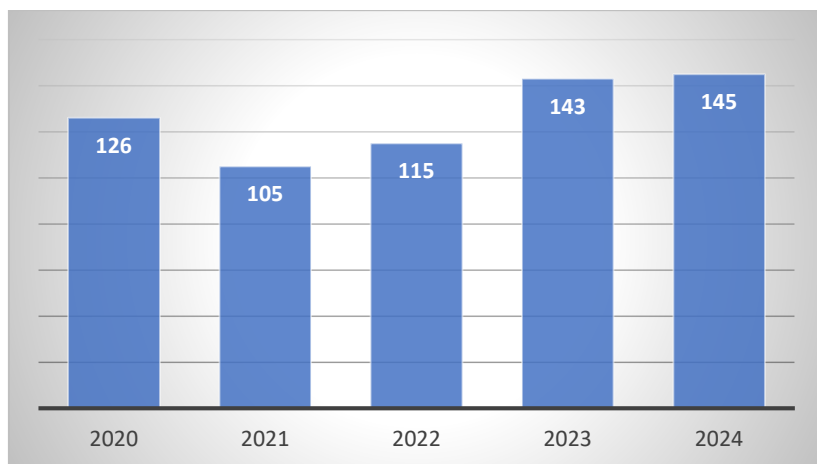
Rodzaj rodziny	2020	2021	2022	2023	2024
spokrewnione	60	60	63	61	61
niezawodowe	18	18	21	20	19
zawodowe	4	4	3	4	3
Rodzinny Dom Dziecka	0	0	0	0	1
Razem:	82	82	87	85	84

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w ostatnich latach uległa zwiększeniu. W 2024 r. w rodzinach zastępczych przebywało 145 dzieci. W porównaniu z rokiem 2020 liczba dzieci w rodzinach zastępczych uległa zwiększeniu o 19 dzieci. Jest to niepokojący

sygnał z uwagi na pogłębiające się problemy rodzin w obszarze wychowawczym i opiekuńczym.

Wykres 29 Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Świdwińskim przedstawiają się następująco:

Tabela 32 Koszt funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024 [zł]

LATA	2020	2021	2022	2023	2024
Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej	1 911 546 53	2 035 037,73	2 319 001,50	2 770 307,34	3 282 986,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

W rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r. najwięcej dzieci przebywało z terenu gminy Świdwin (miasto) - 57 dzieci oraz z terenu gminy Połczyn-Zdrój - 29 dzieci.

Tabela 33 Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z terenu gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Gmina	2020		2021		2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Brzeżno	4	11	3	4	4	4	4	11	6	11
Połczyn-Zdrój	21	33	21	19	22	20	23	24	21	29
Rąbino	8	8	8	4	10	11	9	19	12	19
Sławoborze	6	6	6	7	7	8	7	14	8	16
Świdwin (miasto)	37	50	35	53	34	52	32	53	28	57
Świdwin	6	18	9	18	10	20	10	22	9	13
RAZEM:	82	126	82	105	87	115	85	143	84	145

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

W 2024 r. z terenu Powiatu Świdwińskiego odnotowano 27 dzieci przebywających w rodzinach zastępczych poza Powiatem. Dzieci te przebywały w następujących miastach:

- Choszczno – 4 dzieci,
- Gmina Miasto Koszalin - 1 dziecko,
- Jaworzno - 3 dzieci,
- Trzcianka - 1 dziecko,
- Szczecinek – 4 dzieci,
- Drawsko Pomorskie - 1 dziecko,
- Kołobrzeg - 1 dziecko,
- Ryki – 2 dzieci,
- Kłodzko - 1 dziecko,
- Goleniów - 2 dzieci,
- Białogard - 1 dziecko,
- Świnoujście - 1 dziecko,
- Gorzów Wlkp. - 1 dziecko,
- Miasto St. Warszawa - 3 dzieci,
- Łomża - 1 dziecko.

Każdego roku liczba dzieci przebywających w instytucjonalnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych ulega zmianom. Część wychowanków usamodzielnia się i objęta zostaje świadczeniami. W 2024 r. udzielono łącznie 159 świadczeń na kwotę blisko 140 tys. zł dla usamodzielnianych się wychowanków rodzin zastępczych.

Tabela 34 Liczba usamodzielnianych się wychowanków rodzin zastępczych objętych świadczeniem i wysokość wypłacanych środków finansowych w latach 2020-2024

Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022	2023	2024
Pomoc pieniężna na kontynuację nauki	88 197,00 zł (167 św.)	80 196,00 zł (146 św.)	79 744,66 zł (146 św.)	101 744,70 zł (159 św.)	103 224,30 zł (151 św.)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	27 641,00 zł (5 św.)	29 118,00 zł (6 św.)	42 476,23 zł (8 św.)	921,00 zł (1 św.)	30 351,80 zł (5 św.)
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	12 631,00 zł (6 św.)	12 890,11 zł (8 św.)	7 124,00 zł (3 św.)	0 zł (0 św.)	6 093,00 zł (3 św.)
Liczba świadczeń ogółem	178	160	157	160	159
Kwota świadczeń	128 469,00 zł	122 204,11 zł	129 344,89 zł	105 665,70 zł	139 669,18 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Natomiast w przypadku usamodzielnianych się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. udzielono 165 świadczeń na kwotę 132 908,16 zł.

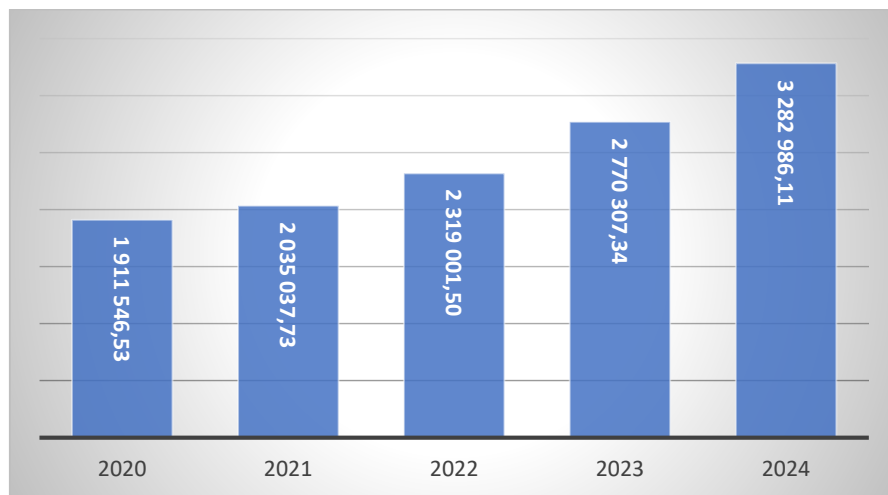
Tabela 35 Liczba usamodzielnianych się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych objętych świadczeniem i wysokość wypłacanych środków finansowych w latach 2020-2024

Rodzaj świadczenia	2020	2021	2022	2023	2024
Pomoc pieniężna na kontynuację nauki	80 926,00 zł (153 św.)	83 937,93 zł (155 św.)	89 905,90 zł (155 św.)	99 889,58 zł (152 św.)	98 589,81 zł (158 św.)
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	39 837,00 zł (9 św.)	68 608,94 zł (13 św.)	18 954,16 zł (3 św.)	18 619,73 zł (2 św.)	23 777,59 zł (3 św.)
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej	4 691,00 zł (4 św.)	18 491,23 zł (10 św.)	5 949,82 zł (4 św.)	2 737,99 zł (2 św.)	10 540,76 zł (4 św.)
Liczba świadczeń ogółem	166	178	162	156	165
Kwota świadczeń	125 454,00 zł	171 038,10 zł	114 809,88 zł	121 247,30 zł	132 908,16 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej (organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie) w Powiecie Świdwińskim przedstawiają się następująco:

Wykres 30 Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

12.4 Interwencja kryzysowa

Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) to jednostka organizacyjna pomocy społecznej, której celem jest udzielanie natychmiastowej pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w stanie kryzysu. Działa na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej

oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie standardów usług świadczonych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Na terenie Powiatu Świdwińskiego funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy DPS w Krzecku, który przygotowany jest do interwencyjnego przyjmowania osób znajdujących się w kryzysowej sytuacji. Pomiędzy Powiatem Świdwińskim a gminami: Brzeźno, Rąbino, Sławoborze, Świdwin, Miastem Świdwin i Miastem Połczyn-Zdrój zostały zawarte umowy określające sposób kierowania i ponoszenia odpłatności za pobyt w Ośrodku w Krzecku. W 2024 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej umieszczono 2 osoby (1 kobieta oraz 1 dziecko). Osoby te otrzymały pomoc w formie zakwaterowania (pokoje z zapleczem socjalnym) oraz pełne wyżywienie w czasie pobytu. Regionalne Centrum Kryzysowe w Świdwinie zapewniło wsparcie psychologiczne i pomoc pracownika socjalnego. Osoby przebywały w Ośrodku w okresie od 01.10.2024 r. do 31.10.2024 r.

W poprzednich analizowanych latach odnotowano, że w 2022 r. w Ośrodku Interwencji Kryzysowej schronienia otrzymały 3 osoby, a w 2023 r. – 8 osób. Były to osoby, które po raz pierwszy korzystały z tego typu formy pomocy.

Tabela 36 Liczba osób objętych pomocą w Ośrodku Interwencji Kryzysowej (OIK) w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba osób korzystających z OIK	0	0	3	8	2
Liczba osób korzystających po raz pierwszy	0	0	3	8	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

REGIONALNE CENTRUM KRYZYSOWE

Na terenie powiatu świdwińskiego w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy w Świdwinie funkcjonuje Regionalne Centrum Kryzysowym (RCK). Celem funkcjonowania RCK na terenie powiatu jest również udzielenie natychmiastowego wsparcia emocjonalnego i rzeczowego, przywrócenie równowagi psychicznej osoby w kryzysie, zabezpieczenie jej bezpieczeństwa i podstawowych potrzeb oraz pomoc w odzyskaniu zdolności do samodzielnego radzenia sobie z trudną sytuacją. W Centrum można skorzystać z następujących porad: psychologicznych, pedagogicznych i rodzinnych, prawnych

oraz socjalnych. Z danych wynika, że w 2024 r. największa liczba udzielonych porad w RCK dotyczyła spraw interwencyjnych (213 porad) oraz innych (213 porad). Widoczny jest wzrost liczby udzielonych porad w Centrum, co świadczy o większych potrzebach mieszkańców w otrzymywaniu natychmiastowej pomocy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.

Do zadań RCK należą w szczególności:

- Udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych.
- Prowadzenie w środowisku działań edukacyjno-informacyjnych i motywujących.
- Motywowanie do podjęcia leczenia oraz kierowania do specjalnych placówek.
- Udzielanie informacji dotyczącej procedury „Niebieskie Karty”.

W 2024 r. z usług w ramach działalności RCK skorzystało 213 osób.

Tabela 37 Liczba udzielonych porad w RCK w latach 2020-2024

Rodzaje porad	2020	2021	2022	2023	2024
Prawna	6	15	45	33	30
Interwencyjna	10	230	376	109	213
Skierowanie do psychologa	17	54	114	70	43
Konsultacje psychologiczne	34	132	191	150	86
inne	7	230	376	109	213
Razem:	74	661	1102	471	575

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z PCPR w Świdwinie

12.5 Przemoc domowa

Na terenie Powiatu Świdwińskiego w 2024 r. zewidencjonowano łącznie 197 sprawców przemocy. Z analizy danych wynika, że liczba osób stosujących przemoc domową zwiększyła się w stosunku do lat wcześniejszych. Najwięcej sprawców przemocy domowej odnotowano na terenie miasta Świdwin (88 osób).

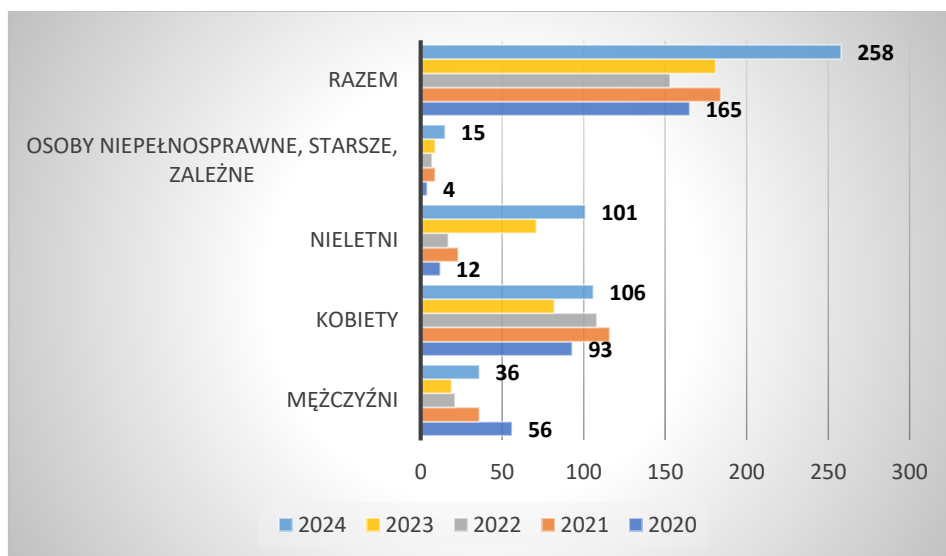
Tabela 38 Liczba sprawców przemocy domowej w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeżno	4	14	5	11	13
Połczyn-Zdrój	45	36	43	35	31
Rąbino	10	9	8	7	12
Sławoborze	16	19	13	17	27
Świdwin	22	21	24	21	26
Świdwin (miasto)	49	67	52	96	88
Razem:	147	166	145	187	197

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Policji w Świdwinie

W zdecydowanej mierze sprawcami przemocy domowej są mężczyźni. Ofiarami zaś przemocy domowej są najczęściej kobiety. Z analizy danych z lat 2020-2024 wynika, że wzrosła znacznie liczba ofiar przemocy domowej na terenie Powiatu. W 2024 r. odnotowano łącznie 258 ofiar, w tym 106 kobiet, 101 nieletnich, 36 mężczyzn oraz 15 osób zależnych, starszych, z niepełnosprawnością. Ogółem w analizowanym okresie liczba sprawców wzrosła o 93 osoby.

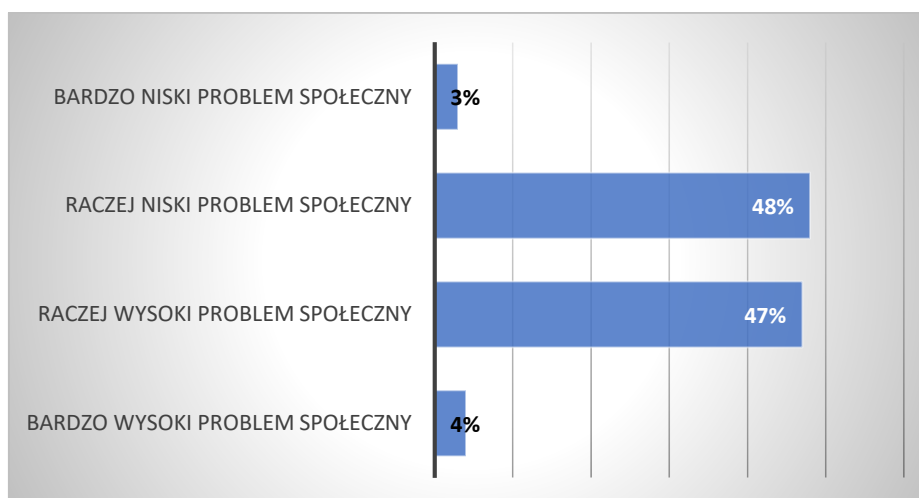
Wykres 31 Liczba ofiar przemocy domowej w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Policji w Świdwinie

Mieszkańcy Powiatu Świdwińskiego w opinii zjawiska problemu przemocy domowej są podzieleni. Połowa respondentów wskazała, że jest to raczej niski problem społeczny (48%), a druga połowa wskazała, że jest to raczej wysoki problem społeczny (47%).

Wykres 32 Ocena przemocy domowej jako problem społeczny w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

W latach 2020-2024 zmniejszyła się liczba interwencji Policji w ramach zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy domowej. W 2024 r. odnotowano 352 interwencje Policji, co wskazuje na spadek o 236 zgłoszeń. Najwięcej interwencji było na terenie miasta Świdwin oraz gminy Połczyn-Zdrój, choć w tych obszarach również odnotowano spadek liczby interwencji Policji.

Tabela 39 Liczba interwencji Policji na terenie poszczególnych gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	44	52	29	37	34
Połczyn-Zdrój	188	146	135	111	93
Rąbino	36	49	23	17	25
Sławoborze	40	54	34	36	38
Świdwin	51	51	41	43	38
Świdwin (miasto)	229	177	143	126	124
Razem:	588	529	405	370	352

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Policji w Świdwinie

W 2024 r. na terenie Powiatu Świdwińskiego prowadzonych było 182 procedur „Niebieskie Karty” w związku ze stwierdzeniem stosowania przemocy domowej. Ich liczba w analizowanym okresie charakteryzuje się tendencją spadkowo-wzrostową. Najmniej procedur „Niebieskie Karty” odnotowano w 2022 r. (143 procedury).

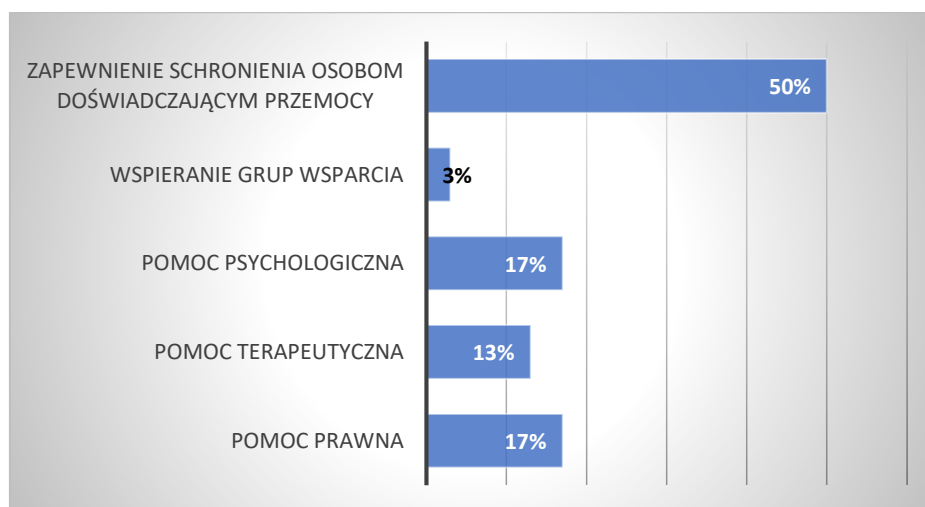
Tabela 40 Liczba procedur „Niebieskie Karty” na terenie poszczególnych gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	4	14	5	10	10
Połczyn-Zdrój	45	36	43	34	31
Rąbino	10	8	8	7	12
Sławoborze	16	19	12	17	24
Świdwin	22	21	23	19	26
Świdwin (miasto)	49	67	52	96	79
Razem:	146	165	143	183	182

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Policji w Świdwinie

Mieszkańcy Powiatu wskazali, że głównym działaniem na rzecz osób doświadczających przemocy domowej powinno być zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy (50%).

Wykres 33 Działania na rzecz osób doświadczających przemocy domowej w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

W okresie od 22.07.2024 r. do 19.09.2024 r. oraz w okresie od 24.07.2024 r. do 19.09.2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie realizowało **2 programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową**. Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy w domowej oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych wobec osób stosujących

przemoc domową. PCPR na realizację programów otrzymało dotację w wysokości 16 200,00 zł. W programie uczestniczyło 23 osoby, z tego 20 osób ukończyło program.

Również w okresie od 01.10.2024 r. do 15.11.2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie realizowało **program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową**. Program psychologiczno-terapeutyczny skierowany jest do osób, którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. PCPR na realizację programu otrzymało dotację w wysokości 6 300,00 zł. W programie uczestniczyło 13 osób, z tego 9 osób ukończyło program.

Zjawisko przemocy domowej w Powiecie Świdwińskim, podobnie jak w innych regionach kraju, pozostaje jednym z najpoważniejszych problemów społecznych wpływających na bezpieczeństwo i dobrostan rodzin. Mimo, że liczba ujawnionych przypadków jest relatywnie niewielka, dane instytucji pomocy społecznej, Policji i ośrodków wsparcia wskazują, że przemoc domowa ma charakter ukryty i często nie jest zgłaszana, dlatego skala tego zjawiska może w rzeczywistości być znacznie większa, niż pokazują to dane statystyczne. W strukturze zgłoszeń dominują przypadki przemocy psychicznej i fizycznej, natomiast coraz częściej ujawniane są formy przemocy ekonomicznej i zaniedbania. W ostatnich latach odnotowano także wzrost liczby interwencji w ramach procedury „Niebieskie Karty”, co może świadczyć zarówno o zwiększeniu świadomości społecznej, jak i skuteczniejszym działaniu instytucji pomocowych.

12.6 Uzależnienia

Problem uzależnień od substancji psychoaktywnych dotyczy w głównej mierze uzależnienia od alkoholu. We współczesnym świecie zwiększa się liczba również osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych (np. od Internetu, pracy, hazardu). Na terenie Powiatu Świdwińskiego w 2024 r. zewidencjonowano 188 osób uzależnionych, w tym największy odsetek zamieszkiwał teren gminy Połczyn-Zdrój (110 osób). Liczba osób uzależnionych na terenie Powiatu systematycznie wzrasta.

Tabela 41 Liczba osób uzależnionych z terenu gmin w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Brzeźno	0	2	5	4	1
Połczyn-Zdrój	93	98	103	141	110
Rąbino	9	9	10	11	12
Sławoborze	11	18	17	14	20
Świdwin	39	34	24	22	23
Świdwin (miasto)	12	18	13	17	22
Razem:	164	179	172	209	188

Źródło: opracowanie własne

Najwięcej zdiagnozowanych osób z terenu Powiatu uzależnionych jest od alkoholu.

W 2024 r. odnotowano 166 osób uzależnionych od tej substancji. Dane pokazują, że wzrasta liczba uzależnionych od środków psychoaktywnych.

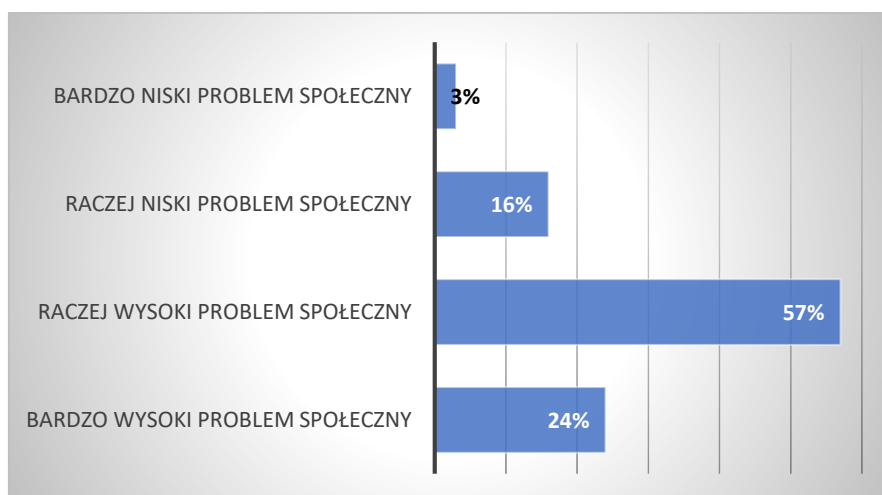
Tabela 42 Liczba osób uzależnionych według rodzaju uzależnienia w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Alkohol	152	161	159	192	166
Środki psychoaktywne	0	0	6	10	9
Uzależnienia behawioralne	0	0	2	3	3
Inne	0	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne

Również przeprowadzone badania społeczne wykazały, że na terenie Powiatu Świdwińskiego problem uzależnień stanowi poważne zagrożenie dla współczesnych rodzin. Aż 81% badanych respondentów wskazała, że uzależnienia stanowią wysoki lub raczej wysoki problem społeczny.

Wykres 34 Ocena uzależnień jako problem społeczny w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Problem uzależnień na terenie Powiatu Świdwińskiego dotyczy głównie osób dorosłych, w nielicznych przypadkach zdiagnozowano osoby po 60. roku życia, które borykają się z problemem uzależnienia od alkoholu. W 2024 r. odnotowano 152 osoby dorosłe borykające się z problemem uzależnień, co w porównaniu z rokiem 2020 wskazuje na ich wzrost o 98 osób.

Tabela 43 Liczba osób uzależnionych według struktury wiekowej w latach 2020-2024

Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023	2024
Dzieci i młodzież do 18 r. ż.	0	0	0	0	0
Osoby dorosłe	54	50	145	182	152
Seniorzy po 60 r. ż.	5	13	14	10	14

Źródło: opracowanie własne

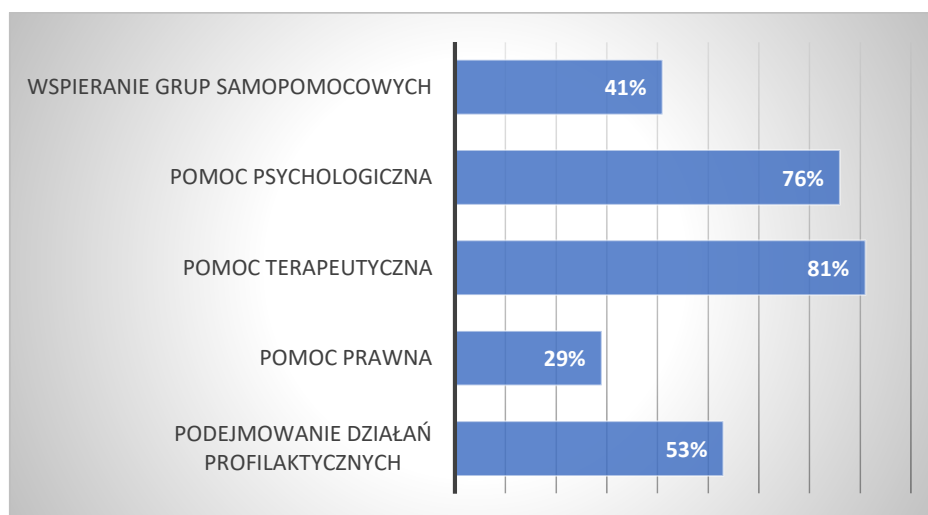
Na terenie Powiatu Świdwińskiego pomoc w zakresie uzależnień świadczą następujące podmioty:

- Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Świdwinie,
- Teen Challenge Chrześcijańska Misja Społeczna w Świdwinie (hostel dla uzależnionych),
- Przychodnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Połczynie-Zdroju.

Zjawisko uzależnień stanowi jedno z istotnych wyzwań społecznych na terenie Powiatu Świdwińskiego. Problem ten dotyczy zarówno uzależnień od substancji psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, leki), jak i uzależnień behawioralnych (hazard, korzystanie z Internetu, gry komputerowe).

Najważniejszymi działaniami, jakie należałoby podjąć na rzecz osób borykających się z problemem uzależnień w opinii mieszkańców Powiatu Świdwińskiego należą: pomoc terapeutyczna (81%) oraz pomoc psychologiczna (76%). Ważnym aspektem w ocenie respondentów jest również podejmowanie działań profilaktycznych (53%) i wspieranie grup samopomocowych (41%).

Wykres 35 Działania na rzecz osób uzależnionych w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Najczęściej występującym problemem pozostaje alkoholizm, który od wielu lat stanowi główną przyczynę interwencji służb społecznych i kryzysów rodzinnych. Z danych ośrodków pomocy społecznej wynika, że co roku kilkadziesiąt rodzin w Powiecie korzysta ze wsparcia z powodu nadużywania alkoholu przez jednego z członków gospodarstwa domowego. Alkoholizm często współwystępuje z bezrobociem, przemocą domową i ubóstwem, pogłębiając marginalizację społeczną.

Coraz częściej pojawiają się także przypadki uzależnień od środków odurzających i substancji psychoaktywnych wśród młodzieży. Problem ten wymaga szczególnej uwagi, gdyż łączy się z zaburzeniami emocjonalnymi, trudnościami szkolnymi i wczesnymi zachowaniami ryzykownymi. Wzrasta również liczba osób zgłaszających się do poradni z problemem nadużywania leków uspokajających i uzależnienia od technologii cyfrowych.

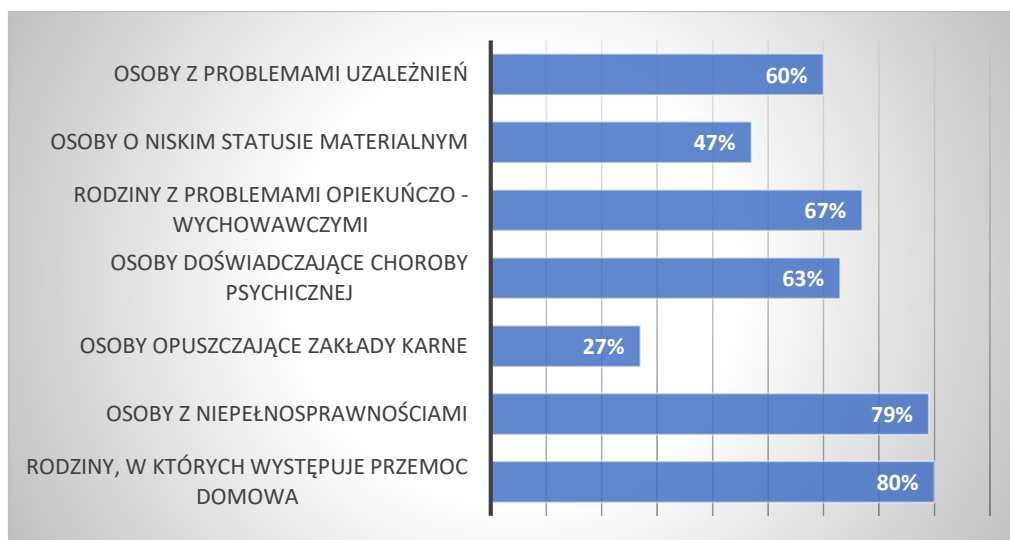
13. Proces deinstytucjonalizacji pomocy społecznej

Ważnym elementem unijnej polityki społecznej jest strategia deinstytucjonalizacji, oznaczającej rozwój wsparcia środowiskowego, które oparte na dostępnych na poziomie lokalnym usługach i pozwala ograniczyć do minimum liczbę placówek całodobowego stałego pobytu. Dotyczy to wielu współczesnych działań, np. instytucjonalnej opieki zastępczej lub też całodobowych domów pomocy społecznej. Wprowadzenie rządowych programów na rzecz osób starszych czy niepełnosprawnych w postaci asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, opieki wytchnieniowej, korpusu wsparcia seniora, uruchomienie dziennych domów pobytu czy klubów seniora np. ma na celu stworzenie kompleksowego wsparcia dla osób starszych i schorowanych bez potrzeby kierowania ich do DPS. Z kolei propagowanie rodzin wspierających czy zastępczych jest działaniem ukierunkowanym na wspieranie rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, którym odbierane jest lub ograniczane prawo do pełnienia roli rodzicielskich. Rodziny zastępcze lub wspierające są alternatywną formą tymczasowej opieki nad dzieckiem, które z różnych przyczyn nie może pozostać w rodzinie biologicznej. Rodziny te mają wspierać proces opiekuńczo-wychowawczy bez konieczności izolowania dziecka i umieszczania go w placówkach opiekuńczych.

Proces deinstytucjonalizacji polega przede wszystkim na wspieraniu rodzin, które borykają się z różnymi problemami w sprawowaniu opieki nad osobami zależnymi. Jednakże na cały ten proces składa się szereg innych działań, które mają na celu propagowanie odpowiednich wzorców zachowań, postępowania, wychowywania i wspierania współczesnych rodzin, borykających się z problemami ekonomicznymi, uzależnieniami, przemocą domową, ubóstwem np. One są często przyczyną bezradności życiowej, pogłębiających się problemów natury psychologicznej, izolacją społeczną. Współczesna realizacja polityki społecznej powinna wychodzić naprzeciw zagrożeniom dotyczącym polskie rodziny, np. demoralizacja dzieci, rozpad więzi rodzinnych, brak odpowiednich autorytetów i wzorców postępowania, często również uzależnienie się od pomocy społecznej i niechęć do podejmowania zatrudnienia czy podnoszenia kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Współczesne kierunki rozwoju polityki społecznej powinny skupiać się na szerokim aspekcie działań społecznych, które dotyczą zatrudnienia, zabezpieczenia społecznego, spraw rodzinnych, edukacji, ochrony zdrowia, mieszkalnictwa czy kultury.

Z przeprowadzonych badań społecznych na terenie Powiatu wynika, że największe wsparcie na terenie Powiatu potrzebne jest dla rodzin borykających się z problemem przemocy domowej (80%) oraz dla osób z niepełnosprawnościami (79%). W następnej kolejności ważne jest wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi (67%), dla osób doświadczających chorób psychicznych (63%) oraz dla osób z problemem uzależnień (60%).

Wykres 36 Kategorie osób wymagających wsparcia w opinii mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych badań społecznych

Również na terenie Powiatu Świdwińskiego należy podejmować działania w obszarze świadczonych usług społecznych w kontekście rozwoju usług niefinansowych. One są bowiem podstawą do zmniejszenia wsparcia finansowego, które oczywiście nie zostanie całkowicie zlikwidowane, ale odpowiednia polityka społeczna może doprowadzić do ich zminimalizowania. Realizacja niniejszej polityki ma miejsce już od dłuższego czasu, gdzie widoczny jest spadek liczby rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej. W ostatnim dziesięcioleciu widoczna jest poprawa warunków życia wielu rodzin pod względem ekonomicznym, głównie za sprawą uruchomionych programów na rzecz rodzin (Program 800+, „Dobry Start”). Jednakże w dalszym ciągu należy rozszerzać katalog usług niefinansowych na rzecz wspierania współczesnych rodzin, dzieci i osób starszych. One są podstawą do prawidłowego funkcjonowania człowieka w środowisku lokalnym, przeciwdziałania ich wykluczeniu społecznemu oraz minimalizowania zdiagnozowanych problemów społecznych.

Zatem kompleksowy proces deinstytucjonalizacji polityki społecznej powinien mieć miejsce u podstaw, czyli w środowisku rodzinnym. Odpowiednie wsparcie rodzin (edukacja, profilaktyka, praca socjalna) stworzy możliwości realnego deinstytucjonalizowania polityki społecznej w środowiskach lokalnych.

14. Podsumowanie diagnozy

Sytuacja społeczna w Powiecie Świdwińskim jest dobra, choć zachodzące zmiany demograficzne będą pogłębiały problemy osób starszych, zależnych i schorowanych. Również występowanie negatywnych zjawisk społecznych w obszarze rodziny zmierza w kierunku jej degradacji, co rodzi obawę przed występowaniem coraz większych dysfunkcji rodzicielskich i wychowawczo-opiekuńczych.

Diagnoza sytuacji społecznej w Powiecie Świdwińskim wskazuje na szereg wyzwań społeczno-gospodarczych o charakterze strukturalnym i demograficznym, które wymagają systemowych działań w najbliższej dekadzie. Poniżej dokonano podsumowania przeprowadzonej diagnozy społeczno-gospodarczej z terenu Powiatu.

1. Tendencje demograficzne

W Powiecie utrzymuje się spadek liczby mieszkańców oraz proces starzenia się społeczeństwa. Ujemny przyrost naturalny i ujemne saldo migracji powodują kurczenie się populacji, szczególnie wśród osób młodych. Rośnie odsetek seniorów, co zwiększa zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, opiekuńcze i społeczne.

2. Sytuacja społeczno-ekonomiczna

Rynek pracy cechuje się ponadprzeciętnym poziomem bezrobocia w porównaniu z województwem zachodniopomorskim. Widoczne są trudności w aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych, kobiet oraz osób powyżej 50. roku życia. Jednocześnie w ostatnich latach rozwijają się lokalne formy wsparcia zawodowego, m.in. programy aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy.

Mimo wzrostu liczby podmiotów gospodarczych, przedsiębiorczość lokalna napotyka bariery – wysokie koszty prowadzenia działalności, mały rynek zbytu i ograniczoną infrastrukturę.

3. Obszar zdrowia i opieki

Dostęp do świadczeń zdrowotnych pozostaje na stabilnym poziomie, jednak rosną potrzeby związane z opieką geriatryczną, zdrowiem psychicznym i rehabilitacją. Problemem jest ograniczona liczba specjalistów oraz starzejąca się kadra medyczna. Wzrasta liczba osób z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnościami.

4. Sfera edukacji

System oświaty w Powiecie działa sprawnie, lecz obserwuje się spadek liczby uczniów, wynikający z niżu demograficznego. Rozwijane są działania ukierunkowane na doradztwo zawodowe i dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb lokalnego rynku pracy. Wysoko oceniana jest działalność placówek specjalnych i poradni psychologiczno-pedagogicznych.

5. Zjawiska społeczne i problemy rodzinne

Najczęściej występującymi problemami społecznymi są: bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, przemoc w rodzinie, długotrwała choroba oraz bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wzrost liczby interwencji w ramach procedury „Niebieskie Karty” wskazuje na potrzebę intensyfikacji działań profilaktycznych i wsparcia rodzin dysfunkcyjnych. Szczególnej pomocy wymagają dzieci wychowujące się w rodzinach niepełnych oraz wielodzietnych, a także osoby starsze, samotne i niepełnosprawne.

6. Aktywność społeczna i kapitał lokalny

Na terenie Powiatu aktywnie działają organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich oraz instytucje kultury. Ich działalność wzmacnia integrację społeczną, jednak widoczna jest potrzeba szerszej współpracy międzysektorowej – administracji, NGO i mieszkańców – w zakresie realizacji projektów społecznych i usług użyteczności publicznej.

Wnioski ogólne

1. Powiat Świdwiński stoi przed wyzwaniem związanym z **depopulacją, starzeniem się ludności oraz bezrobociem strukturalnym**.
2. Wymaga to **zintegrowanej polityki społecznej**, obejmującej rozwój usług społecznych, opiekuńczych i zdrowotnych.
3. Kluczowe znaczenie ma **aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców** w tym osób zagrożonych wykluczeniem.

4. Wspieranie rodzin, profilaktyka uzależnień i przeciwdziałanie przemocy powinny pozostać priorytetem lokalnej strategii.
5. Wzmocnienie **kapitału społecznego, edukacji i współpracy instytucjonalnej** stanowi fundament rozwoju społecznego Powiatu do 2035 roku.

Analiza SWOT

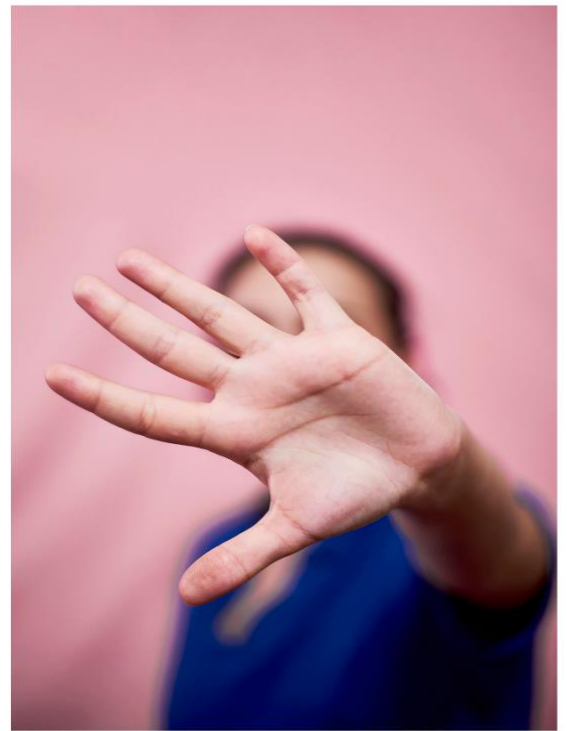
Analiza SWOT (ang. *Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats*) jest jedną z metod określania rozwoju diagnozowanego obszaru, ponieważ uwypatnia mocne i słabe strony oraz przedstawia szanse i zagrożenia, jakie mogą wystąpić w środowisku lokalnym. Mocne strony to atuty diagnozowanego obszaru, słabe strony to słabości, bariery i wady analizowanego obszaru. Z kolei szanse określają dodatkowe okoliczności pociągające za sobą korzystne zmiany, a zagrożenia – okoliczności, które negatywnie wpływają na plan rozwoju Powiatu. Szczegółowe opracowanie analizy SWOT jest ważnym etapem procesu planowania strategicznego, ponieważ jest to punkt wyjściowy dla stawianych celów strategicznych oraz podejmowanych w przyszłości działań społecznych.

Tabela 44 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - realizacja wielu projektów i działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, - rozwinięta sieć placówek edukacyjnych, - spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, - rozwijający się system ochrony zdrowia na terenie Powiatu, - funkcjonowanie placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, - realizacja programów w ramach rehabilitacji zawodowej, - aktywna działalność instytucji kultury i sportu, - aktywne funkcjonowanie organizacji pozarządowych na terenie Powiatu, - działalność organizacji pozarządowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, 	<ul style="list-style-type: none"> - spadek liczby ludności w Powiecie, - utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, - starzenie się społeczeństwa Powiatu - utrzymujące się ujemne saldo migracji, - wysoki wskaźnik bezrobocia w porównaniu z innymi powiatami w województwie, - niski wskaźnik osób niepełnosprawnych poszukujących pracy, - wyuczona bezradność osób oraz niechęć zmiany swojej sytuacji (pokoleniowa bezradność) - ubóstwo wielu mieszkańców Powiatu, jako jedna z przyczyn korzystania z pomocy społecznej, - wzrastające potrzeby osób z niepełnosprawnością,

<ul style="list-style-type: none">- realizacja projektów i programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami,- wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej,- realizacja działań na rzecz dzieci w pieczy zastępczej,- spadek liczby interwencji domowych,- funkcjonowanie podmiotów wspierających osoby z niepełnosprawnością na terenie Powiatu,- funkcjonowanie 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych,- funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej,- realizacja projektów dla wykluczonych społecznie,- działalność Punktów Nieodpłatnej Pomocy Prawnej na terenie Powiatu oraz Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego,- funkcjonowanie w każdej z gmin zespołów interdyscyplinarnych,- opieka asystencka w każdej gminie,- funkcjonowanie mieszkań treningowych w Powiecie Świdwińskim.	<ul style="list-style-type: none">- istniejące bariery architektoniczne, komunikacyjne w ramach zapewniania dostępności osobom z niepełnosprawnością,- brak zakładów pracy chronionej,- wzrastające problemy opiekuńczo-wychowawcze wśród rodzin z terenu Powiatu,- brak miejsc w pieczy zastępczej,- niska świadomość społeczeństwa o rodzicielstwie zastępczym,- wzrost zjawiska przemocy domowej na terenie Powiatu,- brak mieszkań treningowych i wspomaganych w gminach,- wzrastający wskaźnik osób uzależnionych,- wzrastające potrzeby osób znajdujących się w kryzysie,- wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej,- niewystarczająca liczba psychologów oraz brak psychiatrów dla dzieci i młodzieży na terenie Powiatu, którzy borykają się z problemami emocjonalnymi i psychicznymi,- niewystarczające środki PFRON na realizację programów,- brak pogotowia rodzinnego,- długi okres przebywania dzieci w rodzinnej i instytucjonalnie pieczy zastępczej.- brak dostępu do specjalistów uzależnień od Internetu,- brak lekarzy specjalistów w ramach NFZ.
---	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>- zmiana modelu funkcjonowania pomocy społecznej, odejście od form finansowanych na rzecz pomocy niefinansowej,</p> <p>- podejmowanie różnego rodzaju aktywności lokalnych przez organizacje samorządowe oraz pozarządowe,</p> <p>- likwidowanie barier oraz rozwój społeczny poprzez pozyskiwanie środków z zewnątrz,</p> <p>- zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami,</p> <p>- zwiększanie świadomości społeczności lokalnej na temat form rodzinnej pieczy zastępczej,</p> <p>- rozwój współpracy między instytucjami i pomiotami działającymi w obszarze pomocy społecznej,</p> <p>- rozwój procesu deinstytucjonalizacji pomocy społecznej,</p> <p>- pozyskiwanie środków finansowych zewnętrznych np. unijnych wspierających rodziny, osoby bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, wykluczone społecznie</p> <p>- intensyfikowanie działań profilaktycznych dla przyszłych rodziców.</p> <p>Źródło: opracowanie własne</p>	<p>- niż demograficzny, wzrost liczby osób starszych, zależnych, schorowanych,</p> <p>- utrzymujące się ujemne saldo migracji i przyrost naturalny,</p> <p>- pogłębiające się problemy rodzinne: uzależnienia (alkohol, narkotyki, Internet i urządzeń mobilnych), bezrobocie, przemoc, konflikty),</p> <p>- zmiany modelu rodziny: rozluźnienie więzi rodzinnych, rozwody, związki partnerskie,</p> <p>- bezdziejność jako wygodny wybór stylu życia,</p> <p>- upadek autorytetów i systemu wartości,</p> <p>- brak kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne,</p> <p>- mała liczba adopcji,</p> <p>- wysoki koszt funkcjonowania placówek całodobowych,</p> <p>- roszczeniowość klientów,</p> <p>- wzrost liczby osób wymagających wsparcia,</p> <p>- wypalenie zawodowe pracowników,</p> <p>- występowanie patologii zachowań młodzieży, zagrożenie demoralizacją,</p> <p>- brak gotowości i woli rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy do odzyskania władzy rodzicielskiej,</p> <p>- powrót osób opuszczających pieczę zastępczą do patologicznego środowiska rodzinnego, brak odpowiednich wzorców wsparcia w rodzinie i ze strony środowiska,</p> <p>- emigracje zarobkowe,</p> <p>- wzrost zachorowań na choroby psychiczne,</p> <p>- przemoc w programach emitowanych przez media.</p>

Część strategiczna

Misja i wizja rozwoju społecznego Powiatu Świdwińskiego

Misja wyraża wartości, jakie należałoby w wyniku jej wdrażania osiągnąć w perspektywie kolejnych lat i jakie są jego priorytety w działaniach na rzecz zaspokojenia potrzeb społecznych mieszkańców. Cele tworzące misję Strategii obejmują spójne wartości, jakie można osiągać lub wzmacniać za pomocą działań strategicznych wspomagających rozwój społeczny.

MISJA ROZWOJU POWIATU

Misją Powiatu Świdwińskiego jest prowadzenie skoordynowanej i długofalowej polityki społecznej ukierunkowanej na identyfikację i rozwiązywanie problemów społecznych, wspieranie osób i rodzin w trudnych sytuacjach życiowych oraz tworzenie warunków do samodzielnego, godnego i aktywnego funkcjonowania mieszkańców w lokalnej wspólnocie.

Misja realizowana jest poprzez:

- rozwój systemu pomocy społecznej i usług społecznych,
- wspieranie rodzin, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami,
- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, uzależnieniom i przemocy domowej,
- integrację działań samorządu, instytucji publicznych, organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej.

Wizję przyszłości pomocy społecznej w Powiecie Świdwińskim określono na podstawie analizy sytuacji społecznej w regionie. Określone w Strategii cele winny być osiągnięte do 2035 r. Jest to jednak uwarunkowane przestrzeganiem przez samorządy lokalne, służby socjalne i partnerów społecznych, przyjętych form i zasad działania, a przede wszystkim zawiązywaniem partnerstw lokalnych na rzecz rozwiązywania istotnych problemów społecznych występujących na terenie Powiatu.

WIZJA ROZWOJU POWIATU

Powiat Świdwiński jako obszar spójny społecznie, bezpieczny i przyjazny do życia, w którym mieszkańcy – niezależnie od wieku, sytuacji zdrowotnej czy statusu społecznego – mają zapewniony równy dostęp do usług społecznych, ochrony zdrowia, edukacji i rynku pracy, a wysoka jakość życia sprzyja integracji, aktywności społecznej oraz ograniczaniu wykluczenia i marginalizacji.

Wizja ta wynika z dążenia do:

- poprawy jakości życia mieszkańców,
- wzmocnienia spójności społecznej,
- przeciwdziałania negatywnym skutkom zmian demograficznych (depopulacja, starzenie się społeczeństwa),
- rozwoju kapitału społecznego i solidarności międzypokoleniowej.

Cele strategiczne i operacyjne

Cele stanowią elementarny etap działania, przewidywania oraz wytyczania przedsięwzięć. Cele wskazują, co należy osiągnąć przy uwzględnieniu czynników niezbędnych do ich efektywnego zrealizowania. Cele strategiczne rozumiane są jako główne kierunki działania. Z kolei cele operacyjne mają charakter wtórny w stosunku do strategicznych i stanowią ich rozpisanie w formie głównych kierunków działalności. W ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035 przyjęto następujące cele strategiczne i odpowiadające im cele operacyjne.

Tabela 45 Cele strategiczne i cele operacyjne

<p>Cel strategiczny 1 Wzmocnienie spójności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.</p>	<p>1.1. Zwiększenie dostępności i jakości usług pomocy społecznej, opiekuńczych i środowiskowych.</p> <p>1.2. Wzmocnienie systemu wsparcia rodzin w kryzysie, w tym rodzin z dziećmi, rodzin niepełnych i wielodzietnych.</p> <p>1.3. Rozwój działań przeciwdziałających przemocy domowej oraz wsparcia ofiar przemocy.</p> <p>1.4. Ograniczanie skutków ubóstwa i marginalizacji poprzez zintegrowane wsparcie socjalne i aktywizujące.</p>
<p>Cel strategiczny 2 Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Powiatu Świdwińskiego.</p>	<p>2.1. Zwiększenie dostępności do usług ochrony zdrowia, rehabilitacji i opieki długoterminowej.</p> <p>2.2. Rozwój wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i interwencji kryzysowej.</p> <p>2.3. Wspieranie działań profilaktycznych i promocji zdrowego stylu życia.</p> <p>2.4. Dostosowanie oferty usług społecznych i zdrowotnych do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.</p>

<p>Cel strategiczny 3 Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców oraz rozwój lokalnego rynku pracy.</p>	<p>3.1. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, 50+ i osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>3.2. Rozwój kompetencji zawodowych i dostosowanie kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy.</p> <p>3.3. Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej, w tym ekonomii społecznej.</p> <p>3.4. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy, edukacją i lokalnymi pracodawcami.</p>
<p>Cel strategiczny 4 Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie aktywności obywatelskiej mieszkańców.</p>	<p>4.1. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych mieszkańców.</p> <p>4.2. Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym, kulturalnym i obywatelskim Powiatu.</p> <p>4.3. Rozwój współpracy międzysektorowej samorządu, NGO, instytucji publicznych i podmiotów prywatnych.</p> <p>4.4. Wzmacnianie tożsamości lokalnej oraz integracji międzypokoleniowej.</p>

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań polityki społecznej w Powiecie Świdwińskim

W odniesieniu do powyższych celów strategicznych oraz celów operacyjnych wskazano w poniższej tabeli główne kierunki działań polityki społecznej realizowanej w Powiecie Świdwińskim w latach 2025-2035.

Tabela 46 Kierunki działań polityki społecznej w Powiecie Świdwińskim na lata 2025-2035

Cel strategiczny 1: Wzmocnienie spójności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
<p>1.1. Zwiększenie dostępności i jakości usług pomocy społecznej, opiekuńczych i środowiskowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych w miejscu zamieszkania (opieka domowa, usługi sąsiedzkie). 2. Zwiększenie dostępności usług asystenta rodziny i asystenta osoby z niepełnosprawnością. 3. Rozwój poradnictwa specjalistycznego (psychologicznego, pedagogicznego, prawnego). 4. Wdrażanie nowych form usług społecznych zgodnych z potrzebami lokalnymi (np. usługi środowiskowe, dzienne formy wsparcia). 5. Podnoszenie kwalifikacji pracowników pomocy społecznej poprzez szkolenia i superwizje. 	<p>PCPR, OPS, DPS, NGO</p>	<p>liczba osób objętych usługami (>150/rok)</p> <p>liczba usług środowiskowych (>100/rok)</p> <p>liczba udzielonych porad (>250/rok)</p> <p>liczba nowych usług (>2/rok)</p> <p>liczba przeszkolonych pracowników (>20/rok)</p>
<p>1.2. Wzmocnienie systemu wsparcia rodzin w kryzysie, w tym rodzin z dziećmi, rodzin niepełnych i wielodzietnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii rodzinnej. 2. Rozwój działań Ośrodka Interwencji Kryzysowej / Regionalnego Centrum Kryzysowego. 3. Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze poprzez programy kompetencji rodzicielskich. 	<p>PCPR, OIK/RCK, OPS</p>	<p>liczba rodzin objętych wsparciem (>20/rok)</p> <p>liczba interwencji (<25/rok)</p> <p>liczba uczestników programów (>30/rok)</p>

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
	4. Wczesna identyfikacja rodzin zagrożonych kryzysem we współpracy OPS, szkół i PCPR.		liczba rodzin objętych wsparciem (>20/rok)
1.3. Rozwój działań przeciwdziałających przemocy domowej oraz wsparcia ofiar przemocy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” i koordynacja pracy Zespołów Interdyscyplinarnych. 2. Prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. 3. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia psychologicznego i prawnego dla ofiar przemocy. 4. Prowadzenie kampanii społecznych i działań edukacyjnych zwiększających świadomość problemu przemocy. 5. Rozwój współpracy z Policją, sądem, prokuraturą i organizacjami pozarządowymi. 	OPS, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, NGO	liczba NK (<180/rok) liczba osób objętych programami (>20/rok) liczba porad (>50/rok) liczba działań (>5/rok) liczba działań (>10/rok)
1.4. Ograniczanie skutków ubóstwa i marginalizacji poprzez zintegrowane wsparcie socjalne i aktywizujące.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej. 2. Realizacja programów integracji społecznej i zawodowej. 3. Rozwój działań aktywizujących beneficjentów pomocy społecznej. 	OPS, PUP	liczba świadczeń (>100/rok) liczba działań (>5/rok) liczba działań (>5/rok)

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
	4. Łączenie wsparcia socjalnego z poradnictwem zawodowym i zdrowotnym. 5. Współpraca OPS z PUP i NGO w zakresie kompleksowej pomocy.		liczba działań (>3/rok) liczba działań (>7/rok)
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet Powiatu, budżety gmin, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.		
Szacunkowa kwota realizacji działań:	> 3 000 000 zł/rok		
Czas realizacji działań:	2026-2035		
Efekty realizacji działań:	<p>Realizacja działań w ramach tego celu przyczyni się do zwiększenia integracji społecznej mieszkańców Powiatu Świdwińskiego oraz ograniczenia zjawisk marginalizacji i wykluczenia. Poprawie ulegnie dostępność i jakość usług społecznych, w szczególności dla rodzin w kryzysie, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych ubóstwem.</p> <p>Efektom wdrażanych działań będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • lepsze funkcjonowanie rodzin, w tym ograniczenie problemów opiekuńczo-wychowawczych, • wcześniejsze identyfikowanie sytuacji kryzysowych i skuteczniejsza interwencja, • zmniejszenie skali przemocy domowej oraz wzmocnienie systemu wsparcia dla ofiar, • ograniczenie liczby osób długotrwale korzystających z pomocy społecznej, • wzrost poczucia bezpieczeństwa społecznego i stabilności życiowej mieszkańców. 		

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
	Długofalowo działania te wpłyną na wzrost spójności społecznej i solidarności lokalnej.		

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
2.1. Zwiększenie dostępności do usług ochrony zdrowia, rehabilitacji i opieki długoterminowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z podmiotami leczniczymi w celu poprawy dostępności do świadczeń specjalistycznych. 2. Wspieranie rozwoju opieki długoterminowej i paliatywnej. 3. Poprawa dostępności transportu do placówek zdrowotnych. 4. Inicjowanie działań na rzecz pozyskiwania kadry medycznej. 	Starostwo Powiatowe, podmioty lecznicze, DPS	<p>liczba świadczeń (>50)</p> <p>liczba działań (>5)</p> <p>liczba wprowadzonych środków transportu (>1)</p> <p>liczba działań (>5)</p>
2.2. Rozwój wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego i interwencji kryzysowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wspieranie funkcjonowania Centrum Zdrowia Psychicznego w Świdwinie. 2. Rozwój poradnictwa psychologicznego i psychiatrycznego dla dorosłych, dzieci i młodzieży. 	CZP, PCPR, OIK	<p>liczba działań (>3/rok)</p> <p>liczba osób objętych wsparciem (>50/rok)</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Zapewnienie szybkiej interwencji kryzysowej w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia. 4. Prowadzenie działań profilaktycznych w zakresie zdrowia psychicznego. 		<p>liczba osób objętych wsparciem (>5/rok)</p> <p>liczba działań (>6/rok)</p>
2.3. Wspieranie działań profilaktycznych i promocji zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja programów profilaktyki zdrowotnej (choroby cywilizacyjne, uzależnienia). 2. Organizowanie kampanii informacyjnych i edukacyjnych. 3. Wspieranie aktywności fizycznej mieszkańców (sport, rekreacja). 4. Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie edukacji zdrowotnej. 	<p>Starostwo Powiatowe, gminy, szkoły, NGO</p>	<p>liczba programów (>2/rok)</p> <p>liczba działań (>3/rok)</p> <p>liczba działań (>10/rok)</p> <p>liczba osób objętych wsparciem (>1000/rok)</p>
2.4. Dostosowanie oferty usług społecznych i zdrowotnych do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i asystenckich. 2. Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych. 3. Wspieranie aktywizacji społecznej seniorów. 4. Realizacja programów finansowanych ze środków PFRON. 	<p>Starostwo Powiatowe, PCPR, OPS</p>	<p>liczba osób objętych wsparciem (>300/rok)</p> <p>liczba działań (>15/rok)</p> <p>liczba działań (>10/rok)</p> <p>liczba programów (>5/rok)</p>

Środki finansowe na realizację celów:	Budżet Powiatu, budżety gmin, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.		
Szacunkowa kwota realizacji działań:	> 3 000 000 zł/rok		
Czas realizacji działań:	2026-2035		
Efekty realizacji działań:	<p>Efektem realizacji działań w obszarze zdrowia będzie zwiększenie dostępności do usług zdrowotnych, opiekuńczych i psychologicznych, odpowiadających na potrzeby starzejącego się społeczeństwa oraz osób z chorobami przewlekłymi i zaburzeniami zdrowia psychicznego.</p> <p>Zakładane rezultaty obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę stanu zdrowia i samodzielności osób starszych oraz przewlekle chorych, • lepszą koordynację opieki zdrowotnej, społecznej i środowiskowej, • skrócenie czasu reakcji w sytuacjach kryzysu psychicznego, • wzrost świadomości zdrowotnej mieszkańców i upowszechnienie zdrowego stylu życia, • zmniejszenie obciążenia systemu opieki instytucjonalnej poprzez rozwój wsparcia środowiskowego. <p>W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do wydłużenia okresu aktywnego życia mieszkańców oraz poprawy ich dobrostanu psychicznego i fizycznego</p>		

Cel strategiczny 3: Aktywizacja społeczna i zawodowa oraz rozwój lokalnego rynku pracy

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
3.1. Wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, 50+ i osób z niepełnosprawnościami.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja form pomocy dla bezrobotnych. 2. Doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy. 3. Aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych i biernych zawodowo. 	PUP, OPS	liczba uczestników (>20/rok) liczba działań (>10/rok) liczba osób długotrwale bezrobotnych (spadek, <850)
3.2. Rozwój kompetencji zawodowych i dostosowanie kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja szkoleń odpowiadających potrzebom rynku pracy. 2. Wspieranie przekwalifikowania osób dorosłych. 3. Współpraca z instytucjami szkoleniowymi i pracodawcami. 	PUP, instytucje szkoleniowe	liczba szkoleń (>10/rok) liczba osób przeszkolonych (>20/rok)
3.3. Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej, w tym ekonomii społecznej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz innych form pomocy dla przedsiębiorców i pracodawców. 2. Wsparcie rozwoju spółdzielni socjalnych i PES. 3. Doradztwo biznesowe i mentoring. 	PUP, OWES, NGO	liczba nowych podmiotów (>5) liczba działań (>2/rok) liczba działań (>2/rok)
3.4. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami rynku pracy,	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój doradztwa zawodowego w szkołach. 	Szkoły, PUP, pracodawcy	liczba godzin doradztwa (>40/rok)

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
edukacją i lokalnymi pracodawcami.	2. Dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. 3. Organizacja spotkań uczniów z pracodawcami i targów pracy.		liczba działań (>2/rok)
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet Powiatu, budżety gmin, Fundusz Pracy, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.		
Szacunkowa kwota realizacji działań:	> 2 000 000 zł/rok		
Czas realizacji działań:	2026-2035		
Efekty realizacji działań:	Realizacja działań w tym obszarze doprowadzi do wzrostu aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców, w szczególności osób bezrobotnych, biernych zawodowo oraz zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy. Oczekiwane efekty to: <ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie poziomu bezrobocia i bezrobocia długotrwałego, • wzrost kwalifikacji i kompetencji zawodowych mieszkańców, • lepsze dopasowanie oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb lokalnego rynku pracy, • rozwój przedsiębiorczości lokalnej i podmiotów ekonomii społecznej, • zwiększenie stabilności zatrudnienia i dochodów gospodarstw domowych. 		

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
	Działania te wzmocnią potencjał rozwojowy Powiatu, ograniczą odpływ mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz przyczynią się do poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej regionu.		

Cel strategiczny 4: Rozwój kapitału społecznego i aktywności obywatelskiej

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.1. Wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych mieszkańców.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja konkursów ofert i dotacji dla NGO. 2. Szkolenia dla organizacji pozarządowych. 3. Wspieranie wolontariatu. 	Starostwo Powiatowe, gminy	liczba NGO objętych wsparciem (>20/rok) liczba szkoleń (>5/rok)
4.2. Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym, kulturalnym i obywatelskim Powiatu.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja wydarzeń kulturalnych i społecznych. 2. Wspieranie inicjatyw oddolnych mieszkańców. 3. Rozwój działań integrujących społeczność lokalną. 	Starostwo Powiatowe, Instytucje kultury, NGO	liczba wydarzeń (>25/rok) liczba działań (>5/rok) liczba działań (>20/rok)
4.3. Rozwój współpracy międzysektorowej samorządu, NGO, instytucji publicznych i podmiotów prywatnych.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie partnerstw lokalnych. 2. Realizacja wspólnych projektów społecznych. 3. Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk. 	Starostwo Powiatowe, NGO, sektor prywatny	liczba partnerstw (>1/rok) liczba projektów (>3/rok) liczba działań (>1/rok)

Cel operacyjny	Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
4.4. Wzmacnianie tożsamości lokalnej oraz integracji międzypokoleniowej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Działania edukacyjne i historyczne. 2. Integracja międzypokoleniowa. 3. Promocja dziedzictwa kulturowego Powiatu. 	Szkoły, instytucje kultury	liczba działań (>3/rok) liczba działań (>5/rok) liczba działań (>5/rok)
Środki finansowe na realizację celów:	Budżet Powiatu, budżety gmin, środki pozyskane z funduszy zewnętrznych: rządowych, pozarządowych, programów celowych, europejskich.		
Szacunkowa kwota realizacji działań:	> 3 000 000 zł/rok		
Czas realizacji działań:	2026-2035		
Efekty realizacji działań:	<p>Efektom realizacji tego celu będzie wzmocnienie kapitału społecznego, rozumianego jako zaufanie, współpraca i zaangażowanie mieszkańców w życie lokalnej wspólnoty.</p> <p>Zakładane rezultaty obejmują:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych, • większe zaangażowanie mieszkańców w działania społeczne, kulturalne i obywatelskie, • rozwój wolontariatu i postaw solidarności międzypokoleniowej, • poprawę współpracy między samorządem, NGO, instytucjami publicznymi i sektorem prywatnym, • wzmocnienie tożsamości lokalnej i więzi z miejscem zamieszkania. <p>W długim okresie działania te przyczynią się do zwiększenia odporności społecznej Powiatu oraz skuteczniejszego reagowania na wyzwania społeczne i rozwojowe.</p>		

Źródło: opracowanie własne

Prognoza zmian w wyniku realizacji Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025–2035 będzie skutkowała stopniowymi zmianami społecznymi i społeczno-gospodarczymi. Prognoza zakłada, że efekty pojawią się w różnym czasie: część zmian będzie widoczna w perspektywie 1–3 lat (rezultaty organizacyjne i dostępnościowe), część w perspektywie 4–7 lat (rezultaty społeczne i systemowe), a najbardziej trwałe w perspektywie 8–10 lat (oddziaływanie długofalowe).

1. Zmiany demograficzne i jakość życia

W perspektywie 2025–2035 nie należy oczekiwać odwrócenia trendu depopulacyjnego wyłącznie poprzez działania społeczne, jednak Strategia może ograniczyć negatywne skutki zmian demograficznych. Prognozuje się:

- poprawę jakości życia osób starszych i niesamodzielnych dzięki rozwojowi usług opiekuńczych i środowiskowych,
- większą dostępność wsparcia dla rodzin z dziećmi (w tym rodzin niepełnych i wielodzietnych),
- wzrost poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej mieszkańców, co może sprzyjać zatrzymywaniu części mieszkańców w Powiecie oraz ograniczeniu migracji wewnętrznych o charakterze „wymuszonym” (np. w poszukiwaniu usług lub wsparcia).

2. Ograniczenie ubóstwa i wykluczenia społecznego

W wyniku realizacji Strategii prognozuje się stopniowe przechodzenie od modelu interwencyjnego do modelu aktywizującego. Oczekiwane zmiany to:

- spadek liczby osób i rodzin długotrwale korzystających z pomocy społecznej,
- wzrost skuteczności pracy socjalnej poprzez lepszą koordynację usług (pomoc społeczna – zdrowie – edukacja – rynek pracy),
- poprawa sytuacji grup szczególnie narażonych na marginalizację (osoby samotne, osoby w kryzysie bezdomności, osoby opuszczające zakłady karne, osoby z niepełnosprawnością),
- wzrost udziału wsparcia środowiskowego (usługi w miejscu zamieszkania) względem form instytucjonalnych.

3. Wzmocnienie rodziny i ograniczenie zjawisk dysfunkcyjnych

Strategia zakłada intensyfikację działań profilaktycznych i wsparcia rodzin w kryzysie.

W związku z tym prognozuje się:

- ograniczenie skali bezradności opiekuńczo-wychowawczej poprzez rozwój asystentury i poradnictwa,
- poprawę kompetencji rodzicielskich oraz wzrost dostępności działań terapeutycznych i mediacyjnych,
- zwiększenie wykrywalności zjawisk przemocy domowej przy jednoczesnym dążeniu do spadku jej skali dzięki systematycznej pracy z rodziną oraz oddziaływaniom wobec sprawców,
- lepszą ochronę dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych oraz sprawniejsze kierowanie do odpowiednich form wsparcia.

4. Zdrowie, opieka długoterminowa i zdrowie psychiczne

Najistotniejszym wyzwaniem w okresie obowiązywania Strategii będzie wzrost potrzeb zdrowotnych i opiekuńczych związany ze starzeniem się populacji. Prognozuje się:

- wzrost dostępności usług opiekuńczych, rehabilitacyjnych i asystenckich,
- lepszą koordynację działań pomiędzy ochroną zdrowia, a pomocą społeczną (opieka długoterminowa, wsparcie domowe, profilaktyka),
- zwiększenie dostępności interwencji kryzysowej i wsparcia psychologicznego/psychiatrycznego (m.in. rozwój roli CZP i poradnictwa),
- poprawę świadomości zdrowotnej mieszkańców poprzez programy profilaktyczne oraz działania edukacyjne.

5. Aktywizacja zawodowa i lokalny rynek pracy

Realizacja Strategii – szczególnie w obszarze integracji wsparcia społecznego z instrumentami rynku pracy – powinna przełożyć się na:

- wzrost aktywności zawodowej osób bezrobotnych i biernych zawodowo, zwłaszcza w grupach wymagających szczególnego wsparcia (50+, osoby z niepełnosprawnością, osoby długotrwale bezrobotne),
- zwiększenie dopasowania kwalifikacji mieszkańców do potrzeb lokalnych pracodawców,
- rozwój przedsiębiorczości i ekonomii społecznej jako alternatywnych form aktywizacji oraz zatrudnienia wspieranego,

- stopniowe ograniczanie bezrobocia strukturalnego, przy jednoczesnym wzmacnianiu lokalnej bazy usług i rynków pracy.

6. Kapitał społeczny i współpraca międzysektorowa

Strategia zakłada rozwój aktywności obywatelskiej i wzmocnienie współpracy instytucji publicznych z organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami. Prognozuje się:

- wzrost liczby inicjatyw społecznych i projektów realizowanych przez NGO,
- poprawę dostępności usług i działań społecznych dzięki zlecaniu zadań publicznych i partnerstwom,
- zwiększenie uczestnictwa mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych i społecznych,
- wzmocnienie tożsamości lokalnej, integracji międzypokoleniowej oraz sieci wsparcia nieformalnego.

W perspektywie lat 2025–2035 Strategia powinna doprowadzić do zwiększenia odporności społecznej Powiatu Świdwińskiego, rozumianej jako zdolność do radzenia sobie z kryzysami i ograniczania skali zjawisk negatywnych. Oczekuje się poprawy dostępności usług społecznych i zdrowotnych, wzrostu aktywności mieszkańców oraz lepszej koordynacji działań instytucji. Strategia nie wyeliminuje całkowicie problemów wynikających z depopulacji i starzenia się ludności, ale pozwoli ograniczyć ich skutki oraz stworzyć stabilniejsze warunki do rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu.

Realizatorzy Strategii

Zdobyte w toku konstruowania Strategii informacje pozwoliły na diagnozę problemów społecznych występujących na terenie Powiatu Świdwińskiego, a tym samym wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań umożliwiających osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Dzięki Strategii możliwe jest planowanie rozwoju wyznaczonych obszarów polityki społecznej oraz racjonalne podejmowanie działań na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców Powiatu. Strategia wskazuje priorytety i kierunki działań dla wszystkich podmiotów (samorządów terytorialnych, instytucji, placówek, organizacji pozarządowych i innych partnerów społecznych), działających w obszarze polityki społecznej. Strategia określa w szczególności kierunki działań zmierzających do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osobom niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania

pomocy społecznej, skutecznej profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. Dzięki diagnozie problemów społecznych w Powiecie oraz analizie otoczenia zewnętrznego i wewnętrznego głównych obszarów problemowych polityki społecznej możliwe zostało wskazanie priorytetowych działań (ustalenie misji polityki społecznej, wyznaczenie celów strategicznych i operacyjnych oraz działań niezbędnych do ich realizacji).

O ostatecznym znaczeniu i wartości Strategii z pewnością zdecydowały zawarte w dokumencie priorytety i praktyczne działania niezbędne do realizacji celów. Dlatego w pracach nad Strategią tak ważny był udział ekspertów i praktyków, a także etap konsultacji społecznych.

Strategia jest efektem pracy zespołu powołanego przez Starostę świdwińskiego do jej opracowania, który przy współudziale przedstawiciele samorządów gminnych, instytucji, organizacji pozarządowych oraz społeczności lokalnej przygotował niniejszy dokument. Ze względu na specyfikę przedmiotu Strategii - do składu zespołu zaproszeni zostali specjaliści w dziedzinie pracy socjalnej i organizacji pomocy społecznej, kadra kierownicza wybranych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, przedstawiciele administracji samorządowej i organizacji pozarządowych oraz radni Rady Powiatu.

Zespół do spraw opracowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych tworzą:

1. Przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie,
2. Przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Świdwinie,
3. Przedstawiciel Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie,
4. Przedstawiciel Domu Pomocy Społecznej w Krzecku,
5. Przedstawiciel Domu Pomocy Społecznej w Modrzewcu,
6. Przedstawiciel Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Połczynie Zdroju,
7. Przedstawiciel Powiatowej Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Świdwinie,
8. Przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Połczynie Zdroju,
9. Przedstawiciel w Centrum Usług Społecznych w Świdwinie,
10. Przedstawiciel w Centrum Usług Społecznych w Gminie Świdwin,
11. Przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rąbinie,
12. Przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sławoborzu,

13. Przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie,
14. Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie,
15. Przedstawiciel Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczej w Świdwinie,
16. Przedstawiciel Centrum Zdrowia Psychicznego.

Zespół przyjął metodę pracy zdalnej za pośrednictwem poczty e-mail. Projekt Strategii zgodnie z ustaleniami Zespołu, został przedstawiony do konsultacji społecznych oraz z właściwymi terytorialnie gminami, w wersji elektronicznej, na stronach internetowych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie oraz Starostwa Powiatowego w Świdwinie.

W ramach monitoringu i ewaluacji Strategii zaplanowana następujące działania:

Kierunki działań:

- powołanie i funkcjonowanie Zespołu Koordynującego realizację Strategii,
- dostosowywanie zapisów Strategii do zmieniających się warunków wewnętrznych i otoczenia,
- przeprowadzanie badań i analiz dotyczących problemów społecznych,
- informowanie społeczności Powiatu o sposobie realizacji Strategii oraz o efektach jej wdrażania.

Wskaźniki realizacji Strategii

W związku z koniecznością stałego wdrażania Strategii w Powiecie Świdwińskim, zasadne jest opracowanie wskaźników, dzięki którym będzie można m.in. ocenić stopień jej realizacji i efektywność. Wskaźnikami realizacji Strategii będą:

- liczbą godzin poświęconych na spotkania zespołu ds. monitoringu Strategii, co najmniej 2 spotkania w roku,
- liczbą godzin na potrzeby opracowania raportu z realizacji Strategii w Powiecie Świdwińskim – co najmniej 40 h,
- liczbą opracowanych sprawozdań – 1 sprawozdanie rocznie,
- liczbą sporządzonych protokołów podczas spotkań związanych z monitoringiem Strategii,
- liczbą zrealizowanych inicjatyw na rzecz realizacji Strategii,

Wskaźniki rezultatu odnoszą się do bezpośrednich efektów działań podejmowanych w ramach projektu, w tym:

- liczba osób uczestniczących w działaniach związanych z realizacją Strategii,
- liczba nowych instrumentów wdrożonych w ramach realizacji Strategii,
- liczba nowych narzędzi wdrożonych w ramach realizacji Strategii,
- liczba zrealizowanych projektów/ programów w związku z realizacją Strategii,

Wskaźniki oddziaływania:

- budowanie i wykorzystywanie systemu przepływu informacji pomiędzy instytucjami realizującymi założenia Strategii,
- liczba osób objętych działaniami w ramach realizacji Strategii,
- liczba instytucji współpracujących na rzecz realizacji założeń Strategii,
- tworzenie sieci współpracy na terenie Powiatu Świdwińskiego.

Wskaźnikami jakościowymi realizacji Strategii będą:

- ocena współpracy między instytucjami,
- znajomość Strategii na terenie Powiatu Świdwińskiego (gminy, instytucje, służby),
- nowe narzędzia wykorzystywane na potrzeby realizacji Strategii,
- przepływ informacji pomiędzy instytucjami realizującymi Strategię.

Samorząd Powiatu, zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej, opracowuje, aktualizuje i realizuje Strategię. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako powiatowa samorządowa jednostka organizacyjna realizuje zadania Powiatu z zakresu polityki społecznej. Rolą Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie jako jednostki organizacyjnej Powiatu jest koordynacja działań, inicjowanie rozwiązań oraz promowanie współpracy. Zapewnienie synergii działań i realizacja aktywnej polityki społecznej Powiatu Świdwińskiego wymaga współpracy z samorządami i z województwem. W związku z powyższym uwzględniono również monitorowanie spójności działań w zakresie Strategii. Skuteczność funkcjonowania systemu wdrażania Strategii weryfikowana będzie poprzez prowadzony monitoring i ewaluację. Samorząd powiatowy jest odpowiedzialny za kreowanie polityki społecznej w Powiecie. Natomiast podmiotem odpowiedzialnym za koordynację i organizację procesu realizacji Strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Świdwinie, które wykonuje zadania samorządu Powiatu w zakresie polityki społecznej a także zadań powierzonych na podstawie innych przepisów, porozumień i umów.

Strategię realizować będą również inne jednostki organizacyjne samorządu Powiatu, Komenda Powiatowa Policji oraz w sposób pośredni organizacje pozarządowe oraz inne podmioty zaangażowane w realizację polityki społecznej i samorządy gmin, a w szczególności jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Źródła finansowania

Zakłada się, że ramy finansowe Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Świdwińskim na lata 2025-2035 będą realizowane w sposób ciągły w celu osiągnięcia zdefiniowanych celów strategicznych i operacyjnych. Podejmowane w tym kierunku działania odbywać się będą w ramach współpracy z samorządami gminnymi i samorządem wojewódzkim oraz organizacjami pozarządowymi.

Charakter Strategii integrującej działania istotne z punktu widzenia zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej regionu powoduje, że realizacja założonych przedsięwzięć nie może być finansowana wyłącznie z jednego źródła. Przewiduje się, że realizacja proponowanych celów i działań nastąpi przy wykorzystaniu następujących źródeł finansowania:

- środki własne pochodzące z budżetu Powiatu;
- środki przekazane Powiatowi z budżetu państwa (dotacje);
- środków Funduszu Pracy;
- środki funduszy krajowych (PFRON).

Ponadto zakłada się, że cele i działania wskazane w Strategii mają wyznaczać kierunki finansowania polityki społecznej Powiatu i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu w kolejnych latach. Poniżej przedstawiono szacunkowe wartości finansowe dla poszczególnych celów strategicznych.

Tabela 47 Szacunkowe środki finansowe realizacji zaplanowanych celów strategicznych

Cel strategiczny	Szacunkowa kwota realizacji zaplanowanych działań
Cel strategiczny 1 Wzmocnienie spójności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	> 3 000 000,00 zł/rok
Cel strategiczny 2 Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Powiatu Świdwińskiego	> 3 000 000,00 zł/rok

Cel strategiczny 3 Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców oraz rozwój lokalnego rynku pracy	> 2 000 000,00 zł/rok
Cel strategiczny 4 Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie aktywności obywatelskiej mieszkańców	> 3 000 000,00 zł/rok

Źródło: opracowanie własne

Spójność realizacji celów Strategii z dokumentami strategicznymi

Zakładane cele strategiczne w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035 są zgodne i zachowują spójność z celami określonymi w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030.

Tabela 48 Spójność celów strategicznych z dokumentem wyższego rzędu

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035	Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030
Cel strategiczny 1 Wzmocnienie spójności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości
Cel strategiczny 2 Poprawa jakości życia i bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców Powiatu Świdwińskiego	I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości
Cel strategiczny 3 Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców oraz rozwój lokalnego rynku pracy	I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości
Cel strategiczny 4 Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie aktywności obywatelskiej mieszkańców	I CEL STRATEGICZNY OTWARTA SPOŁECZNOŚĆ Świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności - otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości III CEL STRATEGICZNY SPRAWNY SAMORZĄD Skuteczny samorząd – zintegrowany region.

<p>Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Świdwińskiego na lata 2025-2035</p>	<p>Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego 2030</p>
	<p>Równość terytorialna w dostępie do wysokiej jakości usług publicznych</p>

Źródło: opracowanie własne

Monitoring i ewaluacja

Monitoring Strategii odbywać się będzie w oparciu o określone wskaźniki. Źródłem pozyskiwania danych na potrzeby organizacji procesu monitoringu będą dane z oceny zasobów pomocy społecznej, sprawozdanie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z udzielonych świadczeń pomocy społecznej – pieniężnych, w naturze i usługach, jak również sprawozdania z realizacji ww. programów wojewódzkich oraz statystyka publiczna.

Celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników postępów w realizacji Strategii. Monitorowanie realizacji Strategii odbywać się będzie na podstawie oceny realizacji Strategii. Ocena będzie dokonywana na podstawie składanych do PCPR Kart Realizacji Celów Strategii a także innych dokumentów przedkładanych na jego żądanie. Współpraca pomiędzy Powiatem a sektorem publicznym oraz organizacjami pozarządowymi w celu realizacji planu odbywać się będzie:

- poprzez inicjowanie okresowych spotkań z kierownikami ośrodków pomocy społecznej, gmin Powiatu Świdwińskiego, przedstawicielami organizacji pozarządowych i innych organizacji mających wpływ na rozwój Powiatu w zakresie polityki społecznej;
- strony internetowe Powiatu – zamieszczenie Strategii oraz jej aktualizacja;
- działania informacyjno-promocyjne pracowników Powiatu.

Spis tabel, wykresów i zdjęć

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w poszczególnych gminach Powiatu Świdwińskiego w roku 2020 i 2024	14
Tabela 2 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w poszczególnych gminach Powiatu Świdwińskiego w latach 2020 i 2024	16
Tabela 3 Liczba osób wymeldowujących się z terenu Powiatu w poszczególnych w latach 2020 i 2024	17
Tabela 4 Liczba osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024.....	19
Tabela 5 Struktura bezrobocia w poszczególnym gminach Powiatu na koniec grudnia 2024 r.	19
Tabela 6 Formy aktywizacji osób bezrobotnych z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024 r.....	20
Tabela 7 Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnością i poszukujących pracy w 2024 r. według wykształcenia.....	25
Tabela 8 Liczba osób bezrobotnych z niepełnosprawnością w 2024 r. według czasu pozostawania bez pracy.....	25
Tabela 9 Liczba uczniów w placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Świdwiński w latach 2020-2024	31
Tabela 10 Liczba dzieci objętych wsparciem w Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych na terenie Powiatu w latach 2020-2024	41
Tabela 11 Liczba przebadanych dzieci w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Świdwinie w latach 2020-2024.....	42
Tabela 12 Liczba wydanych dokumentów w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Połczynie-Zdroju w latach 2020-2024	43

Tabela 13 Liczba pożarów, miejscowych zagrożeń i fałszywych alarmów na terenie Powiatu w latach 2020-2024	46
Tabela 14 Przesłępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w latach 2020-2024.....	46
Tabela 15 Ochrona zdrowia na terenie Powiatu w latach 2020-2024.....	48
Tabela 16 Ośrodki kulturalne funkcjonujące na terenie gmin w Powiecie Świdwińskim.....	51
Tabela 17 Liczba ludności z poszczęólnych gmin Powiatu Świdwińskiego korzystająca z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024	59
Tabela 18 Liczba rodzin i powody korzystania z pomocy społecznej w gminach z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024	60
Tabela 19 Liczba osób bezdomnych z terenu Powiatu w latach 2020-2024	61
Tabela 20 Liczba osób z niepełnosprawnością na terenie Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024	63
Tabela 21 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16 roku życia w latach 2020-2024.....	64
Tabela 22 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16 roku życia w latach 2020-2024.....	64
Tabela 23 Liczba wydanych legitymacji osoby niepełnosprawnej w latach 2020-2024.....	65
Tabela 24 Liczba mieszkańców DPS w Modrzewcu z terenu Powiatu w latach 2020-2024	67
Tabela 25 Roczny koszt utrzymania mieszkańców z terenu Powiatu w DPS w Modrzewcu w latach 2020-2024.....	67
Tabela 26 Liczba mieszkańców DPS w Krzecku z terenu Powiatu w latach 2020-2024.....	69
Tabela 27 Roczny koszt utrzymania mieszkańców z terenu Powiatu w DPS w Krzecku w latach 2020-2024	69
Tabela 28 Środki z PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w 2020 i 2024 r. w ramach rehabilitacji społecznej	72
Tabela 29 Liczba dzieci przybywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024.....	75
Tabela 30 Koszty funkcjonowania instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024 [zł]	75
Tabela 31 Liczba rodzin zastępczych w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024.....	75
Tabela 32 Koszt funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024 [zł]	76

Tabela 33 Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z terenu gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024	76
Tabela 34 Liczba usamodzielnianych się wychowanków rodzin zastępczych objętych świadczeniem i wysokość wypłacanych środków finansowych w latach 2020-2024.....	77
Tabela 35 Liczba usamodzielnianych się wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych objętych świadczeniem i wysokość wypłacanych środków finansowych w latach 2020-2024.....	78
Tabela 36 Liczba osób objętych pomocą w RCK w latach 2020-2024	79
Tabela 37 Liczba udzielonych porad w RCK w latach 2020-2024	80
Tabela 38 Liczba sprawców przemocy domowej w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	81
Tabela 39 Liczba interwencji Policji na terenie poszczególnych gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024.....	82
Tabela 40 Liczba procedur „Niebieskie Karty” na terenie poszczególnych gmin Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024	83
Tabela 41 Liczba osób uzależnionych z terenu gmin w latach 2020-2024	85
Tabela 42 Liczba osób uzależnionych według rodzaju uzależnienia w latach 2020-2024	85
Tabela 43 Liczba osób uzależnionych według struktury wiekowej w latach 2020-2024.....	86
Tabela 44 Analiza SWOT	92
Tabela 45 Cele strategiczne i cele operacyjne	98
Tabela 46 Kierunki działań polityki społecznej w Powiecie Świdwińskim na lata 2025-2035	100
Tabela 47 Szacunkowe środki finansowe realizacji zaplanowanych celów strategicznych	116
Tabela 48 Spójność celów strategicznych z dokumentem wyższego rzędu	117

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba ludności w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	13
Wykres 2 Liczba ludności w Powiecie Świdwińskim w podziale na grupy funkcjonalne w latach 2020-2024	14
Wykres 3 Przyrost naturalny w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024.....	15
Wykres 4 Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	15
Wykres 5 Saldo migracji w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024.....	17
Wykres 6 Stopa bezrobocia w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	18
Wykres 7 Liczba osób bezrobotnych z terenu Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024...	18
Wykres 8 Środki z PFRON na rzecz osób niepełnosprawnych w latach 2020-2024	26
Wykres 9 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	28
Wykres 10 Liczba podmiotów nowo zarejestrowanych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024	29
Wykres 11 Liczba uczniów w latach 2020-2024	30
Wykres 12 Negatywne zjawiska społeczne w odniesieniu do dzieci i młodzieży w opinii mieszkańców	32
Wykres 13 Liczba uczniów i słuchaczy ZSR CKZ w Świdwinie w latach 2020-2024	36
Wykres 14 Liczba uczniów w Zespole Szkół im. Władysława Broniewskiego w Świdwinie w latach 2020-2024.....	37
Wykres 15 Liczba uczniów w Zespole Szkół w Połczynie-Zdroju w latach 2020-2024	38
Wykres 16 Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw na terenie Powiatu w latach 2020-2024	47
Wykres 17 Liczba udzielonych porad lekarskich w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Świdwińskiego w latach 2020-2024.....	48
Wykres 18 Liczba pacjentów leczonych w Przyjaznym Szpitalu w Połczynie-Zdroju Sp. z o.o. w latach 2020-2024.....	49
Wykres 19 Nocna i świąteczna opieka zdrowotna w latach 2021-2024	50
Wykres 20 Problemy społeczne występujące na terenie Powiatu Świdwińskiego w opinii mieszkańców	56

Wykres 21 Najważniejsze działania, jakie należałoby podjąć w celu przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym na terenie Powiatu w opinii mieszkańców.....	57
Wykres 22 Liczba osób w Powiecie Świdwińskim korzystająca z pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji w latach 2020-2024	58
Wykres 23 Liczba rodzin i osób w tych rodzinach korzystająca z pomocy społecznej na terenie Powiatu w latach 2020-2024.....	59
Wykres 24 Główne problemy napotymane w społeczeństwie przez osoby z niepełnosprawnościami w opinii mieszkańców	62
Wykres 25 Zdiagnozowane problemy osób z niepełnosprawnością w opinii mieszkańców....	63
Wykres 26 Liczba mieszkańców DPS w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024.....	66
Wykres 27 Roczny koszt funkcjonowania DPS w Modrzewcu w latach 2020-2024	68
Wykres 28 Roczny koszt funkcjonowania DPS w Krzekcu w latach 2020-2024.....	69
Wykres 29 Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w latach 2020-2024	76
Wykres 30 Koszty funkcjonowania rodzinnej pieczy zastępczej w latach 2020-2024.....	78
Wykres 31 Liczba ofiar przemocy domowej w Powiecie Świdwińskim w latach 2020-2024...	81
Wykres 32 Ocena przemocy domowej jako problem społeczny w opinii mieszkańców.....	82
Wykres 33 Działania na rzecz osób doświadczających przemocy domowej w opinii mieszkańców	83
Wykres 34 Ocena uzależnień jako problem społeczny w opinii mieszkańców.....	86
Wykres 35 Działania na rzecz osób uzależnionych w opinii mieszkańców.....	87
Wykres 36 Kategorie osób wymagających wsparcia w opinii mieszkańców	89